DAUGAVAS VANAGI SASAUKSIMIES!

LATVIJA
AMERIKĀ

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, FEBRUARY 29, 1964

18. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 29. FEBRUĀRĪ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kanceleja: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālrunī: DI 2-2324, BR 8-8681.

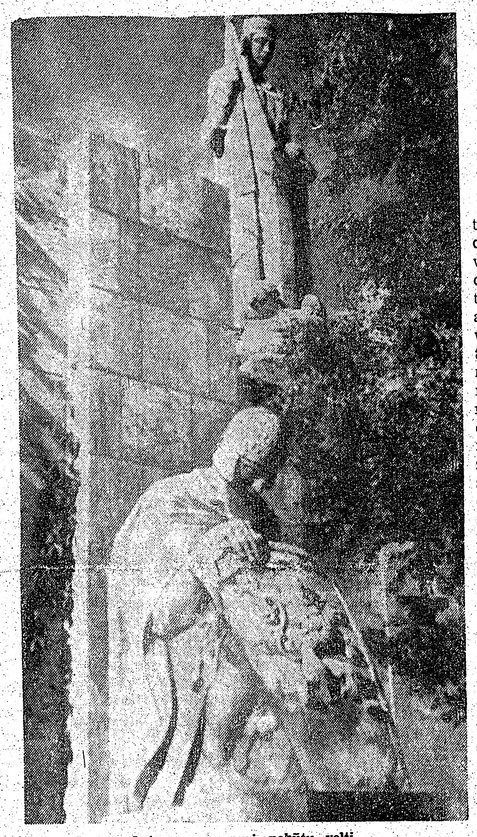

Lai varoņu upuri nebūtu velti.

Kopsolī

Šīs nedēļas nogalē gadskārtējam salidojumam Toronto pulcējas Kanadas Daugavas Vanagu saimes delegāti. Viri, kas ar ieročiem rokās stāvēja tēvzemes sargu rindās, Latvijas brīvībai nesuši upurus kauju laukos. Viņu zobens cīņai par brīvu Latviju nav rūsējis.

Labā sadarbībā ar visām latviešu organizācijām Daugavas Vanagi nav nekad kavējušies stāties brīvības cīnītāju priekšgalā.

Gadu gaitā DV organizācija ir izveidojusies par lielāko un nozīmīgāko brīvo latviešu vienotāju. Daudzi Daugavas Vanagu uzdevumi ir mainījušies. Līdztekus grūtdieņu aprūpes darbam, DV saime ir lielu vēribu veltījusi arī ideoloģiskai aprūpei. Stāvējusi sardzē par latvietības saglabāšanu svešatnē, atbalstījusi mūsu kultūrālos pasākumus, neatlaidīgi turpina cīņu pret mūsu tēvzemes okupantiem.

Šajā cīņā ir bijuši panākumi, bet taktisku iemeslu dēļ Daugavas Vanagi ir arī nogaidījuši, lai īstā brīdī uzbrukt ar vēl lielāku spēku.

To labi apzinās latviešu sabiedrība, — tādēļ tā dāvājusi DV organizācijai pelnīto uzticību.

Ka cīņu par brīvu Latviju šajās politiskā sajukuma dienās turpināt — par to spriedīs Kanadas DV delegāti.

Organizācijas līdzšinējā pieredze, gatavība nest upurus ir ķīla panākumu un uzvaras rītam verdzībā nospiestai tautai tēvzemē.

Kopsolī — tā ir šīsdienas parole brīvajiem latviešiem visā pasaulē. To neaizmirsīsim!

A. Kundrats

JĀNIS RUDZĪTIS VIESOSIES AMERIKĀ

Ap aprīļa vidu paredzama literatūras kritiķa, redaktora Jāņa Rudzīša ieradšanās Amerikas Savienotajās Valstīs, kur viņš uzturēsies līdz maija beigām. Kā studentu biedrības Dziesmuvaras Rīgas laika pēdējo priekšnieku viņu ielūgusi šīs organizācijas trimdas valde Ņujorkā, lai būtu klāt diriģenta prof. Ādolfa Ābeles 75 gadu jubilejas koncertā un godināšanā 9. maijā Kalamazū. Ielūgums radies saziņā ar Daugavas Vanagu ASV valdi, kas aprīlī un maijā organizē Jāņa Rudzīša referātu turneju pa Amerikas vidienes un austrumu krasta pilsētu latviešu kolonijām. Referents izvēlējies trīs tematus: Trimdas un dzimtenes sakaru problēma, latviešu literatūra trimdā un latviešu literatūra okupētā Latvijā.

Ārkārtas soļi Chruščeva aizsardzibai

ZVIEDRIJAS VALDĪBA SAŅEM DRAUDU VĒSTULES

STOKHOLMA (Skr.) — Jau tā lielās rūpes, kas radušās, gaidot ciemos Chruščevu, kļuvušas vēl smagākas draudu vēstuļu dēļ, kuŗas šādā sakarā piesūtītas Zviedrijas valdībai. Ja arī agrāk, laiku pa laikam, draudu vēstules adresētas gan ministriem, gan ierēdņiem un sabiedriskiem darbiniekiem, tad parasti tām nav pievērsta kaut cik nopietnāka uzmanība. Soreiz ir citādi, jo visiem prātā Kenedija noslepkavošana, un visi arī apzinās, cik nepatīkams viesis plašām iedzīvotāju masām būs padomju tiranns. Tālab kā Zviedrijas, tā arī Dānijas un Norvēģijas drošības iestādes saņēmušas uzdevumu domāt par īpašiem piesardzības soļiem, lai Chruščeva viesošanās varētu risināties „mierīgā garā." Sagaidāms, ka ap to laiku būs pastiprināta robežu kontrole, jo sākoties tūrisma sezonai, paredzama lielāka ārzemnieku skaita ierašanās Skandinavijā.

Chruščeva apsardzībai izveidos speciālu policijas vienību. Laikrakstos lasāms, ka būšot nepieciešama zināma skaita Zviedrijā dzīvojošo pilsoņu kontrole, sevišķi domājot par bēgļiem, kas nākuši no Austrumu bloka zemēm. Nav zināms, vai šai gadījumā domāti arī tādi bēgļi, kas jau ieguvuši Zviedrijas pavalstniecību.

Lai nu kā, bet liberālās Zviedrijas iedzīvotājiem jāsagatavojas uz pārsteigumiem, kas var būt vērsti pret indivīda brīvību, kuŗai tik liela vērtība šai zemē.

KARALIENES VIZĪTE NETIKS ATLIKTA

No Otavas ziņo, ka Kvebekas notikumi neietekmēs oktobrī paredzēto karalienes Elizabetes II viesošanos Kanadā. Bet var drošī pareģot, ka līdz vizītes laikam par to vēl daudz runās. Franču Kanadas nacionālisti ir pirmie, kas atklāti prasa atšķelšanos no Anglijas. Valdības aprindās par to vēl nevienam nav bijis dūšas runāt: ne vairs britu dominija, bet gan Kanadas republika!

Ministru prezidents Pīrsons uzsvēra, ka karalienes vizītes atlikšana būtu trieciens viņa partijai. Kvebekas premjērs Lesāžs apgalvo, ka karalienei franču Kanadā nekādas briesmas nedraud. Šeit gan jāaizrāda, ka ir daudz tādu, kas domā citādi. Karaliene savā rudens vizītē apmeklēs Kvebekas pilsētu un Šarlottaunu. Drošības iestādes plāno vēl neredzētu policijas apsardzību. Bet apsargāts bija arī prezidents Kenedijs . . .

KIPRAS JAUTĀJUMS BEZ PĀRMAIŅĀM

APVIENOTO NĀCIJU ĢENERĀLSEKRETĀRAM U TANTAM NEIZDODAS ATRISINĀT KIPRAS PROBLĒMAS.

Ģenerālsekretārs U Tants šīs nedēļas vidū paskaidroja, ka viņam Kipras jautājumā nekādu izlīdzinājumu nav izdevies panākt un ka tagad salas nākotne atrodas Apvienoto Nāciju drošības padomes rokās.

Kamēr drošības padome vairāk domā par debatēm Kipras jautājumā nekā debatē, prezidents Makarioss rīkojas, un rīkojas tā, lai pēc iespējas ātrāk salu pilnīgi padotu Grieķijas ietekmei, ar turku minoritāti daudz nerēķinoties.

Kipras salā pašreiz atrodas ap 7000 angļu karavīru. Lai atbrīvotos no Lielbritanijas iespaida un lai nebūtu jāsaistās ar Apvienoto Nāciju bruņotiem spēkiem, Makarioss paredzējis par mieru un drošību salā gādāt pats, uz savu roku. Angļi, starp citu, Makariosa plānu uzskata par ļoti gudru un viltīgu.

Būtībā prezidenta Makariosa plāns ir ļoti vienkāršs. Viņš paredzējis vismaz četrkāršot Kipras policijas armiju — protams, grieķus — tai pašā laikā atbruņojot visus pārējos salas iedzīvotājus. Un tā, automātiski, turku minoritāte būtu padota grieķu vairākuma žēlastībai. Pagājušā nedēļā tikai runāja par Turcijas invāzijas eventuālitāti. Makariosa turku minoritātes ignorēšanas plāniem reālizējoties, var puslīdz droši apgalvot, ka Turcija nekavēsies ar desantu Kipras salā savu tautiešu aizsardzībai.

No Nikosijas saņemtās ziņas liecina, ka turki prezidenta Makariosa proponētās policijas armijas plāniem piekristu tikai tad, ja šai armijā būtu vismaz 40 proc turku.

EKSILPOĻI IZRAISA PĀNIKU

Vācu laikraksti publicē Varšavā iegūtu informāciju par sataukumu Štetīnes apgabalā un Austrumprūsijas novados, kas tagad atrodas Polijas pārvaldībā. Šo satraukumu izraisījusi brīvās pasaules poļu politisko bēgļu preses ziņa, ka krievu, poļu un Vācijas krievu okupācijas joslas valdības plāno tagadējo robežu grozījumus

BRĪVA DOMU IZMAIŅA LNAK PADOMES SESIJĀ

Aizvadītā LNAK padomes sesija vispārējos vilcienos rakstu-rojama kā koncentrēta darba sanāksme, meklējot veidus un iespējas, lai celtu sabiedrisko aktivitāti, kultūras dzīves līmeni un kāpinātu cīņu par Latvijas brīvību. Tieši pēdējai veltāma vēl lielāka ievērība nekā līdz šim, jo pēc informācijas nozares vadītāja savāktām ziņām okupētā Latvijā sagaidāma 380.000 latviešu pārvietošana. Šejienes sabiedrība un daļēji arī politiskās aprindas labprāt uzklausa un nosoda vācu oukpācijas pārkāpumus, bet liekas nedzirdīga attiecībā pret komūnistu režīmu. Tādēļ līdzšinējie cīņas veidi devuši visai mazus panākumus un turpmāk tā jāizvērš daudz asākā veidā, kā to ieteica V. Upeslācis, T. Kronbergs un daudzi citi. Šīni kontinentā iespaidīgu valodu vēsta dolārs, kādēļ nopietni apsveŗama iespēja atteikt lielākā skaitā vietējo laikrakstu abonementus, kas ievieto komūnistiem labvēligus rakstus, izteicās māc. A. Lūsis. Bez attiecīgos jautājumos sagatavotās informātīvās literatūras vēlams būtu materiālu sakopojums par Latvijas okupācijas 20 gadiem. Uz V. Tomas ierosinājumu par to sazināsies ar ALAs informācijas daļu un LNFS.

R. Epneris ierosina attiecīgo informāciju pretkomūnistiskā laukā sūtīt tieši ieinteresētām grupām, pie kam pievienot arī attiecīgu pavadvēstuli.

Cīņā par Latvijas brīvību uzdevumi un nepieciešamības ir lielas, bet tās saistītas ar līdzekļu jautājumu. Organizāciju, draudžu, saimniecisku pasākumu un atsevišķu tautiešu uzmanība vēršama uz līdzekļu sagādi konkretiem mērķiem.

„LNAK sadarbība ar ALAu un citām centrālām organizācijām bijusi sekmīga un turpmāk tā vēl vairāk nostiprināma," izteicās valdes pr-dis J. Niedra. Līdzīgās domās bija arī ALAs pārstāvis Dr. V. Klīve. par kopīgi veicamiem uzdevumiem minot: 1) Censties panākt, lai mūsu brīvības cīņas jautājums tiktu uzņemts Apvienotajās Nācijās. 2) Tas atgādināms arī citām starptautiskām organizācijām. 3) Lielāku vērību veltīt jaunajām Afrikas valstīm, sagatavojot piemērotu literātūru, arabu, spāņu u. c. valodās. 4) Stiprināt un atbalstīt radio raidījumus uz okupēto Latviju. Šie jautājumi nav tikai ALAs vai LNAK interesēs, bet tie visas latviešu sabiedrības kopīgi veicami uzdevumi.

Vispusīgas debates izraisīja jautājums par aktīva un darba spējīga centra radīšanu visai brīvajai pasaulei, kādā nolūkā pirms vairākiem gadiem dibināta BPLA, kas gan līdz šim izrādījusies par visai sastingušu un darba nespējīgu iestādījumu, kā izteicās J. Grodnis. Šo ieskatu apšaubīja valdes pr-dis J. Niedrā, norādot, ka BPLA, kas sastādās no visu zemju centrālo organizāciju pārstāvjiem, valdības iestādēs un starptautiskā forumā gūst labākus panākumus nekā atsevišķu zemju delegācijas.

(Nobeigums 4. lpp.)

GANDRĪZ JAUNAS VĒLĒŠANAS KANADĀ

Tikai dažu deputātu balles no jaunām vispārējām vēlēšanām pagālbj ministru prezidenta Pīrsona valdību.

Kopš Kanadas vispārējām vēlēšanām pagājušā gada aprīlī, ministru prezidents L. Pīrsons nav bijis tuvāk sakāvei kā 25. februārī, kad viņa kabinetu pagļāba tikai dažas balsis. Un tās, pie tam, vēl nāca no opozicijas — sociālkredita un jaundemokratiem.

Pīrsona valdības briesmu brīdis sākās pēc kādas konservātivo rezolūcijas, prasot atcelt pastāvošo 11 proc. būvmateriālu un mašīnēriju nodokli. Nobalsošanā par konservātīvo prasību nodeva 120 balsis, kamēr valdība saņēma tikai 128.

Ja šodien Kanada nestāv jaunu vispārēju vēlēšanu priekšvakarā, tad tikai tādēļ, ka no jaunām vēlēšanām baidīdamies, trīs sociālkreditpartijas un divi jaundemokratu deputāti nebalsoja pret valdību. Pēdējie uzsvēra, ka pašreizējā Kanadas politiskā situācijā — atsaucoties, protams, uz notikumiem Kvebekā — jaunas vispārējas vēlēšanas varētu novest pie galīga chaosa un angļu un franču Kanadas šķelšanās.

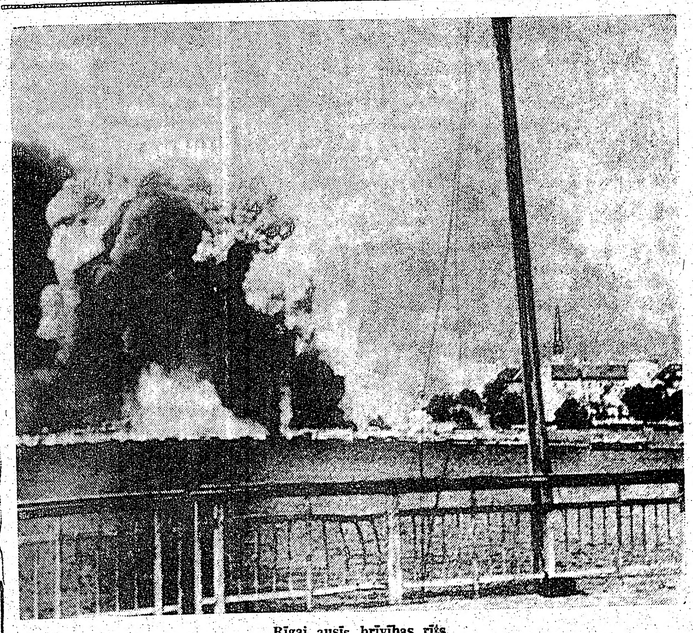

Rīgai ausīs brīvības rīts.

DOMAS UN DARBUS LATVIJAS BRĪVĪBAI

LATVIJA

18. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 29. FEBRUĀRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.00 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var nesaskanēt redakcijas viedoklim.

SŪTIET SAVIEM PIEDERĪGIEM dāvanu saiņus ar DV Grāmatnīcas Sainīšu nodaļas starpniecību.

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Tel. 368-0792.

Bermonts, Hitlers, krievi — un mēs

Pēc gadu desmitu klusēšanas, it kā no kapenēm izkāpis, mums labi pazīstamais Latvijas neatkarības apkarotājs Bermonts p. g. 13. oktobrī nāca klajā ar savu politisko atmiņu klāstu, kas iespiests lielākajā krievu emigrantu laikrakstā N. R. S., Ņujorkā. Bermonta stāstījumā ir divi momenti, kas skar Latviju un nav bijuši līdz šim zināmi.

Bermonts raksta, ka viņš Krievijas revolūcijas laikā bijis antikomūnistiskās armijas komandieris. No vēstures, turpretī, ir labi zināms, ka Bermonta „antikomūnistiskā" armija nekad nekur nav cīnījusies pret komūnistiem resp. sarkano armiju, bet gan 1919. g. uzbruka Latvijas atbrīvošanas armijai, kas to, ar sabiedroto palīdzību, sakāva un padzina no Latvijas territorijas. Uz tās pašas krievu avīzes jautājumu kad un kur Bermonts karojis pret boļševikiem un aizrādījumu par viņa iebrukumu Latvijā jautātais līdz šim nav atbildējis. Viņa vietā atmiņu autoram steidzās palīgā kāds bij. cara armijas virsnieks Vasiļevskis, kas nemas apgalvot, ka Bermonts tiešām cīnījies pret lieliniekiem un turpat tālāk secināja, ka tas Latvijā darījis to pašu, ko ģenerālis Denikins Ukrainā pret Petluru, t. i. ukraiņu nacionālo armiju. Abi — Bermonts un Denikins karojuši pret krievu imperijas sadalītājiem. Ciniski skaidra valoda: kā mūsu, tā ukraiņu atbrīvošanas armijas pielīdzinātas komūnistiem un „nedalāmās" Krievijas šķelējiem.

Pavisam interesants ir Bermonta lieligais pastāsts par to, ka arī Hitlers viņu pazinis kā antikomūnistiskas armijas komandieri un sakarā ar to dažas dienas pirms nākšanas pie varas aicinājis viņu par līdzstrādnieku.

Mēģinājumu atmaskot Bermontu, nostatīt to patiesības gaismā, krievu avīzes apcirpa, resp. solidārizējās ar Bermontu un Vasilevski.

Cik noprotams, minētā avīze pēc tam ievietoja pret latviešiem vērstu sāfantazētu garu rakstu par 2. pas. kara laiku, kurā visparinātā nozīmē latviešus apvaino nežēlīgā terrorā pret krievu civiliedzīvotājiem Latgalē. Lai glābtos, vajāto krievu pārstāvis sūtījusi zviedru laikrakstam ateradies Rīgā, sameklējis tur vācu feldmaršalu, kas viņu pazinis no revolūcijas laika Ukrainā, lūdzis viņa palīdzību pret latviešiem un tādu arī saņēmis, dota pat atļauja krievu policijas bataljonu formēšanai Latgalē.

Kā ļiens no maisa te izlien vācu feldmaršals Ukrainā, kad „taisnības" meklētājs tur dienēja Denikina armijā.

Krievu lielummānijas apņemtais rakstītājs izdarījis pat vēstures falsifikāciju: Mēs, krievi, te (Latgalē) bijām sen pirms jums (latviešiem), mūsu noilgums iepreti jūsu 20 gadiem ir 1000 gadīgs. Komentāri šeit lieki. Tāda ir visu krievu, kā sarkano, tā balto nostāja iepretī latviešiem u. c. nekrievu tautēm. Nav nevienas krievu politiskās partijas, nav neviena krievu rakstnieka, kas atzītu krievu imperijas cietumā ieslodzīto nekrievu tautu neatkarību, kas nosodītu tagadējo krievu genocīdu Latvijā u. c. It kā kāda mazvērtības kompleksa dēļ atkal un atkal mūsu presē parādās līdzjūtības, cieņas, atzinības raksti krievu kultūrai, krievu rakstniekiem Dostojevskim, Pasternakam, Jevtušenko, Gorkijam u.c. „Vajātais" Jevtušenko, piem., sarakstījis 352 lpp. dzejoļu krājumu, kurā autors lielāko tiesu cildina režīmu un politisko brāli Kastro, un Maskavas radio noraida spēcīgu uzaicinājumu emigrantiem klausīties Jevtušenko jūsmīgo dzejoli par „lielo miera valsti."

Ja Jevtušenko, Pasternaks u. c. ir arī kritizējuši režīmu, tad tā ir tikai „ģimenes" iekšēja lieta, bet ārpolitikā visi viņi lielā vienprātībā vēlas latviešu un citu nekrievu tautu pārkrievināšanu.

Rezumējot sacīto, ir jāsaka krievu cildinātājiem latviešu presē, kam viņi pakalpo un ko pozitīvu sniedz latviešu brīvības lietai viņu raksti? Būtu gan pareizi, ja pieminēto rakstu sacerētāji informētu krievus, cik latviešu aizgāja moku ceļos un iznīcībā Baigajā gadā un tagadējās okupācijas laikā. Tie būs lieli skaitļi, kādus vēsture nepazīst.

Meirānietis.

KRIEVU ALFABĒTS BALTIEŠU VALODĀM

Zviedru laikraksts „Svenska Dagbladet" nesen sniedza ziņu par padomju valdības nodomu ievest krievu alfabetu latviešu, lietuviešu un igauņu valodās. Laikraksts uzsver, ka šāds solis apdraudēs šo tautu nacionālo kultūru un nozīmētu baltiešu rusifikāciju. Pēc laikraksta informācijas Maskavā jau ilgāku laiku strādājot pie šāda projekta. Lietuviešu valodai piemērots krievu alfabeta paraugs esot piesūtīts atsauksmei Lietuvas zinātņu akadēmijai Viļņā jau 1959. g. un kādam lietuviešu grafiķim uzdots izgatavot Maskavas poligrafiskā institūta veidotas raksta zīmes.

„Svenska Dagbladet" piezīmē, ka lietuvieši un latgalieši savā laikā 40 gadus ilgi atvairījuši cara valdības mēģinājumu uzspiest tiem krievu alfabetu. Šogad paiet tieši 50 gadu kopš cara valdība atcēla aizliegumu iespiest lietuviešu un latgaliešu grāmatas latīņu burtiem.

Sakarā ar minēto rakstu padomju preses aģentūra APN piesūtījusi zviedru laikrakstam atsaukumu, kurā teikts, ka nevienu iestāde Maskavā nestrādājot pie projekta ievest krievu burtus latviešu, lietuviešu un igauņu valodās. Tālāk teikts, ka jebkādus grozījumus rakstībā varot ievest tikai augstākie likumdevēji orgāni atsevišķās padomju republikās. Kā piemēru aģentūra min Rīgā pieņemto lēmumu atmest burtu sakopojumu „ch" lietošanu latviešu valodā.

Padomju aģentūra tomēr nekā nesaka par 1959. g. Maskavā izstrādāto projektu, kas piesūtīts Lietuvas zinātņu akadēmijai.

LIETUVIEŠU KULTŪRAS DZĪVE

Čikāgā iznākošā lietuviešu laikraksta „Draugas" literāro prēmiju — 1.000 dol. — šogad ieguvis rakstnieks J. Kralikauskas par savu romānu „Mindaugа noslepkavošana".

Lietuviešu komponists prof. K. V. Banaitis (dzim. 1896. g.) miris pag. g. 25. decembrī Ņujorkā. Viņš bija Kauņas konservatorijas rektors.

Oskars Dankers

Lai vēsture spriež tiesu

ATMIŅAS PAR VĀCU OKUPĀCIJAS LAIKU LATVIJĀ

(1. turpinājums)

Pēc ģenerālstāba aprēķiniem katra tauta spēj uzstādīt armiju 10 proc. no sava iedzīvotāju skaita. Hitlera Vācijas iedzīvotāju bija 80 miljoni — tātad viņš spēja uzstādīt 8 miljonu vīru lielu armiju, ar mazu piepūli pat vairāk. Vai tāda milzīga armija ar visjaunāko apbruņojumu, kas tālu pārsniedza visu līdz tam redzēto, bija vajadzīga tikai Vācijas aizsardzībai? . . .

Šī armija izskatījās vairāk pēc uzbrukuma instrumenta.

Pēc neilga laika no vācu sūtniecības Rīgā ienāca Ārlietu ministrijā raksts par vācu iespaidu sfairu izplatīšanu Baltijas valstīs un par Vācijas drošības garantiju Latvijai. Šī nota bija liela mīkla ne tikai Ārlietu ministrijā, bet visai valdībai. Ko gan Hitlers gribēja ar šo notu panākt? Kādi nolūki viņam bija? Kādus mērķus viņš sev bija spraudis Baltijas valstīs? Arī kara ministrs ģenerālis Balodis sasauca vecāko virsnieku apspriedi, lai pārrunātu šo jautājumu. Sarunās tika pieminēti vēsturiskie 700 g. vācu uzkundzēšanās laiki, kā arī vārdi, ar kuriem mums nācās sadurties Latvijas brīvības cīņu laikā 1918-20. gadā, tika minēts ģenerālis fon der Goles (Goltz). Dzelzs divīzijas Bišofs un bēdīgi slavenais krievu kapelmeistars, alias Tirsts Bermonts - Avalovs. Vairums virsnieku izteicās pret Hitlera piedāvājumu.

Valdība Hitlera piedāvājumu nepieņēma un deklarēja, ka Latvija visos gadījumos ieturēs stingru neitrālitāti. Pēc šī Latvijas valdības lēmuma Hitlers deklarēja, ka neesot vairs ieinteresēts ne Baltijas valstīs, nedz Somijā.

Pēc neilga laika Padomju Savienība nāca ar savu priekšlikumu — noslēgt Drošības un neuzbrukšanas paktu starp Maskavu un Latviju. Nezinu, cik liela bijusi Staļina vēlība vai Kremļa spiediens, bet mūsu valdība šo piedāvājumu pieņēma un sūtīja delegāciju uz Maskavu parakstīt likteņīgo līgumu.

Pēc līguma parakstīšanās Staļins devis vakariņas par godu mūsu delegācijai. No Padomju puses bijuši klāt pats Staļins, ārlietu ministrs Molotovs. Višinskis un citi Kremļa varenie. Pie galda viens no mūsu delegātiem cita starpā ievaicājies, ko Padomju valdība darot ar nekomūnistiem un tādiem pilsoņiem, kuri nedomā tā, kā partija to diktē. Višinskis bez apdomāšanās ātri atbildējis: „A mij jich prosto uničtožaem." (Mēs viņus vienkārši iznīcinām). Un Staļins, turpinādams šo domu, piebildis: „Moskovskij kanal postrojen na kostjach buržujev," (Maskavas kanālis celts uz buržuju kauliem).

Pieņemsim, ka visas Rietumvalstis vienotos lietot gluži tādus pašus paņēmienus un taktiku pret savas zemes komūnistiem kā Padomju Savienība pret nekomūnistiem, proti: „Mēs viņus vienkārši iznīcinām," tad būtu interesanti zināt, kā gan izturētos un ko darītu Kremļa varas vīri? Kā viņi reaģētu uz tādu rīcību citās zemēs, kur brīvās tautas uzdrošinātos iznīcināt v i ņ u partijas ļaudis un līdzskrējējus? Vai komūnistu valdība tikpat aukstasinīgi un vienaldzīgi noskatītos uz šādu rīcību, kā to līdz šim dara Rietumvalstis, vērojot notikumus Padomju Savienībā un satelitu valstīs? — Pēc pārbaudītām ziņām Padomju Savienībā to skaits, kurus nogalinājušas viņas drošības iestādes, ir sasniedzis piecdesmit miljonu cilvēku; no tiem liels procents no Baltijas un satelitu valstīm.

MILITĀRAS BAZES

Uz noligtā drošības un neuzbrukšanas līguma pamata Padomju Savienībai bija piešķirtas tiesības ierīkot Latvijas territorijā militāras bazes.

Atzīmējama tā psiholoģiskā reakcija, ko šis līgums izraisīja latvju tautā. Ar savu skaņīgo nosaukumu noligtais Drošības pakts dīvainā kārtā tautā radīja gluži pretējas jūtas, proti, nedrošības jūtas. Ikvienā latvieša sirdī iezagās neuzticība un bailes, un ikviens ar sasprindzinātību vēroja turpmākos notikumus.

Latvijai drīz vien bija jāstājas pie noligtā līguma īstenošanas. Latviešu garnizoniem bija dažās dienās jāatbrīvo vietas krievu bāzēm. Pavēle par vietas atbrīvošanu vissmagāk skāra Liepājas garnizonu, jo divu dienu laikā bija galīgi jāizvāc visa Karaosta. Bija jāpārceļas ne tikai Kurzemes divīzijai ar artilēriju, bet arī Jūras aviācijai, Zemūdeņu bazei, Liepājas kara slimnīcai, Kalpaka pamatskolai, Artilērijas laboratorijai un visām noliktavām. Karavīri dienu un nakti drudžaini strādāja, lai nogādātu mantas uz vilcienu. Virsnieku un instruktoru ģimenes iesaiņoja savas mantas, lai tās nogādātu uz vagoniem. Ešelons pēc ešelona atstāja Liepājas Karaostu. Aizbraucēju sirdis nomāca viena un tā pati doma: kad mēs atgriezīsimies? Kāpēc vispār mums viss ir jāatstāj svešiem ienācējiem?

Vasarā Baltijas valstu vāciešiem atskanēja aicinājums pārcelties uz Hitlera Vāciju. Bija panākta vienošanās starp Vācijas un Latvijas valdībām par baltvācu iedzīvotāju izceļošanu uz Vāciju. Braucējiem bija jāstājas jauktās latvju un vācu komisijas priekšā, oficiāli jāatsakās no Latvijas pavalstniecības un jāpieņem Vācijas pavalstniecība. Optanti drīkstēja ņemt līdz savus ietaupījumus, vērtslietas, un citas mantas.

Arī vācu tautības latviešu virsnieki, instruktori un kareivji, kuri vēlējās braukt, tika atvaļināti no Latvijas armijas. Ar šo pārvietošanas akciju, Latviju atstāja ap 65.000 baltvācu izceļotāju.

Parastā aina pie kuģiem kā Rīgas, tā Liepājas ostās bija apmēram šāda: kuģim ievelkot tiltus, noņemot tauvas un uzsākot kustēties, braucēji bija pulecējušies uz kuģa klāja, atstājot Latvijas krastus viņi ar atsegtām galvām dziedāja Dievs, svētī Latviju. Pavadītāji krastā, kuru pulks nebija mazāks par aizbraucējiem, vēl ilgi māja ar lakatiņiem. Pavadītāju, kuri aizbraucējiem teica — „Uz'neredzēšanos" — nebija daudz. Hitlera sauciens par atgriešanos uz Vāciju bija atskanējis arī vācu kolonistiem pie Volgas, ap Sarātovu, kā arī Besarābijā un Volīnijā.

Tā pašā 1939. gada augustā Vācijas ārlietu ministrs Ribentrops brauca uz Maskavu un noliga Draudzības līgumu ar Padomju Savienību.

Pirmā septembrī Hitlers uzsāka kara gājienu pret Poliju. Vācu divīzijas ar spēcīgām tanku vienībām izlauzās cauri poļu frontei, dziļi iefiltrējās frontes aizmugurē, desorganizēja satiksmes ceļus, transportu un rezervju piegādi. Vācu aviācija dienu un nakti bombardēja poļu pilsētas, it sevišķi Varšavu. Aviācija palīdzēja iznīcināt ielenktos poļu spēkus. Padomju Savienības karaspēks pārgāja Polijas robežu no austrumiem un ieņēma dažus apgabalus. Jaunā robeža starp Kremli un Lielvāciju tika novilkta šķērsām pāri Polijas territorijai. Karš Polijā, kā zināms, ilga tikai 18 dienu; pasaule to nosauca par zibenkaru.

Tā notika pēc skaita ceturtā Polijas dalīšana. Polijas valdība ar ministru prezidentu Beku priekšgalā paglābās Rumānijā. Vēlāk poļu eksilvaldība pārcēlās uz Londonu, jo Hitlers ar savām divīzijām okupēja visas Balkānu valstis līdz pat Grieķijai, arī Kretas salu ieskaitot. Tāpat pēc kārtas tika okupēta Norvēģija, Holande un Dānija.

Polijas neatkarību ar līgumu bija garantējušas Anglija un Francija. Abas šīs valstis pieteica Vācijai karu. Hitlers savu militāro dūri tūdaļ vērsa pret rietumiem.

Francijai nepalīdzēja vairāku miljardu franku dārgā Mažino līnija, uz ko viņi bija likuši tik daudz cerību. Vācu gaisa desanti pārlidoja Mažino līniju un nolaidās franču frontes aizmugurē. Lietojot apiešanas un ielenkšanas taktiku, franču armija sīvās cīņās tika pa daļai iznīcināta, pa daļai sagūstīta. Drīz pēc tam vācu armija ieņēma Parīzi.

Uzsākot kara gājienu Francijā, vācieši garāmejot okupēja arī Beļģiju. Angļu jūras desants, kurš bija izcelts franču krastā, uzsāka cīņu ar vācu divīzijām. Vācu pārspēks atspieda angļus atpakaļ pie jūras. Lai paglābtu savu dzīvo spēku no iznīcināšanas vai gūsta, bija dots rīkojums karaspēkam sēsties kuģos. Ciešot smagus zaudējumus, angļi atstāja Dankerku. Par materiālo vērtību paglābšanu cīņu gaitā neviens nedomāja. Tā krita vācu rokās.

Visur vācu karaspēks guva uzvaras: uz zemes, gaisā un uz jūras. Vācu aviācija bombardēja Londonu, vācu zemūdenes gremdēja kuģus. Vācu zinātnieki drudžaini strādāja pie jauna ieroča radīšanas.

(Turpinājums sekos)

Arn. Lūsis

Redziet, kāds cilvēks — kāds Dievs!

(3. turpinājums)

Katram, kas nebija vergs, bija tiesības svešu novadu robežās sākt jaunu dzīvi, ja viņa vecais pērklis bija izpostīts, ja viņu vajāja vai tam nodarīja nepelnītu pārestību. Tāpēc arī ceļojums no vienas zemes uz otru, kas varētu modināt lasītāju ziņkāri, tikai ar dažiem vārdiem, it kā garāmejot, pieminēts Mateja evaņģelijā. Jāzeps un Marija, droši vien, nebija vienīgie trimdinieki, kas ar mazu bērniņu aizgāja svešumā. Tādu cilvēku toreiz bija daudz. Varenā, milzīgā Romas imperijā tie klīda no pilsētas uz pilsētu, no viena apgabala uz otru; tos neaizturēja robežsargi; tiem neprasīja pasi un personības dokumentus. Un tā jau sava mūža sākumā arī Jēzus kļuva par trimdinieku; viņš bija mazs, no pērkla priekšlaicīgi izgrūsts, putns, bet uz viņa spārniem jau dusēja nākošo ausmu atspīdums . . .

JĒZUS BĒRNĪBA

Mateja ev. 2, 19—23.
Lūka ev. 2, 39—52.

Evaņģelijos mēs atrodam ļoti maz ziņu par Jēzus bērnību, pusaudža gadiem un jaunību. Atskaitot zināmā mērā satraucošo stāstu par divpadsmit gadu veco Jēzu Jeruzālemes dievnamā, evaņģelija autori apmierinās ar vispārēja rakstura frazēm, kas neko daudz nepasaka. Tā Jēzus bērnība un jaunība mums paliek apslēpta kā dārzs, kuŗa krāšņumu aizsedz augsta sēta — nelaujot mums ieskatīties tai plaukšanas un veidošanās norisē, kuŗai bija pakļauta Jēzus dvēsele un viņa personība.

Grūti pasacīt, kamdēļ šāda šķietama vienaldzība, atturība? Laikam taču ir bijis tā, ka šajā laikā Jēzus dzīvē nav atgadījušies notikumi, kas paceltos pāri parastās ikdienas iezīmētām aprisēm. Līdz sava mūža divpadsmitam gadam Jēzus ir dzīvojis pieticīgu, vienkāršu dzīvi, kas daudz neatšķīrās no citu zēnu un pusaudžu dzīves viņa vecumā. Jāpieņem, ka laiku pa laikam viņš palīdzējis Jāzepam darbnīcā, mācīdamies amatu, bez kuŗa nevarēja cerēt uz panākumiem un labāku rītdienu. Nav šaubu arī par to, ka savlaicīgi — piecu gadu vecumā — Jēzus sācis mācīties bauslības likumus, psalmus un praviešu rakstus, ko glabāja nodzeltējušie pergamenti, kuŗus atritinot, lasītājam atklājās aizgājušie gadu simteņi un Dieva sludināto notikumu piepildīšanās noteiktā un neatvairāmā secībā. Par Jēzus sūtīšanu skolā pie tā laika redzamākiem rakstu mācītājiem Jāzeps un Marija, liekas, nekad nav domājuši, kaut arī Jēzus izrādījis izcilu apdāvinātību un ar savām zināšanām un atjautību pārsteidzis pat Jeruzālemes templa priesterus un rakstu mācītājus. (Lūka ev. 2, 47.).

Tā vien liekas, ka Jāzeps un Marija ir vēlējušies panākt, lai arī Jēzus paliktu un dzīvotu tai pašā šaurā, ikdienas un pieticīgās laimes pasaulē, kuŗā viņiem pašiem bija jādzīvo.

Un — ko gan mēs šiem cilvēkiem varam pārmest? Viņi bija pārāk neievērojami un nabadzīgi, lai varētu paškirt savam dēlam ceļu uz labāku ikdienu vai spožāku karjēru. Jāzepam un Marijai bija tiesības sagaidīt, ka Jēzus atvieglos nastu, kas viņa vecākiem bija jānes, īpaši tad, kad Marija bija dāvājusi Jāzepam vēl vairākus dēlus un meitas. (Daži vēsturnieki domā, ka tie bijuši Jāzepa bērni no viņa pirmās laulības; evaņģelijos tomēr nav norādījumu, ka Jāzeps bijis atraitnis.).

Marka evaņģelijā (6, 3.) ir minēti četri Jēzus brāļu vārdi; tie ir — Jēkabs, Jozets, Jūda un Simeāns. Jānorāda, ka Jēkabs kļuvis par Jēzus sekotāju un baudījis lielu cieņu Jeruzālemes pirmdraudzē.

Tāpēc, kā jau norādīts, ziņas par Jēzus bērnību un jaunību ir tik nepilnīgas. Un viņa personības veidošanās raksturota tikai skopiem vārdiem: „Un Jēzus pieņēmās gudrībā, augumā un piemīlībā pie Dieva un cilvēkiem". (Lūka ev. 2, 52.).

Bet ejot pret straumi, mēs varam atrast avotus, no kuŗiem pat vislielākās upes ir sākušās. Un tā, vērojot Jēzus turpmāko dzīvi, viņa nostāju pret cilvēkiem, viņa mācību un viņa izteiksmes līdzekļus, mēs samērā labi varam saskatīt arī to avotu atvēršanos, kas pusaudža gados un jaunībā pulsējuši Jēzus dvēselē; citiem vārdiem, sekas mūs var novest līdz cēloņiem, ja mēs lietojam analītisko metodi un mazliet arī intuiciju un fantaziju. Šai gadījumā mums palīdzīgu roku var sniegt arī vēsturnieki, kas aprakstījuši notikumus to gadu aprisēs, kas ietver Jēzus augšanas un veidošanas periodu Nacaretē.

Atceroties Jēzus skaistās līdzības, mēs, piemēram, varam nešaubīgi secināt, ka jau bērnībā Jēzus būs mācījies mīlēt dabu — priecāties par puķēm lauķā, kas tik bagātīgā krāsu dažādībā auga Nacaretes skaistā apkārtnē. Šajā nelielā pilsētiņā, kur iedzīvotājiem nebija plašas darba izvēles un lielas turības, Jēzus iepazinās ar vienkāršā strādnieka rūpēm, kādas izskan viņa līdzībā par darba meklētājiem tirgus laukumā un strādniekiem vīna kalnā. (Mat. ev. 20.).

Ar gaišu vērotāja skatu Jēzus redzēja vecāku mīlestību, kas priecājās par pazudušā dēla atgriešanos, un skaudību, atsvešināšanos, kas dažkārt valda pat vienas ģimenes locekļu vidū. (Lūka ev. 15.).

Jēzus skola — bija dzīves skola. Viņa atziņu pamatā bija vērojumi, ko viņš guvis ikdienā. Viņa līdzības nav fantazijas vai fabulas, kas lauj valu plašam domu lidojumam; tās ir tikpat vienkāršas, ikdienišķas, cik vienkārša ir necilā cilvēka dzīve, to cilvēku, kuŗu vidū Jēzus pavadīja savu bērnību un jaunību.

Avotus meklējot, mēs daļēji varam izskaidrot arī Jēzus noraidīgo nostāju pret varas lietošanu sociālā dzīvē un politikā. Jūdu vēsturnieks Flavijs Jozefs, piemēram, stāsta, ka „taksācijas dienās" Kirēnija (Anirinus) zemes pārvaldnieka laikā Sepforisas pilsētiņā notikusi „zēlotu", jūdu politiskās neatkarības meklētāju, sacelšanās; to vadījis fanātiskais Jūda, nesamierināms romiešu pretinieks. Sepforisas pilsētiņa atradās tikai četru jūdžu attālumā no Nācaretes. Un — sacelšanās notikusi laikā, kad Jēzum varēja būt apmēram deviņi vai desmit gadu.

Vēsts par nemieriem, droši vien, ātri aplidoja visu Galilejas provinci. Ciņas sauklis „Vienīgais Kungs — Jahve; vienīgās nodevas — templim; vienīgie draugi — „zēloti" — atbalsojās daudzu vīru un jaunekļu dvēselēs, kad viņi steidzās uz Sepforisu, lai pievienotos nemierniekiem.

Bet, kā to atceras arī slavenais jūdu rakstu mācītājs Gamaliels savā runā, kad Pēteris un citi apustuļi atvesti jūdu augstā tiesā — sinedrijā, (Apust. darbi 5, 37.), — sacelšanās pārvērtusies drausmīgā traģēdijā.

(Turpinājums sekos)

Dr. phil. Nikolajs Vīksniņš

Jaunākie

ARCHIVS, III SĒJUMS, HUMANITĀRO RAK AUSTRALIJAS LATVIEŠU CEN

Latviešu zinātniekiem trimdā ir lielas grūtības ar savu rakstu publicēšanu latviešu valodā. Samērā labākā stāvoklī ir technisko zinātņu pārstāvji, jo viņi labāk situēti saimnieciski – sociālā ziņā un jau vairākus gadus publicē „Technikas apskatu" un sagatavo Technisko zinātņu terminoloģijas vārdnīcu. Daudz grūtāk ir humanitāro zinātņu pārstāvjiem. Tāpēc apsveicama parādība bija Amerikas latviešu humanitāro zinātņu asociācijas nodibināšana, kas publicējusi savu pirmo rakstu krājumu 1957. g. un otro šogad.

Austrālijas un Jaunzēlandes latviešu humanitāro zinātņu pārstāvji nodibināja Austrālijas latviešu centrālo archīvu, kas jau trešo gadu pēc kārtas publicē humanitāro rakstu krājumus. Protams, tas iespējams tikai ar Austrālijas latviešu kultūras fonda un latviešu apvienības Austrālijā devīgu atbalstu. Man šķiet, ka šo publikāciju virstitula „Archīvs" izvēle nav īsti laimīga. Tas pamudina domāt, ka tur būs atrodami tikai primavotu publicējumi Latvijas vēstures laukā, kas neatbilst īstenībai un bez tam neieresina plašākas sabiedrības interesi, jo dabīgi rodas doma, ka tas domāts tikai vēsturniekiem.

Soreiz pakavēšos pie „Archīva" jaunākās burtnīcas, kas ar izdevēja gādību nonākusi manās rokās. Šai burtnīcā raksti iedalīti 2 lielākās grupās: a) vēsture un b) filozofija un reliģija. Pirmais iedalījums neloģisks, jo kultūras vēstures raksti arī ietilp vēsturē, tāpēc nav pareizi likt blakus sugas un veida jēdzienus.

Ļoti interesants un vērtīgs ir pirmais raksts: I. Sterna „Latvijas aizsardzība un latviešu karavīri viduslaikos". Es nedomāju, ka vēsturiski būtu pareizi runāt par „viduslaiku Latviju", jo toreiz bija tikai senā Livonija ar latviešu un igauņu apdzīvotiem novadiem. Šis raksts liecina, cik niecīgs ir bijis vācu ordeņa locekļu skaits: 1451. gadā brāļu skaits, ieskaitot fogtus, vai komturus, bija latviešu daļā: 107, igauņu — 94, tātad kopā 201; priesteru: latviešu daļā 26, igauņu — 22, kopā 48; pusbrāļu: latviešu daļā 13, igauņu — 14, kopā 27. Dabiski, ka cīņās ie-

(29. turpinājums)

— Elīna nav ne veca, ne kliba, ne dumja. esat uzkritušas šim vientiesības maisam?

Bangas kundze iesmējās.

— Tā bija mīla no pirmā skata.

— Tu domā: mīla no pirmā skata vi maķā. Vai esi pārliecinājusies, ka tas ir tik tu domā?

— Cilvēkā ir arī citas vērtības.

— Ir! Neapšaubāmi! Tikai — līdz šim r rojis, ka tu vai Elīna tās būtu vērtējušas.

— Redzi, draugs, — Bangas kundze ma noskaņu un arī apsēdās pie galda. — mēs ao toreiz braucām uz Toronto tikai izklaidēties jūku mums nebija. Bet kad nu pats liktenis esvieda Ronaldu Tailoru, tad mēs attapāmi nav zīme no debesīm? Cik ilgi mēs divas vi vietes klīdīsim pa pasaules lielceļiem, nev sarūgtas, neviena neaprūpētas?

Atļauj aizrādīt, ka Elīnas laulība

tiesu

...ceļas ne tikai Kurzemes divi-
...s aviācijai, Zemūdeņu bazei,
...a pamatskolai, Artilērijas la-
... Karaviri dienu un nakti dru-
...antas uz vilcienu. Virsnieku
... savas mantas, lai tās nogādā-
...elona atstāja Liepājas Kara-
... viena un tā pati doma: kad
...r mums viss ir jāatstāj sve-

...em atskanēja aicinājums pār-
...nākta vienošanās starp Vā-
...baltvācu iedzīvotāju izceļoša-
...ūstājas jauktās latvju un vā-
...atsākās no Latvijas pavalst-
...valstniecība. Optanti drīkstē-
... vērtslietas, un citas mantas.
...snieki, instruktori un kareiv-
...vaļināti no Latvijas armijas.
...viju atstāja ap 65.000 balt-

...Rīgas, tā Liepājas ostās bija
... tiltus, noņemot tauvas un
... pulcējušies uz kuģa klāja,
...r atsegtām galvām dziedāja
...krastā, kuŗu pulks nebija ma-
...māja ar lakatiņiem. Pavadī-
... „Uz neredzēšanos" — ne-
...r atgriešanos uz Vāciju bija
... pie Volgas, ap Sarātovu, kā

...ācijas ārlietu ministrs Riben-
...oliga Draudzības līgumu ar

...ka kaŗa gājienu pret Poliju.
...uku vienībām izlauzās cauri
...ontes aizmugurē, desorganī-
...un rezervju piegādi. Vācu
...dēja poļu pilsētas, it sevišķi
...icināt ielenktos poļu spēkus.
... pārgāja Polijas robežu no
...gabalus. Jaunā robeža starp
...sta šķērsām pāri Polijas ter-
... ilga tikai 18 dienu; pasaule

...Polijas dalīšana. Polijas valdī-
... priekšgalā paglābās Rumāni-
...ēlās uz Londonu, jo Hitlers
...sas Balkānu valstis līdz pat
...ct. Tāpat pēc kārtas tika oku-
...nija.
... bija garantējušas Anglija un
...ca Vācijai kaŗu. Hitlers savu
...rietumiem.
...i miljardu franku dārgā Ma-
...i tik daudz cerību. Vācu gaisa
...un nolaidās franču frontes
...u ielenkšanas taktiku, franču
... iznīcināta, pa daļai sagūstīta.
...a Parīzi.
...ā, vāciešiem gaŗāmejot okupēja
..., kuŗš bija izcelts franču kras-
...jām. Vācu pārspēks atspieda
...paglābtu savu dzīvo spēku no
...ots rīkojums kaŗaspēkam sēs-
...dējumus, angļi atstāja Dun-
...paglābšanu cīņu gaitā neviens

...zvaras: uz zemes, gaisā un uz
...ja Londonu, vācu zemūdenes
...i drudžaini strādāja pie jauna

...ns sekos)

...skatu Jēzus redzēja vecāku
...jās par pazudušā dēla at-
...ou, atsvešināšanos, kas daž-
...ģimenes locekļu vidū. (Lūka

...a dzīves skola. Viņa atziņu
...i, ko viņš guvis ikdienā. Vi-
...azijas vai fabulas, kas ļauj
...ojumam; tās ir tikpat vien-
...k vienkārša ir necilā cilvēka
...u vidū Jēzus pavadīja savu

...nēs daļēji varam izskaidrot
...nostāju pret varas lietošanu
...kā. Jūdu vēsturnieks Flavijs
...sta, ka „taksācijas dienās"
... zemes pārvaldnieka laikā
...notikusi „zēlotu", jūdu polī-
...eklētāju, sacelšanās; to va-
...da, nesamierināms romiešu
... pilsētiņa atradās tikai čet-
... Nācaretes. Un — sacelšanās
...ēzum varēja būt apmēram
...du.

...m, droši vien, ātri aplidoja
...ci. Cīņas sauklis „Vienīgais
...enīgās nodevas — templim;
...ēloti" — atbalsojās daudzu vi-
...lēs, kad viņi steidzās uz Sep-
...s nemierniekiem.

...s arī slavenais jūdu raksts
...avā runā, kad Pēteris un ci-
...du augstā tiesā — sinedrijā,
..., — sacelšanās pārvērtusies

...pinājums sekos)

Dr. phil. Nikolajs Vīksniņš

Jaunākie izdevumi

ARCHIVS. III SĒJUMS. HUMANITĀRO RAKSTU KRĀJUMS I. STERNA REDAKCIJĀ. AUSTRĀLIJAS LATVIEŠU CENTRĀLAIS ARCHIVS, SIDNEJĀ.

Latviešu zinātniekiem trimdā ir lielas grūtības ar savu rakstu publicēšanu latviešu valodā. Samērā labākā stāvoklī ir tehniko zinātņu pārstāvji, jo viņi labāk situēti saimnieciski – sociālā ziņā un jau vairākus gadus publicē „Technikas apskatu" un sagatavo Tehnisko zinātņu terminoloģijas vārdnīcu. Daudz grūtāk ir humanitāro zinātņu pārstāvjiem. Tāpēc apsveicama parādība bija Amerikas latviešu humanitāro zinātņu asociācijas nodibināšana, kas publicējusi savu pirmo rakstu krājumu 1957. g. un otro šogad.

Austrālijas un Jaunzēlandes latviešu humanitāro zinātņu pārstāvji nodibināja Austrālijas latviešu centrālo archīvu, kas jau trešo gadu pēc kārtas publicē humanitāro rakstu krājumus. Protams, tas iespējams tikai ar Austrālijas latviešu kultūras fonda un latviešu apvienības Austrālijā devīgu atbalstu. Man šķiet, ka šo publikāciju virstitula „Archīvs" izvēle nav īsti laimīga. Tas pamudina domāt, ka tur būs atrodami tikai pirmavotu publicējumi Latvijas vēstures laukā, kas neatbilst īstenībai un bez tam neierosina plašākas sabiedrības interesi, jo dabīgi rodas doma, ka tas domāts tikai vēsturniekiem.

Šoreiz pakavēšos pie „Archīva" jaunākās burtnīcas, kas ar izdevēja gādību nonākusi manās rokās. Šai burtnīcā raksti iedaliti 2 lielākās grupās: a) vēsture un b) filozofija un reliģija. Pirmais iedalījums neloģisks, jo kultūras vēstures raksti arī ietelp vēsturē, tāpēc nav pareizi likt blakus sugas un veida jēdzienus.

Ļoti interesants un vērtīgs ir pirmais raksts: I. Šterna „Latvijas aizsardzība un latviešu karavīri viduslaikos". Es nedomāju, ka vēsturiski būtu pareizi runāt par „viduslaiku Latviju", jo toreiz bija tikai senā Livonija ar latviešu un igauņu apdzīvotiem novadiem. Šis raksts liecina, cik niecīgs ir bijis vācu ordeņa locekļu skaits: 1451. gadā brāļu skaits, ieskaitot fogtus, vai komturus, bija latviešu daļā: 107, igauņu — 94, tātad kopā 201; priesteru: latviešu daļā 26, igauņu — 22, kopā 48; pusbrāļu: latviešu daļā 13, igauņu — 14, kopā 27. Dabiski, ka cīņās ieaistīja arī latviešus un igauņus gan infanterijā, gan lauksargos: aizmugures izlūkos ur. zinnešos. Kad XV g. s. otrā puse Livonijā sāka ieviesties dzimtbuve, tad vācieši vairs neuzticējās vietējām tautām, un tāpēc lika viņiem financēt algotņus jeb landsknechtus. Konkreti varu papildināt, ka igauņu vēsturnieki noskaidrojuši, ka pilnīgs aizliegums latviešiem un igauņiem nēsāt ieročus noticis 1507. gadā.

Tālāk prof. Ed. Dunsdorfs pievērsies speciālam, bet ļoti interesantam jautājumam par Vidzemes mājvārdu vecumu. Autors parāda, kāda starpība rodas pētījumu rezultātos, pielietojot statistisko vai individuālo metodi. Savukārt individuālās metodes lietošanā viņš vēl izšķir referenču, filoloģisko un vēsturisko metodi. Viņš vēlētos ieinteresēt šīs problēmas pētīšanā filologus, bet jau viņa paša izdarītie pētījumi daudz ko noskaidro šai jautājumā, pat aplēšot, cik procenšu mājvārdu nāk no XV g. s. beigām, XVI g. s. vidus un beigām, no 1638. g., no 1681.—1688. g. Autors izsaka bažas, ka tagad jaunsaimniecību vārdi varētu iet zudumā, jo pēc kolchozu nodibināšanas komūnisti nav ieinteresēti saglabāt ne tikai jaunsaimniecību, bet arī vecsaimniecību mājvārdus.

Interesants ir arī J. Sarmas raksts „Latviešu drāmas un teātŗa pirmie gadu desmiti". Tas istenībā ir piemiņas raksts mūsu teātŗa tēvam Adolfam Allunānam. Autors izmantojis ne tikai Artura Bērziņa grāmatu „Adolfs Allunāns latviešu teātrī" (Londonā, 1954.), kā arī viņa atsevišķos rakstus par latviešu teātri trimdas periodikā, bet arī Latvijas valsts izdevniecības rakstu krājumu „Latviešu literātūras kritikas" 3 sējumus un LPSR zinātņu akadēmijas izdoto K. Kundziņa grāmatu „Latviešu teātŗu repertuārs līdz 1940. g." Sarmas rakstā daudz svaigu interesantu datu.

Grāmatas otru daļu, veltītu filozofijai un reliģijai, ievada Dr. R. Ziediņa raksts „Filozofa Tomasa Hobsa domas par kaŗu un mieru". Lai gan Hobss ir filozofs, šis viņa raksts iztirzā sociālpolitisku problēmu. Raksta autors analizē Hobsa izvirzītos 8 nozīmīgos faktorus, kas noved pie kaŗu izcelšanās. Hobsa pamatdoma ir, ka mieru var uzturēt nevis tiesības, bet tikai vara, pie kam šai varai jābūt neierobežotai. Bet te nu rodas jautājums: absolūtā vara nepieciešama, lai mūs pasargātu, — bet kas mūs pasargās no mūsu sarga? Arī tad, ja absolūtā vara ir cilvēku vairākuma rokās, nav jābaidās tikai tiem, kas pieder vairākuma grupai. Atbruņošanās ir tas pats, kas padošanās, kamēr nepastāv vispārīga vara, kas var piespiest arī citas valstis uztu rēt mieru un atbruņoties. Arī vispārīgiem atbruņošanās līgumiem nav daudz nozīmes. Tātad Hobsa uzskatos, ka līgumus pilda tikai tad, ja ir vara, kas var piespiest tos pildīt, skarti arī aktuāli mūsdienu jautājumi.

Krājuma noslēguma rakstā Regīna Freidenfelde ļoti kodolīgi iztirzā savu tematu „Kristīgā ticība salīdzinājumā ar citām pasaules lielajām reliģijām". Autore izmantojusi plašu literātūru, lai īsi un kodolīgi raksturotu katru no lielajām reliģijām, pēc tam pretnostatot Austrumu un Rietumu reliģijas. No Austrumu reliģijām viņa apskata hinduismu, budismu, taoismu un Konfūcija mācību, no Rietumu — jūdaismu, islāmu un kristīanismu. Kristus ticība ar savu augšāmcelšanās brīnumu ieved pasaulē jaunu garu — cerības, mieru un prieka garu, kas palīdz pārvarēt ciešanas, izmisumu, bēdas. Jūdaisms pasvītro stingru likuma pildīšanu un islāms ārējo ceremoniālu, bet kristīgās ticības prasības ir augstākas. Kristus ticība vienmēr centrā notstata cilvēka reliģiskās jūtas jeb sirdi: tikai ar sirdi, nevis ar prātu kristietis var tuvoties Dievam un var cerēt, ka Dievs viņu uzklausīs. Kristus atpestī no grēka katru, kas pestīšanu lūdz. Pestīšana ir garīga tīrīšanās no ikviena grēka, bet galvenais — no lielāka grēka — svešuma ar Dievu. Kad cilvēks izšķiras par Dievu, par Krīstu, viņš iegūst jaunu spēku dzīvei, kuŗā nav rūpju, nav baiļu, nav neziņas.

Visumā šis rakstu krājums apskata vairākus aktuālus jautājumus un ir pelnījis, lai ar to iepazītos trimdinieku visplašākās aprindas.

Indra Gubiņa

STARP DIVĀM SKUMJĀM

Savu dienu vadu telpā
Ar diviem logiem
Kā sejām, kas raugās
Katra uz savu pusi.
Aiz viena
Pelēka mūra siena.
Aiz otra
Vēl pelēkāka diena,
Kas sava varētā krāšņuma trūkumā
Liekas par mūri skumjāka,
Jo tas pat nemainās saulē:
Cita mūŗa ēna
Nozog tam gaismu,
Kā dažkārt cilvēks cilvēkam laimi.
Starp šiem diviem logiem,
Starp divām pelēkām skumjām aiz tiem
Vadu savu dienu.
Bet cilvēks vienmēr var cerēt:
Rīt spīdēs saule.

IZNĀCIS J. SARMAS DZEJOĻU KRĀJUMS NENORIMŠANA

Pazīstamais reto grāmatu izdevējs, Upeskalna apgāda īpašnieks R. Jaskovskis bija jau agrāk nodomājis šai gadā izdot kādu J. Sarmas grāmatu. Citi darbi nodomu aizkavēja, un izdevējs varēja sākt J. Sarmas dzejoļu salikšanu tikai 7. februārī, vairs necerēdams grāmatu pabeigt līdz autora 80 gadu dzimšanas dienai. Izdevējs bija paredzējis iegādāties grāmatai speciālu papīru, bet uznākušie puteņi un neizbraucamie ceļi izjauca arī šo nodomu. Bija jāizšķiras par grāmatas apjoma samazināšanu, kā arī metiena ierobežošanu ar 255 eksemplāriem, lai varētu izmantot papīra atlikumus, kas atradās spiestuvē. Dzīvesbiedrei palīdzot, Jaskovskis steidzināja darbu, un tā 9 diennaktīs J. Sarmas dzejoļu krājums Nenorimšana, kas ar roku salikts, novilkts un iesiets turpat ieputinātajā spiestuvē, paspējis sasniegt arī autoru J. Sarmu Austrālijā viņa dzimšanas dienā, 21. februārī. Tā nepagāstā kārtā radies īsts grāmatniecības retums. — Krājumā ietilpināti 20 J. Sarmas oriģināldzejoļi un 4 tulkojumi.

Upeskalna apgāds paskaidro, ka grāmatniecības retumu mīļotāji var iegādāties J. Sarmas dzejoļu krājumu par 2 dol., iemaksājot tos līdz 25. martam apgādā: The River Hill Press, R D 1, Box 251, Shippenville, Pa., U.S.A.

Divkultūru latvietis

DR. A. KARPA RAKSTS PAR TRIMDAS JAUNATNI

Pavisam nemanot musu vidū parādījies it kā jauns cilvēka tips — divkultūru latvietis. Vaŗētu gan tūlīt jautāt — kamdēļ ne trīs un četrkultūru cilvēks? Velta Toma dzejolī Nepatikama patiesība saka: „Jaunietis stāv krustceļos un cīnas ar pašmācības ceļā iegūto tautisko apziņu. Vecā paaudze rausta plecus un brīnās. Naidnieki asina ilenus: trimdas vista izperinājusi pīlēnus!"

Mūsu laikrakstos un žurnālos aizvien parādās raksti par tām pārmaiņām, kas notiek latviešu cilvēkos. Ir daudz arī padomu, ko vajadzētu darīt, lai paglābtu no iznīcības tagad reto vienkultūras latvieti, sevišķi to jaunatni, kas spētu nest tālāk latviešības pirmatnējo seju. Bet vai ir tāda pirmatnējā seja? Arī tautiskās lietās spēkā vecā grieķu filozofa teiciens: viss plūst (jeb tek). Tautu dzīvē nav apstājas, viss plūst un veidojas jaunos tēlos, jaunās izjūtās, bet — uz kurieni?

Divkultūru problēma labi pazīstama tagadējai vecajai paaudzei, kas šī gadsimta sākumā bija spiesta mācīties krieviski no paša pirmā gada pagastskolā, kur nedrīkstēja vairs runāt latviski, ja gribēja izvairīties no soda. Tā tas gāja krieviski līdz universitātes beigšanai. Šī paaudze bieži vien zināja krievu valodu, literātūru un vēsturi labāk par saviem krievu skolas biedriem. Daudziem bija grūti-bas izteikt sarežģītākās domas latviski. Tomēr krievu kultūru viņi par savu nepieņēma, kaut arī bija tās ļoti spēcīgā ietekmē, sevišķi krievu mākslu augstā stāvoklja dēļ. Bija gan savi jūtu ziņā defektīvie, kas pārkrievojās un pazuda. Krievijas klajumos. Tas pats sakāms par vēl vecāko paaudzi 19. gs., kad latvieši pārvācojās un pūlējās ieplūst vācu kultūras ūdeņos. Tātad divkultūru jautājums mums nav jauns, tikai tagad tas tērpjas citādās un daudzkrāsainākās spalvās. Bet jaunie laudis domā, ka notiek kāds pilnīgi neredzēts un veciem nesaprotams process. Piemēra dēļ daži teikumi no Jaunās Gaitas 19. numura. (Autors parakstījies ar burtiem G. I.):

„Ir noticis kāds process, kas nav asimilācija, ir noticis integrācijas process. Latviešu jaunā paaudze ir integrējusies savā tagadējā vidē, tās civilizācijā un kultūrā, un spējusi paveikt pēc-simistiem un šablonistiem neticamo — apvienot abus lielumus paši savā personībā. Šī jaunatne varbūt lāsa vietējo autoru darbus, bet tā nav kļuvusi par vāciešiem, angļiem vai zviedriem. Šai jaunatnei pavērušies plašāki apvāršņi, tā kļuvusi rietumnieciska — un mēs dažādās mēlēs esam skandinājuši par savu piederību rietumu kultūrai. Nu tas ir noticis — mums ir grupiņa jaunu cilvēku, kas reizē iederas divi veselumos — latviskajā un rietumnieciskajā. Te nu gan rodas jautājums: vai latviskais vienmēr ir līdzvērtīgs tam, ko šie jaunie cilvēki saņem no vietējās vides?"

Šī „integrētā latvieša" valoda tomēr diezgan grūti saprotama vidusmēra lasītājam. Ja augšā minētā izraksta pirmo teikumu izteiktu latviski, tas skanētu tā: Ir notikusi kāda pārveidošanās, kas nav pielāgošanās, notikusi veidošanās uz viengabalainību. Latviešu jaunā paaudze kļuvusi viengabalaina ar savu tagadējo vidi, tās sadzīves paražās un kultūrā."

Nākošais teikums gan saka, ka jaunie latvieši ir divgabalaini. Jā, kas tad īsti? Daudzie svešvārdi jauc jaunā latvieša domāšanu.

Otrs piemērs: Kārlis Ābele jun. uzrakstījis apceri par latviešu studentu Austrālijā (Akad. Dzīvē Nr. 4), kur izsaka šādas domas: „Latviešu jaunietis Austrālijā nevar būt ne tīri latvisks, ne tīri austrālisks, piemērojoties katrai sabiedrībai. Šādu personības evolūciju, t. i. dināmisku latviskuma un austrāliskuma kopojumu saukšu par jauno latviskumu, liekot tā pretstatā veco latviskumu, kāds attīstījās Latvijas neatkarības laikā un bez sevišķām pārmaiņām turpinājies līdz šai dienai . . . Visjaunākā stāvoklī jaunietis atrodas tad, kad nejūtas īsti piederīgs un nevar iedzīvoties ne vienā, ne otrā (kultūrā) . . . Atrisinājums nav praktiski iespējams jau tādēļ vien, ka ziedojot tikai pusi laika katrai videi, nepieciešamas ārkārtīgi lielas garīgās dāvanas, enerģija un piemērošanās spējas. (Nobeigums sekos)

LATVIEŠU KULTŪRAS SARDZĒ

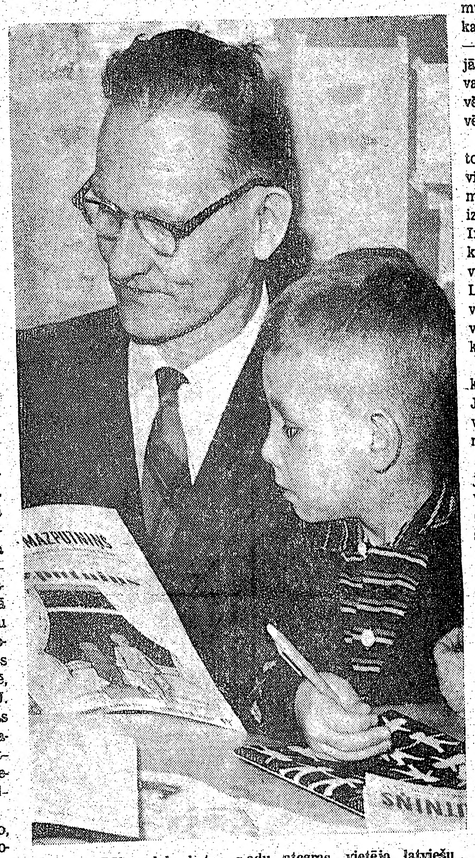

Niagaras DV nodaļa katru gadu atceras vietējo latviešu skolu ar grāmatām un mācības līdzekļiem. Kultūras dienās nodaļa dāvināja skolai arī jaunatnes žurnāla Mazputniņa un Mēs abonementu. Uzņēmumā: skolas pārzinis P. Dūms un 1. klases audzēknis Juris Arājs priecājas par DV saimes veltīm.

(29. turpinājums)

— Elīna nav ne veca, ne kliba, ne dumja. Ko jūs tā esat iuzkritušas šim vientiesības maisam?

Bangas kundze iesmējās.

— Tā bija mīla no pirmā skata.

— Tu domā: mīla no pirmā skata viņa naudas makā. Vai esi pārliecinājusies, ka tas ir tik biezs, kā tu domā?

— Cilvēkā ir arī citas vērtības.

— Ir! Neapšaubāmi! Tikai — līdz šim nebiju ievērojis, ka tu vai Elīna tās būtu vērtējušas.

— Redzi, draugs, — Bangas kundze mainīja balss noskaņu un arī apsēdās pie galda, — mēs abas ar Elīnu toreiz braucām uz Toronto tikai izklaidēties. Citu nolūku mums nebija. Bet kad nu pats liktenis mums ceļā lesvieda Ronaldu Tailoru, tad mēs attapāmies: vai tā nav zīme no debesīm? Cik ilgi mēs divas vientulas sievietes klīdīsim pa pasaules lielceļiem, neviena neapsargātas, neviena neaprūpētas?

— Atļauj aizrādīt, ka Elīnas laulība vēl vienmēr nav šķirta, un ka arī mans mazumiņš vēl ir šajā pasaulē, — Konrāds pārtrauca.

— Tavs mazumiņš mums ir tikai akmens pie kājām, un Elīnas laulība jau sen būtu šķirta, ja tu nepastāvējis uzt to, ka jāpieprasa lielāki alimenti.

— Paldies, — Konrāds izlikās apvainots, — paldies. Tas man tika par manu labo sirdi, kad jums piedāvāju par brīvu savus jurista padomus. Un Ronaldiņš nu ir tas pārcilvēks, kas jūs abas varēs ņemt zem saviem spārniem apsargāt un aprūpēt?

— Vai tu zini citu, kas to varētu labāk? Tas ir cilvēks, kas Elīnai ēdis no rokas.

Konrāds pasmīnēja.

— Un par visām lietām tas ir cilvēks, kas ir latvietis un tomēr nepazīst šejienes latviešus un kas tādēļ nezina par to jauko slavu, kas Elīnu pavada kopš tām dienām, kad viņa te dzīvoja viena pati un ar savu jautro dabu un dzimtenes meitenes labvēlību iepriecināja vientuļu iecelotāju sirdis. Šī slava viņai mūsu pusē robežai ir pietiekami spēcīga, lai te nevienu viņas acu maigais skats neapmānītu. Vienīgi tāds auns kā tas tur, — Konrāds pamāja ar galvu uz Ronalda istabas pusi, — vēl uz to iekrīt.

— Nu, lūk, — Bangas kundze pasmējās, — mēs saprotamies. Un tā kā tu labi zini, ka arī tava nākotne zināmā mērā atkarīga no Elīnas laimes, tad nedomāju, ka tu tai liksi kāju priekšā.

— Pasargi mani! — Konrāds pacēla abas rokas. Tik traks pat es neesmu! Es gandrīz vai esmu ar mieru tev palīdzēt sakārtot dzīvokli, lai tava zelta zivtiņa vienmēr vairāk un vairāk spiesta apbrīnot tavu saimniecisko kumu, tavu kārtības mīlestību un visus pārējos miet-pilsonības cildenos tikumus.

☆

Ronalds jau labu laiku dzirdēja Bangas kundzi un Konrādu sarunājamies, bet virtuve atradās tik tālu no Elīnas istabas, ka runātā saprast nevarēja. No balsu noskaņas, kā arī no tā, ka pa laikam gan viens, gan otrs jautri iesmējās, varēja nojaust, ka abi pārspriež kādu patīkamu piedzīvojumu. Ronalda sirdī iezagās kluss prieks — šī bija māja, kādā arī viņš bija radis dzīvot. Te valdīja saticība, laipnība un priecīgs prāts. Viņš nebij vilies, šurpu braukdams.

Tikai —

Tikai kaklš sāpēja un visā ķermenī bija nepatikams nogurums. Ronalds piespieda pirkstu kaklam un gandrīz iekliedzās. Ne tik daudz aiz sāpēm, kā aiz pārsteiguma. Ja viņš vakar bija domājis, ka tā kakls uzpampis, tad tas nebija nekas, salīdzinot ar to, kādam tam vajadzēja izskatīties šodien. Viņš izlēca no gultas un pie steidzās spogulim. Viņam pretim raudzījās svešs cilvēks. Pārbijies Ronalds steigšus satina kaklu kaklautā un apsēdās uz gultas malas. Tad viņš atcerējās, ka māte to slimību dienās vienmēr sargāja no vēja, gaisa strāvām, straujas siltuma maiņas un spilgtas gaismas. Ronalds iecēla kājas gultā, pierāva sev klāt un, uz priekšu sakucis, sāka domāt.

Tā viņu pēc apmēram stundas atrada Konrāds.

— Nu, cieminī?! — Konrāds Ronaldu priecīgi uzrunāja; viņš bija labā gara stāvoklī, jo straujas sarunas viņam no laika gala bija patikušas. Necelsities? Tamāra pēc jums nogaidījusies: kā cilvēks tik ilgi un daudz varot sagulēt?

Ronalds atcerējās, ka iepriekšējā dienā šajā pašā laikā ir Konrāds, ir Bangas kundze vēl gulēja saldā miegā, bet nekā neteica. Kakls sāpēja pārāk skaudri, lai pūlētos ar liekām runām.

— Doktora kungs, — Ronalds vaikstīdamies čukstēja, — vai jūs man varat palīdzēt? Vismaz ar padomu.

— Ar padomu — katrā laikā! Konrāda balsī un stājā bija nesavtīga labdara dāvināšanas prieks. — Kaut arī svētdiena, es zinu vienu vecīti, no kā vienmēr var dabūt. Sevišķi viņš ieteic Kickapoo padzērienu. Pazīstat?

Ronalds purināja galvu.

— Es nerunāju par dzērieniem. Man... man nav labi. Un es gribēju lūgt... varbūt jūs man varētu pasaukt ārstu, ko?

Konrāds pārsteiguma iegrūda roku matos.

— Slims! Tik slims, ka pat ārstu? Tas nu gan nav labi. Tamāra teica, ka esot jūs sadakterējusi. Vai nolīdzēja?

— Nē. Liekas, kļuvis vēl nelāgāk. Kakls sāp... un drudzis. Pasauksiet?

— Tas nebūs par velti. Un tā būs skaidri zemē noviesta nauda. Tad jau daudz labāk to Kickapoo ar karstu tēju. Un garšas dēļ var kādu vermutu piepilināt. Bet ārsts... Vai viņš var cilvēkā iekšā ielīst? Nevar. Cilvēks pats vislabāk zina, kas tam vainas. Nu, ko? Iedodiet man ţikai — es aizskriešu pakaļ. Nav tālu.

Bet Ronalds neatlaidās. Kaut arī Konrāds viņam ārstu nezināšanu tēloja visdrūmākajās krāsās, Ronalds spītīgi palika pie sava.

Konrāds izgāja saviebies.

Pēc īsa brīža pie Ronalda ienāca Bangas kundze. Viņa bija aizsējusi sejai priekšā baltu mutautu un apmatiem aptinusi baltu lakatiņu. Mugurā viņai bija balts virtuves mētelis. Viņa izskatījās pēc žēlsirdīgās māsas. Sejā viņai bija laipnais slimnieku kopējas smaids un rūpīgais, līdzcietīgais skats.

Bangas kundze uzlika roku uz slimā pieres. Mirkli to tur paturējusi, viņa klusinātā balsī lietpratīgi atzina:

— Tā ir. Karstumi. Tūlīt dabūsim ārstu. Nemaz nebažījieties.

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanādā

Niagaras DV nodaļas jaunā valde: 1. rindā no labās: K. Sisenis (pr-ks), J. Celms (pr-ka vietn.). 2. rindā no labās: J. Arājs (kasieris), I. Vīķelis (sekr.) un V. Strautnieks (biedrzinis).

AUSTRUMU DRAUDZE AUGUSI

Austrumu ev. lut. draudzes locekļu skaits 1963. gadā pieaudzis par 55, un pašreiz sasniedz 647, no kuŗiem 490 ir iesvētītie draudzes locekļi, bet 157 bērni un neiesvētīti jaunieši. Tāds bija stāvoklis, draudzes gada sapulcei sanākot, ko vadīja V. Dreifelds un protokolēja R. Pētersons. Sapulcē piedalījās 71 draudzes loceklis un par balsu skaitītājiem izraudzīja A. Amoliņu un A. Freimani.

Draudzes mācītājs A. Briedis noturējis 34 dievkalpojumus, ko apmeklējuši 4253 baznīcēni. Bramptonas ev. lut. draudzē, ko arī apkalpo māc. A. Briedis, noturēti 11 dievkalpojumi un 2 garīgi akti. Bramptonas draudzē skaitās 113 draudzes locekļi. Bez tam mācītājs dažus dievkalpojumus noturējis arī Niagaras un Sv. Katarīnes draudzēs, bet vairākās citās piedalījies kā viesis.

Austrumu draudzē iepriekšējā gadā kristīti 16 bērniņi — 5 zēni un 11 meitenes. Iesvētīti 8 jaunieši — 3 jaunekļi un 5 jaunavas. Salaulāti 5 pāri, bet mūžīgā mierā aizvadīti 7 draudzes locekļi — 2 vīrieši un 5 sievietes.

Draudzes svētdienas skolā, ko vada A. Grigalis un skolotājas D. Hartmane un R. Zariņa, piedalās 44 bērni.

Draudzes padome darbojas 18 locekļu sastāvā priekšnieka E. Zīplāna vadībā. Tā noturējusi 3 padomes un 2 valdes sēdes. 3 no padomes locekļiem izraudzīti par draudzes vecākiem un tie nav pārvēlami — V. Āboliņš, K. Jēkabsons un P. Kārkliņš. No pārējiem katru gadu rotācijas kārtībā pārvēlami pieci. Šogad tie bija E. Ābele, J. Bajārs, G. Soste, K. Suntažs un E. Zīplāns, kuŗus visus aklamacijas kārtībā ievēlēja par jaunu nākošiem 3 gadiem. Bez tam par kandidātiem ievēlēja O. Lepši, J. Vandeli un R. Eisertu.

Draudzes budžets iepriekšējā gadā realizējies labi un kases apgrozījums sasniedz $ 8620,07, no kuŗiem dažādiem draudzes izdevumiem izlietoti $ 6657,21, bet misijas darbam, baznīcas virsvaldei u. c. $ 1231,26. Atlikums uz 1964. gadu ir $ 731,60, bet kopīgais draudzes rezerves fonds sasniedz $ 1414,56. Nākošā gada budžetu pieņēma $ 7350,- ienākumos un $ 7160,- izdevumos.

Draudzes lauku īpašumā Tālavā turpināti vairāki izkopšanas un uzlabošanas darbi. Lauku īpašumā 28 draudzes locekļi iepirkuši apbūves gabalus, no kuŗiem uz vairākiem jau paceļas glītas vasaras mājiņas. Lauku īpašuma apgrozījums 1963. gadā ir $ 2145,08 ienākumos un $ 1783,25 izdevumos ar $ 361,83 lielu atlikumu. Tālavas pārvaldes priekšsēdis ir H. Jeckalējs.

Sekmīga bijusi draudzes dāmu komitejas darbība Olgas Jeckalējas vadībā. Dāmu komiteja sarīkojusi 3 draudzes vakarus, bazāru un bērnu Ziemsvētku eglītes sarīkojumu, kā arī piedalījusies daudzās citās draudzes aktivitātēs. Galvenais dāmu komitejas darbs kā vienmēr bijis palīdzības laukā, kādam nolūkam izmantota ienākumu lielākā daļa. 1963. gada ienākumi ir — $ 2726,61, no kuŗiem izlietoti — $ 1364,28, bet $ 1362,33 skaitās kā atlikums uz 1964. gadu.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza K. Līne. Tajā konstatēts, ka draudzes darbība bijusi rosīga un sekmīga ar pareizi un kārtīgi vestu grāmatvedību, kādēļ draudzes mācītājam, pārvaldei un visiem darbiniekiem izteica pateicību. Pateicības vārdus draudzes mācītājam un darbiniekiem veltīja arī padomes priekšsēdis E. Zīplāns.

Draudzes gada sapulcē pieņēma arī lauku īpašuma Tālava statūtus, kas jau iepriekš divos lasījumos bija pieņemti padomes sēdēs. Sakarā ar jaunajiem statūtiem uz vienu gadu apstiprināja līdzšinējo Tālavas pārvaldi.

Sapulcē pārrunāja arī draudzes iestāšanos Amerikas latviešu ev. lut. draudžu apvienībā. Šo jautājumu uzdeva kārtot draudzes padomei.

R. N.

LNAK PADOMES SESIJĀ

(Pārnesums no 1. lpp.)

T. Kronbergs izteicās, ka BPLA darbība aktīvizējama un tās autoritāte nostiprināma, bet J. Lejiņš un A. Batņa ieteica konkrētus lēmumus nepieņemt, jo starp vēlamo un iespējamo ir zināma starpība, un, pieņemot vienu, var nodarīt pāri otrai.

LNAK sadarbība ar lokālām organizācijām, it sevišķi Toronto, izveidojusies ļoti laba, kā to liecina arī garā apsveicēju rinda. Vispār sabiedriskā un kultūrālā dzīve Toronto un citos lielākos latviešu centros uzskatāma par aktīvu un rosīgu. Cits tāds stāvoklis ir attālākos un mazākos latviešu centros, ko vispārējos vilcienos raksturoja LNAK pārstāvis Rietumu krastā J. Kalns. Organizācijām bieži vien grūtības plašāku sarīkojumu organizēšanā, grūtības ne tikai mazā latviešu skaita, bet arī līdzekļu trūkuma dēļ. Mākslinieki uz savu risku nevar uzņemties tālākus braucienus, tādēļ LNAK atbalsts nepieciešams. Centrālās organizācijas pārstāvji uz vietām varētu ievērojami aktīvizēt sabiedrisko rosību, kā tas lielā mērā izdevies J. Kalnam Vankuverā un apkārtnē.

Konsuls V. Tomsons varēja nākt ar iepriecinošu ziņu, ka Montreālā labvēlīgi kārtojas latviešu radio raidījumu jautājums.

Vairāki sesijas dalībnieki izteica domu, ka plašāku līdzekļu rašanai dažādu pasākumu sekmēšanai LNAK nepieciešams organizāciju un draudžu materiāls atbalsts regulāru iemaksu veidā, to paredzot vai no vispārējiem sarīkojumiem, vai arī dalībnieku skaita. Organizācijām atgādināmi arī noteikumi par autoru honorāriem, kas dažos gadījumos netiek ievēroti. Tāpat vēlami arī darbības pārskati no visām organizācijām, līdzīgi kā to vairākas organizācijas darījušas līdz šim.

P. Dreimaņa iesniegums, ka latviešu tautas eksistenci trimdā apdraud tās locekļu pārtautošanās un dzimtenē to izklīdināšana plašajā Pad. Savienībā, uz ko jāvērš trimdas tautiešu uzmanība ar attiecīgiem paskaidrojumiem, tika nodots valdei.

Svarīgs kā vienmēr bijis skolu un jaunatnes jautājums. Šeit nevēlamas parādības vērojamas tieši vietējās skolās, universitātēs un citās mācību iestādēs, kur ziņas par Pad. Savienību un komūnismu ir visai vienpusīgas. Vecākiem, latviešu skolām un jaunatnes organizācijām šai ziņā visai grūts uzdevums un arī šeit līdzekļu jautājums spēlē ļoti lielu lomu. H. Vilks ziņoja, ka Hamiltonas kreditsabiedrība no iepriekšējā gada peļņas vietējai latviešu skolai nodevusi 25 proc. Arī Toronto kreditsabiedrības valdes priekšsēža A. Rāviņa pieteikto atbalstu TLB sestdienas skolai un TLTA sestdienas ģimnazijai sanāksme uzņēma ar lielu atzinību.

Ģimnazijai trūkst piemērotu mācību līdzekļu un to sagāde ir skolu daļas tuvākās nākotnes uzdevums. Skolām trūkst arī skolotāji no jaunatnes vidus, kas varētu sekmēt skolu darbu nākotnē. Šai ziņā tiek praktizēti vairāki sagatavošanas veidi, galvenokārt latviešu ģimnazijā, kur turpmāk lietderīgi būtu ievest paidagoģijas stundas, kā par to izteicās J. Mežaks. V. Slavieša, A. Martinsone uc. H. Vilks, J. Grodnis un J. Ķeniņš ierosināja organizēt atsevišķus skolotāju kursus un jaunatnes vadītāju kursus, darbu saskaņojot centrālās jaunatnes organizācijās un skolu daļā, vajadzības gadījumā paredzot materiālu atbalstu. B. Senkēviča atgādināja latviešu valodas kopšanas nozīmi ģimenēs un jaunatnes nodarbībās.

J. Ķeniņš informēja, ka pie Toronto universitātes varētu iekārtot latviešu valodas kursus, ja rastos vismaz 30 interesentu un viens pasniedzējs.

Līdzekļu vākšanas koordinēšanu pēc J. Grodņa ziņojuma un A. Kvēpa papildinājumiem nolēma nodot attiecīgās komisijās tālākām pārrunām, lai panāktu ieinteresēto organizāciju vienošanos.

R. N.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KANBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem. Izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās no pl. 12 līdz 5 p. p.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

MEKLĒ

Augustu PEDERI, Augusta d.; dzim. 1927. g. Valmieras apriņķi, iesaukts gaisa izpalīgos 1944. g. augustā.

Edgaru BAUMANI ar sievu skolotāju MARIJu, dz. Skuja, un dēlu MARĢERI; Latvijā dzīvoja Rīgā Baldones ielā.

Meklējamos vai tos, kas par viņiem ko zinātu, lūdz rakstīt prāv. A. Skrodelim, 99 Herkimer St., Hamilton, Ont., Canada.

PAZIŅOJAM,

ka DV teātŗa izrāde Vīna raugs Hamiltonā š. g. 14. martā, neatkarīgi no rīkotājiem, nenotiks.

Hamiltonas DV nod. valde.

SAUCIENS NO GOLGATAS.
Lūdzu klausieties jaunu garīgu latviešu raidījumu.
Katru svētdienu no pl. 2,45 līdz pl. 3.
Uz viļņu garuma 1270 Niagara Falls.

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Norītis, 18 Murellen Crs, Toronto 16, Ont., tālr. PL 9-8076.

● Sestdien, 14. martā Latviešu jaunatnes apvienība Kanādā rīko Skalbes vakaru ar sekojošu jautru daļu Sv. Andreja baznīcas telpās.

Sarīkojums sāksies plkst. 7.30 vakarā. Pirmā daļā paredzēts īss referāts par pasaku ķēniņu un sirds un saules dzejnieku Kārli Skalbi, daiļrunas un kāda Skalbes pasaka vai stāsts.

Pēc starpbrīža klausītājus uzjautrinās Toronto Trubadūri ar dziesmām un asprātībām.

● Gaidu starptautiskās draudzības dienu 22. februārī šogad bija organizējušas lietuviešu gaidas Lietuviešu namā, kur piedalījās arī latviešu un igauņu gaidas. Par šīs dienas nozīmi, kā arī skautisma un gaidisma dibinātājiem lordu un lēdiju Baden - Paul referēja lietuviešu gaidu vadītāja Mikeldžone. Sekoja kopīgas dziesmas un priekšnesumi, kur latviešu gaidas piedalījās ar uzvedumu Starptautiskā gaidisma sākums. Pie kopīgā tējas galda, dažādās spēlēs un sirsnīgā draudzībā aizritēja vakars ar vēlējumu līdzīgos sarīkojumos satikties biežāk. Tā radās ierosinājums kopīgo darbu paplašināt, rīkojot gadskārtējas Baltijas gaidu dienas, kas varētu notikt rudenī.

● Latviešu gaidu dibināšanas dienu Gaujas gaidu vienība atzīmēs mītnes vakarā 16. martā plkst. 6 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās.

● Latviešu studentu kopas hokeja sacīkstes ar igauņu studentiem notiks 1. martā plkst. 7,30 no rīta Cedarville arēnā.

● TLB gadskārtējais karnevāls šogad sauksies Rožu kavalieris un notiks 29. februārī plkst. 7,30 vakarā Ungāru zālē, 245 College ielā. Karnevāla telpas piemēroti dekorējis mākslinieks O. Grebže.

● Mazputniņa, vīru koŗa Viesturs un DV teātŗa rīkotā bērnu pēcpusdiena notiks 1. martā pl. 5 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Pēcpusdienā piedalīsies arī rakstnieces Biruta Senkēviča un Tonija Krūka, lasot savus stāstus bērniem.

● Tēlnieka A. Kopmaņa divi bronzas darbi uzņemti 4. gadskārtējā Rodman Hall izstādē, kas notiks laikā no 29. februāŗa līdz 29. martam Rodman Hall Art Centre, 109 St. Paul Cresc., St. Catharines, Ont.

● 14. februārī noslēdzās Kanadas Daugavas vanadžu vadības amatpersonu vēlēšanas. No 294 vanadzēm vēlēšanās piedalījās 146. Vanadžu valdē bija ievēlamas 3 amatpersonas, kandidēja 5 vanadzes. Vēlēšanu rezultāti: Monika Jonane — 117 balsu (Toronto nod.), Ilga Breikša — 103 balsis (Hamiltonas nod.), Svetlana Treilona — 70 b. (Sadberijas nod.). Kandidātes: Milda Vītola (Sv. Katarīnes nod.) un Astride Robežgruntniece (Hamiltonas nod.). Jaunievēlētā vanadžu valde konstruēsies vanadžu salidojuma laikā Toronto 29. februārī.

Vēlēšanu komisijas pienākumus veica DV Kanadas valdes revīzijas komisija — A. Akmens (pr-dis), K. Bencons un A. Čivželis.

● Jaunās Parkdale bibliotēkas atvēršanas svinības notika piektdien, 28. februārī, ar Toronto pilsētas galvas F. Givena uzrunu. Bibliotēkā bez grāmatām angļu valodā lasīšanai saņemamas arī grāmatas latviešu u. c. valodās. Piektdien, sestdien plkst. 10,30 no rīta un svētdien, plkst. 3 pp., bibliotēkā notiek leļļu teātŗa izrādes bērniem. Bez tam piektdien pl. 8 v., sestdien pl. 4 pp. un svētdien plkst. 4 pp. tautību festivāls ar deju, daiļrunu, klavieŗu un tautas dziesmu priekšnesumiem. Piedalās japāņu, meksikāņu un skotu dejotāji. Ieeja brīva.

Parkdale bibliotēka atrodas — 1303 Queen St. W. pie Cowan Ave.

F. Veinbergam
SAŅEMAMA VĒSTULE
no dzimtenes
šī laikraksta birojā.

Pulkv. O. KALPAKA
ATCERES VAKARS
sestdien, 7. martā, plkst. 7.30 vak. DV namā - 123 Huron ielā.
Par pulkv. O Kalpaka bataljona cīņām pirms 45 gadiem runās kalpakietis pulkv. K. TIRZĪTIS.
Vakara programmā piedalās: dzejniece V. TOMA, pianiste A. ZEMDEGA, baritons A. VITOLS.
TĒJAS GALDS un ATSPIRDZINĀJUMI.
Piedalīšanās maksa $ 2,-.
Visus laipni ielūdz TORONTO DV SAIME.

NEDĒĻAS PIEZĪMES

Iepriekšējā nedēļas nogalē aizvadījām mūsu centrālās organizācijas LNAK padomes sesiju, kas vispārējos vilcienos iztirzāja kopīgi darāmo darbu, kuŗā nepieciešams Kanadas latviešu organizāciju, draudžu un atsevišķu tautiešu atbalsts un līdzdalība. Ievērojama loma šeit piekrīt Daugavas Vanagu organizācijai, kas ir ne tikai visas Kanadas, bet visas brīvās pasaules aptveroša latviešu organizācija. Ja DV organizāciju dibinot spraustie mērķi bija visai specifiski — latviešu leģionāru un vispār kaŗavīru interešu aizstāvēšana un aprūpe, tad šodien praktiskais darbs ir izveidojies daudz plašākā gultnē. DV organizācija ir izveidojusies par vispārēju sabiedrisku organizāciju, parallēli bijušo kaŗavīru aprūpei un cīņai par Latvijas brīvību veicot nozīmīgu darbu latviešu kultūras un citu nacionālo centienu laukā. Šinī nedēļas nogalē Toronto pulcējas Kanadas DV delegāti, lai savā sanāksmē vienotos par kopīgi darāmo darbu. Tādēļ vēlēsim labākās sekmes delegātu sanāksmei un Kanadas Daugavas Vanagu saimei.

☆

Populāri zinātnisko referātu cikla ietvaros TLTA bija izvēlējusies visai interesantu, bet līdz šim vēl neskartu tematu, proti: „Latviešu prese trimdā un tās uzdevumi." Temata iztirzāšanai bija izraudzīta diskusiju grupa no laikrakstu un sabiedrības pārstāvjiem. Uzdevums nebija viegls, jo latviešu prese jeb konkrēti — laikraksti trimdā saskaŗas ar tām pašām problēmām, grūtībām un daļēji arī uzdevumiem, kā sabiedriskas organizācijas, draudzes, skolas u.t.t. Katrā gadījumā tie nav viegli un vienkārši atrisināmi, kā to savos noslēguma vārdos minēja prof. V. Burkēvics. Diskusiju grupas dalībniekos dažos gadījumos bija jūtama tendencioza pieeja.

LNAK padomes sesijā par jaunatnes problēmām runāja LNJAK pr-dis J. Ķeniņš. Foto: JAK

LNAK Kultūras noz. vadītājs J. Mežaks aicināja rūpēties par jaunu skolotāju sagatavošanu latviešu skolām. Foto JAK

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

29. februārī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko slēgtu kostīmu balli „Rožu kavalieris" 245 College ielā Toronto.

1. martā — Mazputniņa vakars bērniem, Sv. Andreja b-cas zālē. Sarīk. pēc dievkalpojuma.

7. martā — plkst. 7,30 vakarā Pulkv. O. Kalpaka atceres vakars ar pulkv. K. Tirzīša referātu DV Toronto nod. sarīkojumā savā namā.

10. martā — TLTA diskusiju ciklā Sv. Andreja b-cas telpās plkst. 8 vak. Cilvēks, metalli un moderna burvība. Lektors prof. V. Burkēvics.

14. martā — plkst. 8 vakarā Dainas koŗa koncerts Parkdale Collegiate, Jameson Ave.

14. martā — plkst. 7,30 vak. jaunatnes apvienības sarīkojums Sv. Andreja baznīcas telpās.

15. martā — plkst. 15,30 Prof. Dr. B. Kokina referāts par Sv. Akvīnes Tomu 89 St. George ielā, Newman kluba telpās.

19. martā — plkst. 8.30 Unitarian bazn. zālē Imants Gleške (vijole) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā.

21. martā — plkst. 7 v. Sv. Andreja b-cas sarīk. zālē Viesturа koŗa koncerts; solists P. Geistauts, pie klavierēm V. Leinvebere. Atlikums par labu TLB Sestdienas skolai.

4. aprīlī — plkst. 8 vakarā Sportistu balle Igauņu namā, 958 Broadview Av.

4. aprīlī — DV teātris Kanadā izrādīs M. Zīverta Kurrpurrū Jarvis Collegiate.

5. aprīlī — A. Vaivodes garīgs koncerts Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā.

11. aprīlī — I Latv. ev. lut. draudzes koŗa koncerts — Sv. Andreja baznīcā.

25. aprīlī — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē DV teātris Kanadā izrādīs „Sarkangalvīte".

26. aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.

2. maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Čikāgas (dir. A. Kupčis) T.L. Koncertapv. sar.

3. maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.

8. maijā — plkst. 8,30 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres vakars ar cīņu līdzgaitnieka O. Perro referātu DV namā.

9. maijā — prof. Jāņa Mediņa 60 darba gadu un Ludmilas Sepes 25 gadu atceres koncerts.

15. maijā — plkst. 8 vakarā Maija balle „Kādreiz maijā" Ungāru zālē, 245 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojumā.

16. maijā — plkst. 6 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres svētbrīdis pie kritušo kaŗavīru pieminekļa Saulainē.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums

HAMILTONA

29. februārī, plkst. 6,30 vīru koŗa Viesturs koncerts - balle Poļu leģ. zālē, 752 Barton St. E.

SV. KATARĪNES

29. februārī — DV nod. gadskārtējais karnevāls Atlanta kluba telpās.

14. martā — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M.M. kluba balle.

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

17. aprīlī — M. Kovaļevskas gleznu izstādes atklāšana
18. aprīlī — Basketbola sacīkstes — Selonijas kausa izcīņa
18. aprīlī — Senlatviešu kāzu uzvedums
18. aprīlī — DV dienu lielā balle — Kolumbūs hallē
19 aprīlī — Latviešu junda

Dzī…

Amerikas … brīvai L…

Pagājušā gadā Filadelfijā mira bakteriologs Kristaps Rūsis (Christopher Roos), kas 1913. g. beidza Filadelfijas universitāti, 1920.—23. g. bija „Amerikas Atbalss" redaktors un 1922. g. vadīja ASV latviešu delegāciju pie prezidenta Hardinga un panāca Latvijas atzīšanu de jure. Viņa archīvs tagad nodots Filadelfijas brīvo latvju biedrības bibliotēkai. Tur daudz vērtīgu dokumentu un retu publikāciju.

Izmantojot šo archīvu, var secināt, cik svarīga ir bijusi ASV latviešu palīdzība brīvās Latvijas pirmajos gados. Archīvā atrodas Latvijas tautas padomes un Miera konferences Latvijas delegācijas priekšnieka J. Čakstes 1919. g. 28. martā no Parīzes rakstītā vēstule inženierim Kārlim Ozolam ar lūgumu palīdzēt latviešu tautai. (Inženieris Ozols, beidzis Rīgas politechnisko institutu ar inž. technologa gradu, 1914.—1915. g. darbojās par inženieri Krievijas satiksmes ministrijā, un 1915. g. Kaŗa ministrijas artilerijas pārvalde viņu komandēja uz ASV. Te viņš 1918.-20. g. publicēja New York Times un citos laikrakstos rakstus par Latviju. 1919. g. ASV latviešu kongress Ņujorkā viņu ievēlēja par pārstāvi Latvijas delegācijā Parīzē. 1920. g. viņš bija Latvijas lietvedis Vašingtonā. Vēlāk viņš laikā no 1923.—1929. g. bija Latvijas sūtnis Maskavā).

M. Čakstes vēstule inž. K. Ozolam noslēdzas šādiem vārdiem: „Uz jautājumu, kāda palīdzība vajadzīga, varu Jums atbildēt, kaut kuŗa katra: visa kā trūkst, bet pirmā kārtā apģērbu un apavu, uzturas vielu un medikamentu. Sevišķi bērni cieš grūti, kad tiem nav nekā ko apģērbt un aut kājās. Ja Jūs par visām šīm lietām varētu informēt Amerikas publiku un panāktu, ka tā drīzā laikā varētu kaut cik tikt ierobežotas un pamazinātas, tad Jūs būtu pastrādājuši svētīgu darbu un Jums būtu pateicīgi daudz, daudz nelaimīgu kaŗa upuŗu."

Sakarā ar to inž. K. Ozols jau 1919. g. 1. aprīlī lūdz ASV Latviešu Sarkanā Krusta nodaļu, kā arī visus Amerikas latviešu tautiskās savienības biedrus organizēt palīdzības akciju izpostītai latviešu zemei un latviešu tautai. Viņa aicinājums noslēdzas šādiem vārdiem: „Palīdzēsim mazgāt tautas asiņainās rētas, dziedināsim tās un slaucīsim tautas asaras. Tad laimes stars uzspīdēs pār mūsu zemi un bāra bērni, barga kunga klausītāji, būs brīva un laimīga tauta savā brīvā Latvijā. Lai netrūktu tagad neviena pie šī svētā un skaistā darba."

Vispirms ievadīja ārstniecības līdzekļu sagādāšanas akciju. Te atzīmējamas Amerikas latviešu tautiskās savienības centrālās komitejas, kuŗai bija nodaļas visās lielākās latviešu kolonijās, uzsaukums, ko parakstījuši Kr. Rūsis, K. A. Rāviņš un J. Sirms — visi no Filadelfijas. Raksturīgs šī uzsaukuma sākums: „Latvija, mūsu dzimtene, ir brīva. Brīva no vergu kupčiem, vācu junkuŗiem, brīva no imperiālistiem — reakcionāriem krievu činavniekiem, brīva no ultra radikāliem fantastiem". Uzsaukumā tālāk pasvītrots, ka Latvijai trūkst uzturas vielu, apģērbu, bet visvairāk ārstniecības līdzekļu. Vislabāk to būtu nokārtot ar ASV kredita piešķiršanu. Tāpēc jau liels panākums ir tas, ka to jau darījis kā Latvijas pilnvarotais pārstāvis bij. Ņujorkas valsts kongresa loceklis V. Čandlers ar savu runu 19. janvārī Vašingtonā „Ways and Means Committee" priekšā. Viņa runa tagad iespiesta atsevišķā brošūrā un latviešiem jāgādā, kā segt izdevumu daļu. Šī runa var veicināt visu ASV pilsoņu atsaucību palīdzībai Latvijai un tāpēc vajadzīgi ziedojumi.

Uzsaukuma beigās teikts: „Lai neviens pašmīlības un stūrgalvības dēļ nepaliktu nelīdzējis mūsu tautiešiem dzimtenē paturēt viņu dārgos, ar asinīm pirktos ieguvumus. Ikvienam no mums ir viens vai pāris dolaru pie rokas,

ko varētu šim … Un neatlieciet to … rait šodien."

Inž. K. Ozols … panāca ,ka pulk… lēja ASV Sarkan… kamentus par ap… tūkst. frankiem, … pats nogādāja u…

Tālāk Latv… Krusts bija lū… transporta līdze… smago un vienu… šinu. Ir uzglabā… ziedotām naudas… sevišķām koloni… fijas $ 1.198,67, … Ņujorkas $ 402,3… $ 42,-, Čikāgas … latviešu nacionā… atsevišķiem taut… tinas latviešu k… $ 46,-, kopā $ … mašīna maksāja… devās savākt, b… palika nenopirk…

Tālāk izvirzīj… trūcīgo bērnu … nolūkam līdza… vienas dienas a… neviens nav iero… rāk". Bija jāpā… bu. Daži pārāk… latvieši aģitēja … akciju, izplatot… nīši pūstot Ņu… vietā Latvijā … nus. Tikai pate… Latvijas izklīd… Daži atrunājās, … citi teica, ka d… uz Latviju bū… tādi, kas teica… braukt un tad …

Palīdzības ak… noorganizēta t… tros, bet mazā… laukos tautieš… tur arī būtu … te, tad palīdzī… divreiz lielākas… mi bija samēr… bā izdevās iesa… vera palīdzības… apmeklēja inž. … J. Čakstī. Min… Latvijā ar pusd… gādāja vairāk … Zābaciņi, zeķes… sniegti 35.000 … ņem pabalstu, … 11.000, Daugavp… zeknē un Ludz… gavpils bērnu …

Divpadsmit … viesi meklēja … Latviešu nam… gadā to radās… gandrīz katru … apskata jaun… atsauksme pa…

Apmēram d… īpašumu bija … latviešu ev. l… ailendas rajo… un meklējot a… gad rajons le… apbūves gabal… cer uzcelt tel… lām, bet vēlā… vākti ziedoju… 44.000 dol.

Daugavas V… radās pēkšņ… biedru sapulc… namu nopirka… radā otru na… šanu 20.febru… nas līgums, iz… su. Tas atrod… pas izīrēs arī… jām. Pirkšana… ganizācijas lī… ziedojumi.

Pie Ņujorka… zāciju padom… pastāv Ņujork… akciju sabied… biedrība uzaic… ju pārstāvjus … lāku namu B… apmierināt vi… šu vajadzības… 130.000 dolaru, … šami arī rem… varēs īstenot, … nedēļas.

Ņujorkas lat… dzes Bronksa… kas cītīgi līd… gadus un kop…

Dzīve Savienotās Valstīs

GENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
0 VICTORIA AVE., APT. 16.

LEKSANDRA KĀNBERGA
KSTU DARBU BIROJS
Ferrier Ave., Toronto
ie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
ksā 4% gadā par noguldīju
em un 3½% par depozitiem.
ara visas parastās banku ope
ijas. Izsniedz aizdevumus un
lātas māju hipotēkas. Biroja
ērts 6 dienas nedēļā.
BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
pirmdienas līdz piektdienai
no plkst. 12—8 vakarā.
stdienās no pl. 12 līdz 5 p. p.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

MEKLĒ

Augustu PEDERI, Augusta d.; m. 1927. g. Valmieras apriņķī, aukts gaisa izpalīgos 1944. g. gustā.

Edgaru BAUMANI ar sievu olotāju MARIJu, dz. Skuja, un lu MARGERI; Latvijā dzīvoja gā Baldones ielā.

Meklējamos vai tos, kas par iem ko zinātu, lūdz rakstīt āv. A. Skrodelim, 99 Herkimer ., Hamilton, Ont., Canada.

KALENDĀRS

aprīlī — A. Vaivodes garīgs koncerts Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā.

aprīlī — I Latv. ev. - lut. draudzes koņa koncerts — Sv. Andreja baznīcā.

aprīlī — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē DV teātris Kanadā izrādīs „Sarkangalvīte".

aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koru 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.

maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Čikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.

maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.

maijā — plkst. 8,30 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres vakars ar cīņu līdzgaitnieka O. Perro referātu DV namā.

maijā — prof. Jāņa Mediņa 60 darba gadu un Ludmilas Sepes 25 gadu atceres koncerts.

5. maijā — plkst. 8 vakarā Maija balle „Kādreiz maijā" Ungāru zālē, 245 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojumā.

6 maijā — plkst. 6 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres svētbrīdis pie kritušo karavīru pieminekļa Saulainē.

4. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koņa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

4. novembrī — plkst. 7,30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums

HAMILTONA

9. februārī, plkst. 6,30 vīru koņa Viesturs koncerts - balle Poļu leģ. zālē, 752 Barton St. E.

SV. KATARĪNES

9. februārī — DV nod. gadskārtējais karnevāls Atlanta kluba telpās.

4. martā — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M.M. kluba balle.

2. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

Amerikas latvieši — brīvai Latvijai

Pagājušā gadā Filadelfijā mira bakteriologs Kristaps Rūsis (Christopher Roos), kas 1913. g. beidza Filadelfijas universitāti, 1920.—23. g. bija „Amerikas Atbalss" redaktors un 1922. g. vadīja ASV latviešu delegāciju pie prezidenta Hardiņa un panāca Latvijas atzīšanu de jure. Viņa archīvs tagad nodots Filadelfijas brīvo latvju biedrības bibliotēkai. Tur daudz vērtīgu dokumentu un retu publikāciju.

Izmantojot šo archīvu, var secināt, cik svarīga ir bijusi ASV latviešu palīdzība brīvās Latvijas pirmajos gados. Archīvā atrodas Latvijas tautas padomes un Miera konferences Latvijas delegācijas priekšnieka J. Čakstes 1919. g. 28. martā no Parīzes rakstītā vēstule inženierim Kārlim Ozolam ar lūgumu palīdzēt latviešu tautai. (Inženieris Ozols, beidzis Rīgas politechnisko institutu ar inž. technologa gradu, 1914.—1915. g. darbojās par inženieri Krievijas satiksmes ministrijā, un 1915. g. Kaŗa ministrijas artilerijas pārvalde viņu komandēja uz ASV. Te viņš 1918.-20. g. publicēja New York Times un citos laikrakstos rakstus par Latviju. 1919. g. ASV latviešu kongress Ņujorkā viņu ievēlēja par pārstāvi Latvijas delegācijā Parīzē. 1920. g. viņš bija Latvijas lietvedis Vašingtonā. Vēlāk viņš laikā no 1923.—1929. g. bija Latvijas sūtnis Maskavā).

M. Čakstes vēstule inž. K. Ozolam noslēdzas šādiem vārdiem: „Uz jautājumu, kāda palīdzība vajadzīga, varu Jums atbildēt, kaut kuŗa kārtā: visa kā trūkst, bet pirmā kārtā apģērbu un apavu, uzturas vielu un medikamentu. Sevišķi bērni cieš grūti, kad tiem nav nekā ko apģērbt un aut kājās. Ja Jūs par visām šīm lietām varētu informēt Amerikas publiku un panāktu, ka tās drīzā laikā varētu kaut cik tikt ierobežotas un pamazinātas, tad Jūs būtu pastrādājuši svētīgu darbu un Jums būtu pateicīgi daudz, daudz nelaimīgu kaŗa upuŗu."

Sakarā ar to inž. K. Ozols jau 1919. g. 1. aprīlī lūdz ASV Latviešu Sarkanā Krusta nodaļu, kā arī visus Amerikas latviešu tautiskās savienības biedrus organizēt palīdzības akciju izpostītai latviešu zemei un latviešu tautai. Viņa aicinājums noslēdzas šādiem vārdiem: „Palīdzēsim mazgāt tautas asinainās rētas, dziedināsim tās un slaucīsim tautas asaras. Tad laimes stars uzspīdēs pār mūsu zemi un bāra bērni, barga kunga klausītāji, būs brīva un laimīga tauta savā brīvā Latvijā. Lai netrūktu tagad neviena pie šī svētā un skaistā darba."

Vispirms ievadīja ārstniecības līdzekļu sagādāšanas akciju. Te atzīmējamas Amerikas latviešu tautiskās savienības centrālās komitejas, kurai bija nodaļas visās lielākās latviešu kolonijās, uzsaukums, ko parakstījuši Kr. Rūsis, K. A. Rāviņš un J. Sirms — visi no Filadelfijas. Raksturīgs šī uzsaukuma sākums: „Latvija, mūsu dzimtene, ir brīva. Brīva no vergu kupčiem, vācu junkuŗiem, brīva no imperiālistiem — reakcionāriem krievu činavniekiem, brīva no ultra radikāliem fantastiem". Uzsaukumā tālāk pasvītrots, ka Latvijai trūkst uzturas vielu, apģērbu, bet visvairāk ārstniecības līdzekļu. Vislabāk to būtu nokārtot ar ASV kredita piešķiršanu. Tāpēc jau liels panākums ir tas, ka to jau darījis kā Latvijas pilnvarotais pārstāvis bij. Ņujorkas valsts kongresa loceklis V. Čandlers ar savu runu 19. janvārī Vašingtonā „Ways and Means Committee" priekšā. Viņa runa tagad iespiesta atsevišķā brošūrā un latviešiem jāgādā, kā segt izdevumu daļu. Šī runa var veicināt visu ASV pilsoņu atsaucību palīdzībai Latvijai un tāpēc vajadzīgi ziedojumi.

Uzsaukuma beigās teikts: „Lai neviens pašmīlības un stūrgalvības dēļ nepaliktu nelīdzējis mūsu tautiešiem dzimtenē paturēt viņu dārgos, ar asinīm pirktos ieguvumus. Ikvienam no mums ir viens vai pāris dolaru pie rokas, ko varētu šim nolūkam ziedot. Un neatlieciet to uz rītu, bet dariet šodien."

Inž. K. Ozols drīz pēc tam panāca, ka pulkvedis Olds atvēlēja ASV Sarkanā Krusta medikamentus par apm. vairāk kā 40 tūkst. frankiem, ko inž. Ozols pats nogādāja uz Liepāju.

Tālāk Latvijas Sarkanais Krusts bija lūdzis gādāt par transporta līdzekļiem — vienu smago un vienu vieglo automašīnu. Ir uzglabājušies dati par ziedotām naudas summām no atsevišķām kolonijām: no Filadelfijas $ 1.198,67, Bostonas $ 600,-, Ņujorkas $ 402,33, Klīvlendas — $ 42,-, Čikāgas $ 13,-, Amerikas latviešu nacionālās līgas $ 117,-, atsevišķiem tautiešiem $ 81,-. Siftinas latviešu kolonijas Kanadā $ 46,-, kopā $ 2.500,-. Smagā mašīna maksāja $ 3.000,-, ko izdevās savākt, bet vieglā mašīna palika nenopirkta.

Tālāk izvirzījās jautājums par trūcīgo bērnu atbalstīšanu. Šim nolūkam lūdza tautiešus ziedot vienas dienas algas apmērā, „bet neviens nav ierobežots ziedot vairāk". Bija jāpārvar daudz grūtību. Daži pārāk kreisi noskanoti latvieši aģitēja pret šo palīdzības akciju, izplatot baumas, ka saņēmēji pūstot Ņujorkā, un mantu vietā Latvijā izsniedzot akmeņus. Tikai pateicības vēstules no Latvijas izklīdināja šos meļus. Daži atrunājās, ka sūtīšot pāši, citi teica, ka dosot tad, kad ceļš uz Latviju būšot brīvs, bija arī tādi, kas teica, ka domājot paši braukt un tad aizvest.

Palīdzības akcija sākumā bija noorganizēta tikai lielākos centros, bet mazākos centros un laukos tautieši darīja maz. Ja tur arī būtu tāda pati aktivitāte, tad palīdzības summas būtu divreiz lielākas. Tomēr panākumi bija samērā lieli, jo palīdzībā izdevās iesaistīt arī ASV Hūvera palīdzības organizāciju, ko apmeklēja inž. K. Ozols kopā ar J. Čaksti. Minēsim dažus datus. Latvijā ar pusdienu porcijām apgādāja vairāk kā 80.000 bērnu. Zābaciņi, zeķes un mētelīši izsniegti 35.000 bērniem. Rīgā saņem pabalstu 30.000, Liepājā — 11.000, Daugavpilī — 10.000. Rēzeknē un Ludzā 6.000 utt. Daugavpils bērnu apgādāšanas darbs uzsākts nedēļu pēc boļševiku izdzīšanas, stāvoklis tur bijis neaprakstāms. Pēc kādas no ASV Sarkanā Krusta telegrammas bērnu ēdināšanu Latvijā pagarināšot līdz augusta mēnesim, citās Baltijas valstīs līdz jūnijam. Amerikāņi gan cerot, ka arī turpmāk valdība balstīšoties uz drošiem un tiesiskiem pamatiem. Tagad ASV izdevumi Latvijā bērnu pārtikas iegādei sasniedzot 14½ miljonu un bērnu apgādei beidzamos 3 mēnešos 15 un trīs ceturtdaļas miljonu. Par katru rubli, ko ziedo latvieši, amerikāņi ziedo 200 rubļu.

Liela pateicība pienākas Dr. Orbisonam arī par Rīgā ierīkoto zobu un acu klīniku, kur latviešu ārsti sniedz palīdzību bez kādas atlīdzības. Bija arī citas nozares, kur bija vajadzīga palīdzība. Dati par to atrodami Sieviešu palīdzības korpusa lūgumā. Rīgā vien 14.121 trūcīgs bērns, uz laukiem u. c. pilsētās 23.624, nespējnieku visā Latvijā ap 102.880 cilvēku. Korpusam ir 82 nodaļas visā Latvijā. Sieviešu palīdzības korpuss raksturo arī vispārējo smago Latvijas stāvokli. Pilsētās fabrikas evakuētas, rūpniecība iznīcināta, darbs un peļņa nav nodrošināti. Bērni nevar iet skolā apģērbu un apavu trūkuma dēļ. Izsalkums un slimības ir visur. Cieš visa tauta. Ja nenāks palīdzība no ārienes, nav paredzams, ka normāli apstākļi varēs iestāties un trūkums mazināsies.

ASV latvieši bija aktīvi arī politiskā laukā. Jau 1919. g. no 3.—5. janvārim bija plašs latviešu delegātu kongress, 16. un 17. septembrī 4 tautību — igauņu, latviešu, lietuvju un ukraiņu — kongress, uz kuŗu katra tautība varēja sūtīt 24 delegātus. Lielākās latviešu kolonijas ievēlēja par latviešu konsulu ASV Jāni Kalniņu, kuram Latvijas valdība piešķīra plašas pilnvaras. 1919. g. 27. augustā bija noorganizēta organizāciju un atsevišķu tautiešu pateicības telegrammu sūtīšanas akcija Senāta ārlietu komitejas priekšniekam Henrijam Kabotam Lodžam par to, ka apspriešanā bija izvirzīts jautājums par igauņu, latviešu, lietuvju un ukraiņu neatkarības atzīšanu. To panāca gan tikai pāris gadu vēlāk, tomēr jau 1919. g.27. augustā šī akcija bija ievadīta.

Šis raksts rāda, cik daudz interesantu un vērtīgu datu var atrast nelaiķa Rūša archīvā.

N. Vīksniņš

Godināsim latviešu jaunatnes rakstnieku Jāni Širmani

Latviešu jaunatnes rakstniekam Jānim Širmanim 1964. g. 4. aprīlī piepildās 60 mūža gadi un 1964. gadā paiet 35 gadi kopš literārās darbības sākuma.

Jānis Širmanis sarakstījis 18 grāmatas bērniem un jauniešiem, kuras iznākušas 30 iespiedumos, 77.950 eks. kopskaitā. Pašreiz sagatavošanā Ģelža un Misiņa jaunizdevums un Pīkstītes 4. iespiedums.

Ģenerāļa Goppera fonda valde atzinusi, ka mūsu ievērojamākā un populārākā jaunatnes rakstnieka jubilejas būtu atzīmējamas iespējami plaši, un lūdz talciniekus visus, kuriem tuva latviešu jaunatne un jaunatnes audzināšanas darbs.

Jāņa Širmaņa jubileju centrālais sarīkojums notiks Ņujorkā, 2. aprīlī, piedaloties arī jubilāram pašam. Šim sarīkojumam domātie sveicieni un citi cieņas un atzinības pierādījumi adresējami: Mr. J. Širmanis, c/o B. Šmits, 760 Riverside Dr. Apt. 5H, New York 31, U.S.A.

Ģenerāļa Goppera fonds.

LUDOLFS LIBERTS KLĪVLENDĀ

14. martā Klīvlendas DV apvienības protektorātā atklās L. Liberta atstāto darbu izstādi — 35 dažādu formātu gleznas eļļas technikā. Bez tam demonstrēs 1600 pēdu gaŗu krāsu - skaņu filmu par Liberta dzīvi un darbiem. Tekstus filmā ierunājuši mākslas vēsturnieks J. Krastiņš un prof. J. Siliņš. Mākslinieka dzīvesbiedre Amanda Liberte Rebāne filmā ir iedziedājusi divas ārijas no operas Karmene. Priekšnesumi ilgs apmēram vienu stundu. Visi izstādītie darbi būs pārdodami par cenām, kas pievienotas katalogam. Izstāde notiks DV apvienības mītnē, 4939 Broadway Ave., un to iekārtos un vadīs mākslinieks B. Sniedze. Pie ieejas būs dabūjama brošūra ar Liberta krāsainām gleznu reprodukcijām pret $ 1,- samaksu.

J. E.

NUJORKA

Šogad Hantera koledžu Ņujorkā beiguši Maija Homiča un Ilze Eglīte ar B.A. kandidāta gradu. Izlaidums notika 20. februārī. Hantera koledža dibināta 1870. gadā.

Baritona Jāņa Kļaviņa koncerts paredzēts 4. aprīlī Ņujorkā, bet 19. aprīlī Town hallē notiks Štottu koncerts, piedaloties Viktoram Štottam un viņa meitai Veltai Štottai - Meihūberei.

Meteņu vakarā Sv. Toma baznīcas apakšējā zālē Bronksā pēc dievkalpojuma solisti Skaidrīte Prince un Jānis Klīmanis sniedza latviešu tautas dziesmu koncertu Alises Dzirkales - Cennes klavieŗu pavadījumā. Programmā bija daudz pirmatskaņojumu, ko no Latvijas bija atsūtījuši turienes komponisti, kā, piem., Jēk. Mediņa Stādīju ieviņu, Aldoņa Kalniņa Ak tu, mazais akotiņš, O. Grāvīša Vai tā mana vaina bija un citas jautra satura tautas dziesmas. Bija ap 150 klausītāju, kas pie kafijas pakavējās pārrunās, nodziedot kopā arī dažas tautas dziesmas. Vakara izlozē tautisku spilvenu laimēja P. Matsons.

Ar ļaundabīgu audzēju 24. februāra agrā rīta stundā mirusi Elza Birķis 70 gadu vecumā. Viņa strādājusi Liepājā kā tiesu sekretāre kopš Latvijas dibināšanas un bijusi arī pēdējā sekretāre, kad to slēdza. Bijusi Nicas Aļļu māju saimniece, sevišķi izceļoties ar sugas aitu audzēšanu. Dzīvoja Ņurošellā, darbojās Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes Bronksas dāmu komitejā. Ilgāku laiku bija slimnīcā. Māc. A. Ozols vadīja pieminas brīdi 27. februāra vakarā Deivisa bēru namā Ņurošellā, apglabāta 28. februārī Fernklifa kapos.

BAFALO

Ņujorkas valsts lielo (Regents) stipendiju Bafalo un tās apkārtnē ieguvuši divi latviešu jaunieši: Ilmārs Purens Hutchinson Central techniskās vidusskolas audzēknis un Rita Plēsuma no Varšavas vidusskolas.

Grace luterāņu baznīcā Bafalo mācītājs Artūrs Dūmiņš salaulāja Jāni Neimani ar Ieviņu Liģeri no Kanadas. Ieva ir pazīstamā žurnālista J. Liģera meita.

ČIKĀGA

Īpatnēju un interesantu karnevālu bija sarīkojusi DV apvienība Čikāgā sadarbībā ar jaunatnes pulciņu. Lai gan neparedzētu sēru gadījumu dēļ apmeklētāju skaits bija mazāks kā parasts, karnevālam bija sava īpatnēja seja, kas sola tam panākumus arī citus gadus. Sarīkojuma moto bija — „mēnesnīca Piebalgā". Priekšnesumu daļu ievadīja aktieŗa Elmāra Upermaņa nolasītā, dzejnieka V. Krāslavieša „modernizētā" Ķenča lūgšana.

Pusnaktī, pēc labāko masku godalgošanas Augusta Vanaga redakcijā iznāca balles izdevums „Pusnakts metiens", sniedzot V. Krāslavieša, Dagmāras Vallenas un citu autoru humoru, kā arī balles notikumus raibā un asprātīgā virknē. Vēl pie īpatnībām pieskaitāma „Piebalgas akcīze", kuŗu uzlika katrai no ārienes ienestai pudelei, un — cietums. Cietumā ievietoja dučiem ballinieku — ar vai bez iemesla — un tie bija citiem par 25 centiem jāizpērk. Cietumu bieži fotografēja, un tanī redzēja „nosēžam sodu" daudzas dailas dāmas un sabiedrībai visai pazīstamus kungus.

Nopelni par karnevāla izdošanos pienākas DV Čikāgas apvienības pr-kam Uldim Vītolam, jaunatnes pulciņa priekšniekam Jānim Plūmem, „Pusnakts metiena" redaktoram Augustam Vanagam, apvienības dāmām un daudziem citiem darbiniekiem, kas bija pielikuši darbīgas rokas, lai viss būtu kārtībā.

Čikāgas novusa kluba priekšnieks Aleksandrs Kandrovičs informē, ka pilsētu sacīkste ar Milvokiem notiks 8. martā Milvokos. Šinī sakarā kārtējais saspēles vakars notiks 1. martā. plkst. 3 pp. Latviešu nama pagrabā, kad arī sastādīs desmit dalībnieku komandu spēlēm pret Milvoku sporta klubu. Jāpiezīmē, ka draudzīgas saspēles ar Milvokiem notikušas jau vairākas reizes, pie kam „pieklājīgā kārtā" Čikāgā uzvarējuši čikāgieši, bet Milvokos — milvokieši.

DETROITA

Latviešu apvienības Detroitā gada sapulci svētdien, 23. februārī atklāja valdes priekšsēdis S Rudzītis, sniedzot plašu ziņojumu par notecējušā gada darbību, kas arvien vairāk vēršas plašumā. Pēc Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes LAD ir lielākā latviešu organizācija ar 223 biedriem Paspārnī LAD ir atradusi Latviešu skola, skauti un gaidas un Bēŗu fonds. Fonda kasieris Jēkabs Klieve, kuŗš vadīja sapulci, šogad var atskatīties uz 10 gadiem nepārtraukta darba fonda valdē.

Apvienības kasieris V. Ceplēvičs sniedza kases pārskatu un budžeta izpildīšanos. Ziņojumu par Latviešu skolu sniedza tās vadītājs L. Vīksne. Skola darbojas 14. gadu un tajā mācās 35 bērni. Skautu un gaidu vadītāju pārskatus nolasīja LAD pr-ža v. D. Rudzītis, bet revīzijas komisijas ziņojumu sniedza A. Stepe.

Par LAD priekšsēdi vienbalsīgi ievēlēja līdzšinējo S. Rudzīti Tāpat arī valdē paliek līdzšinējie: D. Rudzītis un V. Sakne — pr-ža vietn., V Ceplevičs — kasieris, V Erdmanis — sekretārs, E. Bange — sarīkojumu noz. vadītāja un valdes loc. A. Zvirbulis. Arī revīzijas komisijā vienbalsīgi ievēlēja līdzšinējos: A. Stepi, O. Eliņu un J. Skrīverī. Sapulce atzina par nepieciešamu mēģināt piesaistīt jaunatni LAD valdes darbā. Protokolēja R. Kempe.

P. Z.

KALAMAZŪ

Vietējās latviešu draudzes locekļu skaits vēl arvien aug un uz š. g. 1. janvāri tas sasniedzis 558. Pag. gadā noturēti 100 dievkalpojumi, no kuŗiem 32 jaunatnei. Draudzes kollektēs savākti $2.364,62. Budžets izpildījies ar $1.147,28 atlikumu, kas pieskaitīts rīcības kapitālam.

Pie šava pārskata 23. februāra sēdē draudzes pr-ks J. Salna vēl atsevišķi paskaidroja par draudzes 6 dažādu fondu darbību. Revīzijas pārskatu sniedza prdis J. Šķerbele. Tekošam gadam budžetu pieņēma $9,818.00 apmērā Debates izcēlās vienīgi par kapu fondu, jo daži draudzes locekļi vēl neizprata jaunos kapu iegādes noteikumus; saskaņā ar tiem, kapu iegādē jāpiedalās ar aizdevumu, bet ne tieši ar kapu izpirkšanu.

Mednieku - makšķernieku kluba gadskārtējie sarīkojumi arvien bijuši vieni no labāk apmeklētiem, to rādīja arī 22. februārī 5 gadu darbības atcere Recreation Park telpās, kad rīkotājiem bija jālauza galvas par papildsēdekļu sagādi lielajā zālē.

Kluba pr-ks A. Tralmaks sarīkojumu ievadīja ar īsu pārskatu. Uzrunas teica kluba goda prdis V. Ruševics un iniciātors J. Strautnieks. Sveicienus no Viskonsinas medniekiem nodeva A. Baltausis, Latv. b-bas — J. Grotēns, latv. draudzes — V. Miķelsons, Sv. Jāņa draudzes — J. Ķinēns, ASV meža darbinieku kopas — K. Jākobsons, Latv. skolas — P. Lizenbergs un DV apv. — A. Minka.

Diplomus par māla baložu sacensībām saņēma: 1. v. — J. Kupsis, 2. v. — L. Skrupšķelis. J. Rinkušs saņēma 3. v. par māla baložu un pīļu šaušanu, bet 1. v. par zvejošanu. A. Tralmaks — 1. v. par pīļu šaušanu. A. Gīrupnieks — 2. v. un R. Benderis — 3. v. Mazkalibra šaušanas sacensībās 1. v. — A. Kalnājs, 2. v. — V. Lenšs un 3. v. — V. Vegliņš. Dāmu klasē 1. v. — L. Putns, 2. v. — I. Kalmanis. Zvejošanā pie diplomiem tika V. Kalniņš, V. Vābele un L. Bogdānovs.

Priekšnesumos bija jautrie Čikāgas piecīši. Sarīkojuma pirmās daļas nobeigumā skautu - gaidu deju grupas tautas dejas. Par mednieku - makšķernieku karalieni ievēlēja Zaigu Poli, bet galma dāmām — L. Milleri un Anitu Lizenbergu.

Latviešu b-ba vēl šinī pusgadā paredzējusi sarīkot: 15. martā A. Vaivodes (kontra alts) koncertu sarīkojumu cikla ietvaros; 28. martā Ludmillas Sepes-Ešas un prof. J. Mediņa koncertu; 16. maijā vīru koŗa Daugavieši, no Čikāgas, koncertu (sarīkojumu cikls) un 24. maijā baletsolistes Vijas Vētras, no Austrālijas, baletvakaru (sarīk. cikls).

Latviešu skolai „Mazputniņa" pēcpusdienu 8. martā plkst. 2.30 p.p. Latviešu b-bas namā, 2319 Amherst ielā, rīkos studenšu vienība „Ausma". Uz to aicināti arī vecāki un ikviens jaunietis.

Brīvmāksliniece A. Siliņa saistījusies latviešu skolā par dziedāšanas skolotāju.

Vecākais Kalamazū latv. ev.-lut. draudzes pērminderis Kārlis Kalniņš 18. februārī atskatījās uz 85 mūža gadiem. Viņu ar grāmatu un rozēm sveica draudzes māc. A. Piebalgs un visa pērminderu saime, ierodoties pie gavilnieka mājās.

MINEAPOLE

15. martā Leģiona atceres dievkalpojums Mineapoles & St. Paulas ev. - lut. baznīcā Mineapolē. Dievkalpojumā vanadzes lūgtas ierasties formas tērpos.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzei svētdien, 1. martā, trīs dievkalpojumi: plkst. 2 Betlemes baznīcā, Bruklinā, Kalpaka pieminas dievkalpojums, mācītāji R. Zariņš un A. Ozols; solists. Pēc dievkalpojuma apakšējā zālē Skaņu mākslinieku kopas sarīkojums. Referāts. Solisti. Plkst. 2 Mūsu Pestītāja baznīcā, Portvašingtonā, māc. A. Gulbis. Plkst. 5 Sv. Toma baznīcā, Bronksā, dievkalpojums, māc. A Ozols.

Trešdien, 4 martā, plkst. 7,30 vak. Sv. Toma baznīcā, Bronksā. Ciešanu laika cikla turpinājums, māc. R. Zariņa sprediķis „Pārbaudi garus".

AURORA, ILL.

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

1. martā plkst. 10 bērnu dievkalpojums; plkst. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. Plkst 12,30 apakšējā zālē draudzes sapulce. 4. martā plkst. 7 vakarā evaņģelizācijas vakars, māc. viesis G. Straumanis, pie klavierēm V. Treimanis. 5. martā plkst. 8 vakarā radio dievvārdi, MF 93,1.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien, plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Liventāls.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Ar-

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

8. martā plkst. 12.30 dievkalpojums ar dievgaldu.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6-1191.

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mēģinājums plkst. 9 30 Visi laipni aicināti

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

ZEM PAŠU JUMTA

Divpadsmit gadu Ņujorkas latvieši meklēja un skatīja kopīgu Latviešu namu. Trīspadsmitajā gadā to radās tāds birums, ka gandrīz katru nedēļas nogali jāapskata jauni nami, jādod sava atsauksme par tiem.

Apmēram divus gadus savu īpašumu bija iecerējis Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Longailendas rajons, vācot līdzekļus un meklējot apbūves gabalu. Tagad rajons ieguva savā īpašumā apbūves gabalu. kur līdz rudenim cer uzcelt telpas svētdienas skolām, bet vēlāk arī baznīcai. Savākti ziedojumi un solījumi par 44.000 dol.

Daugavas Vanagu nama ideja radās pēkšņi. Kamēr sasauca biedru sapulci, pirmo noskatīto namu nopirka citi. Bet valde atrada otru namu, par kuŗa pirkšanu 20.februārī noligts pirkšanas līgums, izdarot pirmo iemaksu. Tas atrodas Astorijā, un telpas izīrēs arī citām organizācijām. Pirkšanai izlietoti DV organizācijas līdzekļi un privāti ziedojumi.

Pie Ņujorkas latviešu organizāciju padomes vairākus gadus pastāv Ņujorkas latviešu nama akciju sabiedrība. Nule šī sabiedrība uzaicinājusi organizāciju pārstāvjus apskatīt kādu lielāku namu Bronksā, kas varētu apmierināt visu Ņujorkas latviešu vajadzības. Pirkšanas maksa 130.000 dolaru, pie tam nepieciešami arī remonti. Vai šo plānu varēs īstenot, to rādīs tuvākās nedēļas.

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Bronksas rajona tautieši, kas cītīgi līdzekļus vākuši trīs gadus un kopā ar solījumiem savākuši ap 45.000 dolaru, pie nama vēl nav tikuši. Kaut arī līdzekļu vākšanas komitejai šos 3 gadus nav bijis priekšnieka, vākšana bijusi tik sekmīga, ka arī šis draudzes rajons var lūkoties pēc sava īpašuma.

Viens no iecerētajiem īpašumiem atrodas dažus blokus ārpus Ņujorkas pilsētas Bronksas rajona un pieder Jonkeru pilsētai. To paredzēts pārdot vairāksolīšanā, un draudze pieteikusies šī īpašuma iegādei.

Pilsēta īpašumu novērtējusi par apm. 20.000 dolariem, bet daudz līdzekļu prasīs īpašuma piemērošana draudzes vajadzībām. Pirkums no materiālā viedokļa ieskatāms par ļoti izdevīgu, jo ir apmēram 1 akrs zemes ar mazu baznīciņu un citām telpām. bet varētu vēlēties labāku novietojumu satiksmes ziņā, jo lai to sasniegtu, jābrauc ar diviem autobusiem vai pazemi un autobusu.

Komiteja arī izvērtējusi divus blakus stāvošus īpašumus Bronksā pie Kingsbridge Rd. 2547 un 2549 Grand avēnijā. Tas atrodas bronksiešiem izdevīgā vietā, daudzi to var sasniegt kājām, pilsētas apstākļos liels apbūves gabals, bet cena 70.000 dolaru. Tomēr te nepieciešamas lielas pārbūves, lai to piemērotu draudzes vajadzībām. Uz kopīgā īpašuma atrodas divas dzīvojamās mājas un trīs garāžas, bet daudz vēl palicis neapbūvēts. Dārgā pirkšanas un pārbūves cena nevar atsvērt izdevīgo novietojuma rajonu.

Ņujorkas latviešu katoļu draudzei arī savs nekustama īpašuma fonds, kur ieplūst līdzekļi no ziedojumiem un sarīkojumu atlikumi. Fonds vēl nav tik ievērojams, lai varētu meklēt īpašumu.

Pāri par 20.000 dolaru iekrāti arī Ņujorkas latviešu biedrībai īpašuma iegādei. Biedru vairākums tomēr domā, ka labāk no bankas procentiem īrēt telpas biedrības sarīkojumiem nekā ieguldīt visu naudu kādā īpašumā.

vi.

KLĪVLENDA

Latviešu Miera draudze paziņo, ka tā inkorporēta Ohio pavalstī un ieguvusi juridiskas personas tiesības. Draudzes darbība padota Latvijas ev. - lut. baznīcai.

Mārtiņa Lutera draudzē 8. martā notiks draudzes padomes un dāmu komitejas vēlēšanas Vēlēšanu komisija sāks darboties plkst. 12,30 dienā. Tanī pašā dienā pēc dievkalpojuma, svētdienas skolas zālē būs pulkveža Oskara Kalpaka pieminas akts ar svētbrīdi, referātu un priekšnesumiem.

23. februārī DV apv. valde konstruējās šā: pr-ks E. Daniels, pr-a vietn. un aprūpes daļas vadītājs Viktors Zemesarājs, sekretārs Arnolds Kalniņš, finanču nozares vad. Jānis Jenzis, kultūras nozares un sarīkojumu daļas vad. Bernhards Sniedze, sevišķi uzdevumi — Jānis Jurjāns, mītnes pārzinis Arvīds Fogelis un biedrzinis Kārlis Čečeris.

Revīzijas komisijas priekšsēdis Jānis Ozoliņš, sekretārs Jēkabs Ūdris un komisijas loceklis Kārlis Karnīts.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Divstāvu 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 vannas istabas, 2 virtuves, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $ 18.500,-, iemaksa $ 3.000,-. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

BROADVIEW - DANFORTH: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 vannas istabas, 2 virtuves, pagrabā izbūvēta atpūtas telpa, moderna apkure. Garāža. Kopīgā cena $ 14.500,-, iemaksa $ 2.500,-. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

EGLINTON - KEELE: Atsevišķs 6 istabu bungalovs, moderna apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena $ 15.500,-, iemaksa $ 1.500,-. Atlikums uz vienu atklātu obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

PIEKTĀ REPUBLIKA

FRANCIJAS POLITISKĀS PIEZĪMES

Visu Rietumu pasauli satrauca Francijas valdības lēmums atzīt komūnistisko Ķīnu. ASV nekavējoties un nepārprotami deklarēja savu nepiekrišanu šādam lēmumam, Beļģijas ārlietu ministrs P. H. Spāks asi kritizēja Francijas nodomu, no Saigonas pienāca vēstis, ka Dienvidvietnamas valdība apsver domu — pārtraukt ar Franciju diplomātiskās attieksmes. De Golls zināja ne tikai to visu, bet viņš katrā ziņā jau iepriekš bija ilgi un pamatīgi apsvēris visus „par un pret". Un nu komūnistiskās Ķīnas atzīšana ir jau notikts fakts. 27. janvārī Francijas un komūnistiskās Ķīnas valdības vienlaicīgi paziņoja pasaulei vēsturisko lēmumu. Tajā pašā dienā nacionālās Ķīnas sūtnis Parizē Kao Simings iesniedza Francijas valdībai protesta notu, kurā Formozas valdība gan nekā neminēja par diplomātisko attiekšmju pārtraukšanu ar Franciju. Tā tad šī nota uzskatāma par formālitāti, kas bijusi nepieciešama, lai maršals Cangkaišeks „nezaudētu seju". Nav šaubu, ka tik mierīgu Formozas rcakciju bija panācis Francijas ilggadīgais „speciālo uzdevumu virsnieks" ģen. Zinovijs Peškovs, kas bija apmeklējis Formozu ar de Golla uzdevumu — paskaidrot maršalam Cangkaišekam, ka Francija, atzīdama komūnistisko Ķīnu, nebūt nedomā pārtraukt diplomātiskās attieksmes ar Formozu. Bet šo attieksmju pārtraukšanu Parizei jau 28. janvārī gribēja uzspiest Pekingas valdība, deklarēdama, ka viņa ir vienīgā, kas pārvalda Ķīnu, un ka Formoza ir Ķīnas sastāvdaļa. Šo komūnistiskās Ķīnas notu Francijas valdība noraidīja ar paskaidrojumu, ka saistoši ir vienīgi abu valstu 27. janvāra komunikē, un ka to parakstīdama, Francija nekādus tur neminētus pienākumus nav uzņēmusies.

Pēc ilgas un deb̦atēm bagātas nakts sēdes, nacionālās Ķīnas valdība iesniedza Francijas sūtnim Formozā deklarāciju, ka eventuālā diplomātisko attiekšmju pārtraukšana jāizdara Parizei no savas puses un jāuzņemas arī atbildība. Ar to bija teikts, ka Formoza savas līdzšinējās draudzīgās attieksmes ar Franciju no savas puses pārtraukt negrib. Seit atkal jāatzīmē ģenerāļa Peškova nopelns. Un par to nav jābrīnās. Lai gan ģenerālis nav dzimis francis — viņš ir krievu rakstnieka Maksima Gorkija audžudēls, jau pirms pirmā pasaules kara ieradies Francijā un palicis uz dzīvi — viņš Francijai jau daudzkārt izdarījis nozīmīgus pakalpojumus. Atbilde uz Formozas deklarāciju bija Francijas valdības paziņojums, ka viņas nostāja pret Formozu paliek nemainīta. Arī Pekingas valdība ir sazinierinājusies ar Francijas nostāju, un Varšavas laikraksts Trybuna Ludu ir publicējis no Pekingas nākušu ziņojumu, ka būtu vēlama Cu-en-laja un Francijas ministru prezidenta Pompidū sastapšanās.

Dabīgi, ka komūnistiskās Ķīnas atzīšanas reakcija pasaulē ir dažāda. Pad. Savienība sauc „bravo!" un atzīst, ka Francija spērusi milzīgu soli uz miera nostiprināšanu. ASV nožēlo Francijas rīcību un atkārtoti deklarē savu noraidošo nostāju pret agresīvajām valstīm, kuŗām pieskaitāma arī sarkanā Ķīna. Rietumvācija ir atturīga, bet izsaka cerības, ka Ķīnas atzīšana nenāks par launu Eiropas vienībai. Somija, Zviedrija, Norvēģija, Dānija, Arģentīna, Meksika un Spānija apzīmē de Gollu par reālistu. Saigonas valdība vilcinas akreditēt Parizes jauno sūtni un ir izdevusi gandrīz pilnīgu importa aizliegumu no Francijas. Londonas valdības oficiozs Foreign Office atsakās no katra veida komentāriem, ar īsu piezīmi, ka Ķīnas atzīšana ir Francijas iekšēja lieta. Bet Anglijas presē un arī valdības aprindās klusībā apbrīno de Golla drosmi — rīkoties pret ne pārprotami izteiktto ASV gribu.

Šajās politiskā satraukuma dienās Eiropas ūnijas praktiskais organizētājs kanclers Ludvigs Erhards pēc sarunām ar Itālijas valdību žurnālistiem Romā izteicies, ka viņš gan jūtoties kā ūdens pilieņs, kas grauž akmeni, tomēr viņa misijas bilance būšot pozitīva. Viņš esot nodomājis apmeklēt arī Beļģiju, Holandi un Luksemburgu. Kanclers uzsvēris: „Tā Eiropa, ko mēs gribam, var būt vienīgi tāda Eiropa, kas sastāv no brīvām un līdztiesīgām zemēm."

Tajā pašā laikā franču tirdzniecības delegācijas vadītājs ministrs Giskārs Destēns ziņoja no Maskavas, ka ar Pad. Savienību noslēgts piecgadīgs tirdzniecības līgums, kas stāsies spēkā 1965. gadā. Apmaiņas preces būs galvenokārt petroleja, ķīmiski fabrikāti un mašinas.

Kādēļ Francija atzina komūnistisko Ķīnu? Daudz taisnības ir tiem, kas de Gollu apzīmējuši par reālistu. Viņš būtībā ir atzinis neapstrīdamo faktu, ka Pekinga pārvalda visu Ķīnas kontinentālo daļu, ar 750 miljoniem iedzīvotāju. Tas ir tas pats fakts, ko jau kopš 1950. gada atzinušas vairākas Atlantijas savienības valstis: Anglija, Norvēģija, Dānija un Holande. Ka de Golls nav akceptējis Pekingas valdības režimu, to apliecina viņa joprojām draudzīgā nostāja pret Formozu. Humāna ideālisma ietekmēts liekas de Golla arguments, ka komūnistiskā Ķīna, izkļuvusi no politiskās izolācijas, varētu kļūt mazāk agresīva. Tas ir eksperiments ar grūti paredzamām sekām. Tālākais arguments ir raksturīgs, un tā autors ir neapšaubāmi pats de Golls: Francijai arī Tālajos Austrumos jāieņem tā politiskā vieta, kas nozīmīgai lielvalstij pienākas.

Nav šaubu, ka de Golls ziņa un ir arī daudzkārt pārdomājis boļševiku partijas 7. kongresa lēmumu, kuŗš vēl nekad nav atsaukts: „Katrā laikā saplēst līgumus ar imperiālistiskām un buržuāziskām valstīm, tāpat arī tām pieteikt karu."

Vai de Golls, atzīdams Pekingas valdību, ir teicis, ka viņš uzticas komūnistiem? Katrā ziņā ūdeņražbumbai viņš uzticas vairāk. Un tā viņam būs.

★

ANDREJA UPĪŠA POLITISKIE UZSKATI 1920. GADĀ

Kā zināms, Andrejs Upītis ir komūnistu uzticības virs un viņu uzskatu aizstāvis, kā arī viņu ģenerāllīnijas nospraučējs latviešu literātūrā. Tāpēc interesanti konstatēt, ko viņš domāja par komūnismu 1920. gadā, kā tas redzams no Amerikas latviešu tautiskās savienības izdotā biletena „Latvji Amerikā". Tas bija domāts informācijai par savienības darbību un ievietoja arī saņemtās ziņas no Latvijas dzīves. Šī biletena trešā numurā (1920. g. maijā) cita starpā atrodam šādas ziņas: „Sinīs dienās no paradīzes pārnākuši vairāki cilvēki. To starpā arī populārais Andrejs Upītis, kas esot galigi apnicis ēst paradīzes ābolus, jo tie izrādījušies pārāk rūgti. Līdz ar viņu ieradies aktieris E. Smilģis u. c. A. Upītis izteicies, ka atbildīgu vietu pie komūnistiem viņš ieņēmis tikai tādēļ, lai glābtu Latvijas mākslu. Komūnistu partijas biedrs viņš nekad neesot bijis. A. Upītis atzīstot mūsu nacionālo valsts iekārtu un jūtoties vīlies komūnismā pēc visa tā terrora, kas saistīts ar šo iekārtu un ko viņš pieredzējis Padomju Krievijā un Latvijā, ilgas pēc dzimtenes bijušas tik lielas, ka beidzot viņš riskējis, nācis pāri frontei, lai būtu kās būdams, un ieradies Latvijā. Krievijas stāvokli viņš raksturo tumšās krāsās. Badā, sērgā un terrorā iedzīvotāju masas kļuvušas tik pasīvas un novājinātas, ka vispārēja sacelšanās pret komūnistiem neesot domājama. Krievu komūnistu vadošās aprindas vēlas mieru ar Latviju un nerēķinoties ar latviešu komūnistiem, kuŗi ar Daņiševski priekšgalā sūtījuši valrākas delegācijas pie Ļeņina lūgt kara turpināšanu un jaunu kara gājienu uz Latviju.

Latviešu strēlnieku divīzija atrodas kaut kur dienvidos karā ar Deņikinu. Strēlnieki ķļuvuši par profesionāliem kareivjiem, kuŗiem nav nekādu politisku uzskatu. Kā strēlnieki, tā arī pārējie Krievijas latvieši ar nepacietību gaida to stundu, kad varēs atgriezties Latvijā. Veļikije Lukos notika masu sapulce, kur pieņemts lēmums par atgriešanos dzimtenē. Tādas pašas sapulces notikušas Maskavā. Tur komūnistu aģitātori sirdīgi uzstājas pret atgriešanos, baidīdami vienkāršus iedzīvotājus ar badu, bezdarbu un spīdzināšanu. Pēterpilī vēl pastāvot strādnieku teātris, kur darbojas aktieŗi: Fogels, Hermans, Iļuķe, Zvaigzne u. c. Maskavā latviešu teātŗa nav. Maskavā atrodas aktieŗi: Grunte, E. Kalniņš, Evalds, Gulbis, Keplere, Glāznieks u. c.

—

LATVIJAS OKUPĀCIJA TELEVIZIJĀ

Televizijas skatītājiem ASV 12. februārī bija reta izdevība noskatīties pusotras stundas ilgo WOR-TV raidījumu Patiesība par komūnismu. Interesantais pārskats aptvēra komūnisma attīstību kopš 1917. g. un nobeidzās ar Kubas krizi 1962. g.

Ievērojama vieta raidījumā bija ierādīta komūnistu iebrukumam un viņu rīcībai Latvijā. Bija redzami krievu tanki Rīgā, Višinska sastādītā leļļu valdība, krimināInoziedznieku atbrīvošana no cietuma un viņu iecelšana milicijas atbildīgos amatos, privāto uzņēmumu nacionālizācija, deportācijas un komūnistu upuru kapu atrakšana. Atsevišķi bija parādīta kāda latviešu sirmgalve, kas savā mūžā bija iekrājusi 4.000 latu un tagad noskatās, kā šo viņas ietaupījumu komūnistu vara atsavina.

DIVĀM LIELĀKĀM DVF NODAĻĀM VADĪBA PALIEK NEMAINĪTA

(A.P.) — Ir atkal pietuvojies gadskārtējo sapulcu laiks, un tās jau notikušas DVF Bradfordas un Līdsas nodaļās. Abu nodaļu vadības arī nākamajam darbības gadam paliek līdzšinējās rokās. — Bradfordas nodaļu jau ceturto gadu vadīs K. Šneiders, bet Līdsas nodaļu (otru gadu) J. Pētersons. Bradfordas nodaļā valdes locekļi: J. Līdaks, K. Bērziņš, D. Kalniņš, M. Kazainis, A. Teresko, Z. Ekste, J. Putniņš un O. Pētersons, bet revizijas komisijā ievēlēti: V. Bušēvics, H. Lejiņš, A. Oberfelds, A. Ozoliņš un J. Vīdzis.

Līdsas nod. valdē savukārt darbosies V. Valēnis, D. Breikšs, J. Lērums, D. Ceksters un I. Muravskis. Pēdējais būs valdē pirmo gadu, un viņu ar pilnām tiesībām var ieskatīt par jaunatnes pārstāvi. I. M. ir 23 g. v., ir Līdsas tautas deju kopas „Kamoliņš" pašreizējais vadītājs un ilggadīgs šīs kopas dalībnieks. Revizijas komisijā ievēlēti — K. Hochbergs, V. Orskis, B. Rullis, K. Pļaviņš un M. Liepiņa.

★

Februāŗa mēnesī 50 šūpļa svētkus Līdsā nosvinēja DVF valdes locekļis — aprūpes daļas vadītājs Arnolds Tauriņš. Šī nav pirmā reize, kad viņa vārds daudzinās presē, jo ne mazumu dažādu sabiedrisku amatu viņš izņesis uz saviem pleciem un lielu daļu no tiem nes vēl šodien. Divas reizes A. T. jau pildījis DVF Līdsas nodaļas priekšnieka amatu, bijis latviešu skolas padomes pr-dis, pašreiz ir LNPL pārstāvis, ev.lut. draudzes sekretārs un skolas padomes loceklis.

Jubilejas priekšvakarā DV nodaļas un vanadžu kopas vēlti — grāmatu jubilāram pasniedza nodaļas pr-ks J. Pētersons, bet vanadžu kopas pr-ce V. Balode sveica ar ziediem.

A. T. dzimtene ir Mazsalacas pag., kur dzimusi un uzaugusi arī viņa dzīvesbiedre. Savā laikā A. T. uzsācis mežkopības studijas Lauksaimniecības akadēmijā Jelgavā, bet kara apstākļu un boļševiku okupācijas dēļ studijas nācies pārtraukt. Latvijā jubilārs bijis aizsargu organizācijā, stud. b-bās „Salkone" un Latvijas Vanagu organizācijā. Jubilāra ģimenē kuplo trīs jau pieauguši bērni — dēli Aivars un Andris, kas abi absolvējuši Londonas universitāti un meita Māra, kas vēl studē Līdsas universitātē. Savu izglītību pusmūža gados papildināt nolēmis tēvs, iestājoties vakara kolledžā — augstbūvju inženieŗu nodaļā.

☆

Plkv. Arvids Kripens, kas savas trimdas gaitas vada Austrālijā, patlaban kopo un kārto materiālus par Latvijas armijas atsevišķām karaspēka vienībām un par Latvijas Kaŗaskolas kritušiem, mirušiem un nezināmā trimdā aizvestiem virsniekiem. Šai milzu apmēra darbā kā talcinieks piedalījies Bradfordā dzīvojošais bij. 1. jātnieku pulka adjutants — kapt. J. Rulliņš, nosūtot lielā darba kārtotāja ričibā savas atmiņas par šī pulka pēdējām gaitām, pirms to izformēja okupantu vara.

☆

Latviešu, igauņu un lietuviešu kopēji rikotais draudzības vakars Bradfordā jau divus gadus radījis visplašāko atbalsi un atsaucību, un jācer, ka ne mazāki panākumi tam būs arī šogad. 21. oktobris gan vēl patālu, bet nebūt nav par agru, lai visu trīs tautību koŗi un tautas deju kopas jau sāktu domāt par savu pienākumu sadali un programmas iestudēšanu.

A. Skrodelis

KUNGS, PIEMINI MANI...

Krievu emigrantu Parizes mēnešraksts „Vozroždjenie" janvāŗa burtnicā rakstā „Veltīgas pūles" (domātas pūles ticības un reliģijas iznīcināšanā) ir atstāstīts kāds visai zīmīgs notikums Maskavā. Šis notikums, pēc ziņu rūpīgas pārbaudes Maskavā pag. gada septembrī bija iespiests arī Rietumvācijas izdevumā „Christ und Welt", vēlāk arī „Hoffnung".

Maskavas valsts teātrī gatavots jaunuzvedums „Kristus frakā". Partijas propaganda jau labu laiku pirms izrādes visai dedzīgi centusies reklāmēt šo jaunuzvedumu un ieteikusi visiem to apmeklēt, bet sevišķi komjauniešiem un jaunatnei vispār. Kristus loma uzticēta izcilam aktierim Rostovcevam, kas bijis pazīstams kā marksists.

Lugā bijis paredzēts, ka Rostovcevs iznāk uz skatuves, tērpies tunikā ar Jauno Derību rokā. Viņam vajadzējis no tās nolasīt divus pirmos svētlaimes izteicienus (Mat. ev. 5,3-12): „Svētīgi garā nabagie, jo tiem pieder debesu valstība. Svētīgi, kam bēdas, jo tie tiks iepriecināti..." un tad aizsviest Jauno Derību un izsaukties: „Pasniedziet man fraku un cilindri!" Bet skatuvei šai brīdī vajadzēja attēlot altāri, kuŗā norisinās ieŗeibušu abu dzimumu svētkalpu un klosterniecku orģijas.

Zāle bija pārpildīta līdz pēdējai iespējai. Noteiktā brīdī uz skatuves arī uznācis Rostovcevs un nolasījis abus tekstā paredzētos svētīšanas vārdus, bet — **Jauno Derību nav aizsviedis.** Palicis nekustīgi stāvot un klusējis. Varēts just, ka viņā norisinās iekšēja cīņa, it kā vilcināšanās izpildīt kādu apņemšanos. Apmeklētāji to nojautuši, un zālē iestājies absolūts klusums. Un tad no jauna skaidri un izjusti atskanējusi aktiera balss, kas lasījis tālākos svētīšanas vārdus, arī pēdējos:

„Svētīgi taisnības dēļ vajātie, jo tiem pieder debesu valstība. Svētīgi jūs esat, ja jūs lamā un vajā un ar meliem par jums runā visu launu **manis dēļ...**"

Nobeidzis lasīšanu, Rostovcevs zemu noliecis galvu un tad visā zālē, kuŗā vēl arvienu valdījis klusums un kaut kā nepiedzīvota nojautas, bijusi dzirdama viņa pazemīgās lūgšanas pilnā balss:

„Kungs, piemini mani, kad Tu nāksi savā valstībā." (Luk. 23., 42).

Par aktiera Rostovceva tālāko likteni šie izdevumi nekā nemin. Bet luga „Kristus frakā" tūlīt nozudusi no repertuāra.

ATDZIMUSĪ KALNU PRINCESE

Iespiesta trijstūri starp dzelzs priekškaru no vienas puses un ātri progresējošām vācu un itaļu kapitālisma imperiām no otras puses, Austrija pēckaŗa Eiropas skatuvē paliek it kā iebīdīta aiz kulisēm un tikai lieli notikumi kā tikko aizvadītās olimpiskās spēles pašķiŗ mazliet plīvuru uz šo kalnu paradīzi.

Tūristam un sportistam gan secen paiet daudz kas no Austrijas iekšējās atdzimšanas — no tā briža, kad miera zvani iezvanīja jaunu posmu Eiropas vēsturē un — atstāja Austriju neiedomājamā chaosā, badā, trūkumā un salā, līdz šim brīdim, kad Austrija vairs nav otrās šķiras valsts, bet ar saviem sasniegumiem var droši stāties blakus citām Viduseiropas valstīm. Ir apbrīna vērta tā izturība, kādā šī sīkstā kalniešu tauta panesa tos pēckaŗa gadus, kad trūka pārtikas, apģērba, darba, jo lielu daļu vēl neizmīcinātās mašīnas un fabriku iekārtu uzvarētāji 1945. g. demontēja un aizveda pāri robežām. Maršala plāna palīdzība, kuŗa turpinājās līdz 1955. gadam, glāba tautu no tiešā bada un trūkuma. Otra lielākā krīze, gan iekšēja, sekoja 1951. gadā, kad tikai ar lielām pūlēm izdevās novērst inflāciju. Turot valsts saimniecību stingros grožos, 1955. gadā tika sasniegts punkts, kas dažkārt apzīmēts par „Austrijas brīnumu". Pirmo reizi valsts vēsturē bija sasniegts pilns strādājošo nodarbinātības procents un straujš ekonomisks augšupceļš, kas dzīves standarta ziņā šodien jau līdzinājas Eiropas caurmēram. Par to liecina daži skaitļi: no 1950. līdz 1959. gadam privāto automašīnu skaits bija kāpis par 700 proc.! Kopsummā Austrijā pašreiz ir 900 tūkst. automašīnu. 6 gadu laikā — no 1952. līdz 1958. gadam velas mazgājāmo mašīnu skaits bija audzis par 1000 proc.

Līdzigi dažām Dienvideiropas zemēm, Austrijai, tās kalnu dēļ, trūkst piemērotas apstrādājamo zemju platības. Tikai viena piektdaļa visas Austrijas teritorijas ir arāmzemē (pat klinšainai Grieķijai tās ir 25 proc.), tādēļ pārtikas produkti ir jāieved, kaut arī ar valsts palīdzību — organizējot pētīšanas institūtus un jauno lauksaimnieku apmācības kursus, lauksaimniecības produkcija nepārtraukti aug.

Vislielākais pagrieziens Austrijas saimniecībā ir straujā industriālizācija. Austrija pirms pēdējā kaŗa vēl bija pazīstama kā tipiska amatnieku zeme. Bet šodien zeltkaļu, ieroču meistaru, vijoļu būvētāju un citu smo amatnieku rindas strauji rētnēs, vismaz to rindas arvien retāk papildina jaunā audze. Tajā vietā pret debesīm slejas tērauda lietuvju dūmeņi. Jau 1957. gadā Austrijas rūpniecības produkcija pārsniedza 1937. gada produkciju 2 1/2 reizes.

Šodien tā ir kāpusi vēl vairāk. Pavisam fantastisku augšupeju ir sasniegusi Austrijas tērauda produkcija. No 650.000 tonnām 1937. g. tā 1960. g. bija kāpusi līdz 3.200.000 tonnām. Kaut arī izraktā dzelzs rūda kopš 1937. gada dubultojusies, tomēr, lai apmierinātu augstās tērauda produkcijas prasības, rūda vēl ir jāieved. Ar savu aluminija produkciju Austrija jau ierindojas Eiropas mērogā. Kopš 1937. g. aluminija produkcija ir divdesmitkāršojusies!

Var droši pareģot, ka vēl vienu vai vairākas paaudzes pārdzīvos kādreiz tik varenā daiļamatnieku šķira. Austrijā vēl ir 150.000 šādi mazi daiļamatnieku „uzņēmumi", no kuŗiem 85.000 daiļamatnieku strādā patstāvīgi un vieni paši, bez palīgiem un mācekļiem. Šo tautas mākslu, kas Austrijā jau gadsimtiem bijusi augstā cieņā, veicināja Habsburgu dinastija, un šīsdienas Austrijas valdība cenšas Habsburgiem nepalikt iepakaļ. Kad pēc kaŗa nācās atjaunot kāŗā cietušo slaveno Vīnes operas namu un Burgteātri, izrotāšanā un sīkdaļu būvē svarīga vieta bija ierādīta kokgriezējiem un akmeņkaļiem. Kā vienu no svarīgākiem uzdevumiem pēc kaŗa beigām valdība ieskatīja — saglabāt daiļamatniecības augsto līmeni, un stājās pie slavenās Augartenas porcelāna rūpnīcas atjaunošanas. Augartena pēc kaŗa laiqusi tirgū ne mazāk kā 1500 dažādus jaunus paraugus.

Šodien Vīni grezno atkal atjaunotais operas nams, kas 1945. g. martā, gaisa uzbrukuma laikā, pilnīgi nodega. 10 gadus vēlāk to, visas Austrijas lepnumu, atklāja svinīgā ceremonijā ar Bethovena „Fidelio". Šajās nedēļās — 14. martā Austrija piedzīvos atkal lielu notikumu kultūras laukā — Gracas jaunās teātŗa ēkas atklāšanu vecā, slavenā teātŗa vietā, kuŗa būve tika pasākta 1776. gadā.

Austrija, pretējī saviem ziemeļu un dienvidu kaimiņiem, ir vēl zeme, kur cilvēks nav pārvērties par drudžainu automatu, sekojot saukļiem: Darbs, steiga, nauda! Šis ir pasaules stūris, kas savos kalnu un leju ciemos vēl glabā daudz no aizgājušo laikmetu vērtībām un šarma: baroka klosteŗus, senu mūziku, tautas kultūru un tradicijas.

Vitauts Labsvīrs

Elza Klaustiņa

Bērnudārza nozīme

Viens no svētīgākiem darbiem, ko veicam, trimdas ceļus staigādami, ir audzināšanas — skolas darbs. Skolotāji ir tie, par kuŗiem gribētos teikt: jūs esat mūsu zemes sāls, jūs esat sējēji, kas kaisa zelta graudus irdenā zemē, un vēlaties, lai tie dīgtu, augtu un nestu augļus. Ir dziļa patiesība vārdos: ko tu sēsi, to reiz pļausi, un kā tu sēsi, tā arī pļausi.

Es gribētu šeit teikt kādus vārdus par bērnudārziem un to nozīmi.

Audzināšanas darbam bērnudārzā visos laikos ir bijusi itin ievērojama nozīme arī Latvijā, bet toreiz tur stipra bija mājas audzināšana, tā kā daudzi bērni iestājās skolā I — II klasē. Viņiem bērnudārzs nebija vajadzīgs.

Sajā zemē tas ir citādi. Te, ja bērnu negrib atdot svešai tautai, skolas gaitas jāsāk no bērnudārza. Tas ir pamatakmens, uz kuŗa šodien ceļama latviešu skola. Ja mazais Jānītis vai Anniņa ar savu 5. gadiņu iestājas amerikāņu bērnu dārzā, ko šejienes skolas prasa, tad tur mazais tautietis iepazīstas ar amerikāņu bērniem, tur viņš iegūst savus pirmos draugus un tad vēlāk, iestājoties latviešu skolā, latviešu draugi vairs neinteresē un arī latviešu valoda mazāk tīkama. Tā nonākam pie latviešu skolas, uz kuŗu dažreiz mūsu bērni ne labprāt iet. Citādi tas ir, ja mazie iemantojuši sev pirmos draugus latviešu bērnudārzā, — tie tad runā mātes valodā un ar tiem var labāk sapraŝties, kamēr vēl svešā valoda nav apgūta. Bērniem, kas dzimuši svešajās zemēs, visvairāk vajadzīgs tāds latviešu bērnudārzs, no kuŗa kā pa kāpnēm var kāpt arvien augstāk. No pieredzes zinu, ka bērns, kas sāk no latviešu bērnudārza, latviešu skolu pabeidz un iet vēl tālāk. Liels ieguvums, ja bērns paspēj iemācīties latviski lasīt pirms iestāšanās amerikāņu skolā. Tas viņam Amerikas skolas gaitās nav traucējums, kā to bieži vecāki domā, bet gan liels palīgs.

Visuzņēmīgākā zeme labas sēklas sēšanai ir bērnudārzs, kur pulcināmi bērni no 3—6 gadiem. Šo laiku nedrīkst nokavēt. Bērna mūžā pirmais skolotājs — audzinātājs ir stiprāko dzīves pamatu licējs un, ja viņam izdodas iegūt bērna uzticību un pieķeršanos, tad viss, ko skolotājs — audzinātājs viņam teiks un no viņa prasīs, bērnam būs svēts likums, ko viņš visiem spēkiem centīsies pildīt. Audzināšanas darbā skolotājam ar vecākiem būtu jāiet roku rokā, jo maz var bērnam vienreiz nedēļā vai reizi pa divām nedēļām dot, ja vecāki šo darbu neatbalsta, pārbaudot, vai bērns mājās uzdoto darbiņu padarījis — uzdoto iemācījies.

Bērnudārzā bērns radināms un mācāms visos mūsu tautas labos tikumos un paražās: pieklājībā, uzvedībā, kārtībā, tīrībā, pienākumu apziņā, disciplīnā un darba milestībā. Jāaudzina mīlestībā uz Dievu, vecākiem, audzinātājiem un savu tautu — tikai tad no viņiem izaugs krietni pilsoņi, kas spēs veikt lielus darbus un pratīs sevi saglabāt savai tautai, savai zemei visos laika strāvojumos.

Kā visu to panākt? — Ar pamācībām, praktisku audzināšanu un labu priekšzīmi visās lietēs. Mīlestība, ieietība, pacietība, labs vārds un pamudinājums, pamācība, uzslava vietā — tie lai būtu mūsu audzināšanas pamati.

Bērnudārzā jautājumi birst kā no pārpilnības raga, uz tiem ir jāatbild. Audzinātāja uzdevums — atrast uz visiem jautājumiem piemērotas atbildes, kas iekļaujas bērna darba pasaulē un netraucē viņa darba prieku un rosmi.

Kā disciplīnēt un iekļaut bērnu bērnudārza kopā?

Vispirms, ar kopīgām rotaļām, dziesmām, tēlojumiem, uzvedumiem, kollektīviem darbiņiem u. t. t. Rotaļas dod bērniem prieku, bet noteikumi māca tiem iekļauties kopā. Rotaļu prieks spiež bērnus padoties spēles disciplīnai. Vislabāk disciplīnēt ar kopīgām dziesmām, mūzikas soli, ritmiskām kustībām u. t. t.

Cik dažādi savos raksturos ir pieaugušie, tādi ir arī mazie cilvēciņi ar savām labām un slikstām īpašībām. No 3—7 gadiem ir uzņēmīgākais laiks bērna attīstībā — ko tad tur sēsi, to vēlākos gados pļausi. Tāpēc vajadzīga vislielākā uzmanība kā no vecākiem, tā audzinātājiem; mazais visu redz un visu dzird, kaut ari dažbrīd liekas, ka viņš sacīto neasprot, — vēlāk, daudzreiz pat pēc gadiem, viņš atceras un izprot dzirdēto, tāpat kā redzēto. Nekas nepazūd.

Viena bēda mums ir — trūkst bērnudārziem sagatavotu audzinātāju. Trūkst arī mācības līdzekļu. Bet tie ir atrisināmi jautājumi.

LOTUS PUĶU VEI
802 Bathurst ielā, pie B
tel.: LE 3-3884, To
Sveiciet AR ZI
KANADAS DAILAMATNIEKU
SALONS.
LOTUS

AUSTRA ŠMIT
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto.

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals -
Ieriko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak
no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZIRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel.

Toronto Window MFG Co
165 CENTRE ST. E., RICHMOND H
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logu
Izdara dažādus logu pārbūvju darb
LABS DARBS. MERE
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai S P R
darbā 285-1471, mājās BA 5-

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMAT
Aina Zemdega, BASAM KĀJĀM, dzejoļi
Ed. Freimanis, DUMPJU DŪDAS, dzejoļi
V. Hermane, VISS NEIZGAIST, dzejoļi
A. Brastiņš, SLIŅĶIS, daudzkrāsu vēst. pasak
Em. Brastiņš, MŪSU DIEVESTĪBAS 1000
VAJAŠANA
O. Rituma, ABC — ES IZKRASOJU (Svētd.
Ed. Avots, LATV. VALODAS PRAKT. VINGR
Notis — V. Dārziņš, Nr. 7/8 — 2 MAZĀS SV
ZINTIS, žurnāls angļu valodā Nr. 10 (86 lpp.)
SAGATAVOŠANĀ
Prof. P. Zālīte — NICŠE UN VIŅA FILOZOF
Prof. V. Maldonis — PORUKA RELIĢIJA
O. Rūsis, GONĒRS, jaunatnes romāns
G. Zariņš, MIELES, romāns (ilustr.)
ĀBECE ar daudzkrāsu bildēm
Iepriekš iemaksājot, 20 proc. at
ALFR. KALNĀJA APGĀD
719 W. Willow St., Chicago 1

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēŗu mājās.

KLĀJ V
GAL
piegād
E. J I R
tel. RO 7-6
IZD
APMETUM
SAVAS MA
10 x 10 pēd
12 x 12 pēdas
Telpas paplašin
Labs darbs.
Zvaniet pēc
769-8280

TAUTIEŠ
pirms nododat iespiešanai sa
iespiedumdarbus citur, sazini
LATVIJA - AMERIKĀ - SP
Mēs iespiežam
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUM
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJ
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LA
VĒSTUĻU VEIDLAPAS, A
GRĀMATAS, ŽURNĀLU
Labs darbs. — Mērenas ce
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT
123 Huron St., Toronto 2-
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

SI SAVUS ĪPAŠUMUS!

ELE: Atsevišķs 6 istabu bun-
re, privāts iebraucamais ceļš
a $ 15.500,- iemaksa $ 1.500,-
ātu obligāciju.

EKIEM UZ 3 GADIEM UZ
IZVĒLĒ VISA PILSĒTA.

ĻĀM VADĪBA
TA

versitātē. Savu izglītību pusmū-
ža gados papildināt nolēmis tēvs,
iestājoties vakara kolledžā —
augstbūvju inženieru nodaļā.

☆

Plkv. Arvids Kripens, kas sa-
vas trimdas gaitas vada Austrā-
lijā, patlaban kopo un kārto ma-
teriālus par Latvijas armijas at-
sevišķām karaspēka vienībām un
par Latvijas Karaskolas krituš-
iem, mirušiem un nezināmā
trimdā aizvestiem virsniekiem.
Šai milzu apmēra darbā kā tal-
cinieks piedalījies Bradfordā
dzīvojošais bij. 1. jātnieku pulka
adjutants — kapt. J. Rullinš, no-
sūtot lielā darba kārtotāja ricī-
bā savas atmiņas par šī pulka
pēdējām gaitām, pirms to izfor-
mēja okupantu vara.

★

Latviešu, igauņu un lietuviešu
kopēji rīkotais draudzības va-
kars Bradfordā jau divus gadus
radījis visplašāko atbalsi un at-
saucību, un jācer, ka ne mazāki
panākumi tam būs arī šogad. 21.
oktobris gan vēl patālu, bet ne-
būt nav par agru, lai visu trīs
tautību koŗi un tautas deju ko-
pas jau sāktu domāt par savu
pienākumu sadali un programmas iestudēšanu.

LNU PRINCESE

s jas, vismaz to rindas arvien re-
tāk papildina jaunā audze. Tajā
vietā pret debesīm slejas tērauda
lietuvju dūmeņi. Jau 1957. gadā
Austrijas rūpniecības produkcija
pārsniedza 1937. gada produkci-
ju 2 1/2 reizes.

Sodien tā ir kāpusi vēl vairāk.
Pavisam fantastisku augšupeju
ir sasniegusi Austrijas tērauda
produkcija. No 650.000 tonnām
1937. g. tā 1960. g. bija kāpusi
līdz 3.200.000 tonnām. Kaut arī
izraktā dzelzs rūda kopš 1937.
gada dubultojusies, tomēr, lai
apmierinātu augstās tērauda pro-
dukcijas prasības, rūda vēl ir jā-
ieved. Ar savu aluminija produk-
ciju Austrija jau ierindojas Ei-
ropas mērogā. Kopš 1937. g. alu-
minija produkcija ir divdesmit-
kāršojusies!

Var droši pareģot, ka vēl vienu
vai vairākas paaudzes pārdzīvos
kādreiz tik varenā daiļamatnieku
šķira. Austrijā vēl ir 150.000 šādi
mazi daiļamatnieku „uzņēmumi",
no kuriem 85.000 daiļamatnieku
strādā patstāvīgi un vieni paši,
bez palīgiem un mācekļiem. Šo
tautas mākslu, kas Austrijā jau
gadsimteņiem bijusi augstā cie-
nā, veicināja Habsburgu dinasti-
ja, un šisdienas Austrijas valdība
cenšas Habsburgiem nepalikt ie-
pakaļ. Kad pēc kara nācās at-
jaunot karā cietušo slaveno Vī-
nes operas namu un Burgteātri,
izrotāšanā un sīkdaļu būvē sva-
rīga vieta bija ierādīta kokgrie-
zējiem un akmeņkaļiem. Kā
vienu no svarīgākiem uzdevu-
miem pēc kara beigām valdība
iesķatija — saglabāt daiļamat-
niecības augsto līmeni, un stājās
pie slavenās Augartenas porcelā-
na rūpnīcas atjaunošanas. Au-
gartena pēc kara laidusi tirgū ne
mazāk kā 1500 dažādus jaunus
paraugus.

Sodien Vīni grezno atkal at-
jaunotais operas nams, kas 1945.
g. martā, gaisa uzbrukuma laikā,
pilnīgi nodega. 10 gadus vēlāk
to, visas Austrijas lepnumu, at-
klāja svinīgā ceremonijā ar Bet-
hovena „Fidelio". Šajās nedēļās
— 14. martā Austrija piedzīvos
atkal lielu notikumu kultūras
laukā — Gracas jaunās teātŗa
ēkas atklāšanu vecā, slavenā te-
ātŗa vietā, kuŗa būve tika pasāk-
ta 1776. gadā.

Austrija, pretējt saviem zie-
meļu un dienvidu kaimiņiem, ir
vēl zeme ,kur cilvēks nav pār-
vērties par drudžainu automatu,
sekojot saukļiem: Darbs, steiga,
nauda! Šis ir pasaules stūris,
kas savos kalnu un leju ciemos
vēl glabā daudz no aizgājušo
laikmetu vērtībām un šarma: ba-
roka klosteŗus, senu mūziku,
tautas kultūru un tradicijas.

Vitauts Labsvīrs

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
Sveiciet AR ZIEDIEM!
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnica
Ieriko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
◎ IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ. ◎
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Toronto Window MFG Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
Aina Zemdega, BASAM KĀJĀM, dzejoļi ..... $ 3.20
Ed. Freimanis, DUMPJU DŪDAS, dzejoļi 2.80
V. Hermane, VISS NEIZGAIST, dzejoļi 2.80
A. Brastiņš, SLIŅĶIS, daudzkrāsu vēst. pasaka 2.40
Em. Brastiņš, MŪSU DIEVESTĪBAS 1000 GADU VAJĀŠANA 2.40
O. Rituma, ABC — ES IZKRĀSOJU (Svētd. skol.) 1.00
Ed. Avots, LATV. VALODAS PRAKT. VINGR., I/II ā 1.00
Notis — V. Dārziņš, Nr. 7/8 — 2 MAZĀS SVĪTAS 2.50
ZINTIS, žurnāls angļu valodā Nr. 10 (86 lpp.) 1.00
SAGATAVOŠANĀ
Prof. P. Zālīte — NĪCŠE UN VIŅA FILOZOFIJA $3.60
Prof. V. Maldonis — PORUKA RELIĢIJA 2.00
O. Rūsis, GONĒRS, jaunatnes romāns 3.20
G. Zariņš, MIELES, romāns (ilustr.) 3.20
ĀBECE ar daudzkrāsu bildēm 1.50
Iepriekš iemaksājot, 20 proc. atlaide.
ALFR. KALNĀJA APGĀDS,
719 W. Willow St., Chicago 14, Il..

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēŗu mājās.

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.
IZDARIET
APMETUMA DARBUS
SAVĀS MĀJĀS TAGAD.
10 x 10 pēdas griesti $ 40,-
12 x 12 pēdas 2 griesti ā $ 50,-
Telpas paplašināšana u. c. darbi.
Labs darbs. ◎ Mērenas cenas.
Zvaniet pēc plkst. 3 dienā — 769-8280, Toronto.

TAUTIEŠI,
pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar
LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI
Mēs iespiežam
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
GRĀMATAS, ŽURNĀLUS.
Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

Ir liela starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
PAZĪST JŪSU
apdrošināšanas
vajadzības.
PL 9-0266.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800.
445 Pape Ave., Toronto.

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
LATVIJU
JS $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAIŅĪSU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA.

Vajadzīgs
ELEKTROTECHNIĶIS
ar Eiropas licenci.
Zvanīt 421-8800, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
DANFORTH - LOGAN rajonā 2 istabas un virtuve pieaugušiem, II stāvā, klusā mājā, ar garāžu. Zvanīt darbdienās pēc plkst. 6, sestd. un svētd. visu dienu — HO 6-0700, Toronto.

DANFORTH-BROADVIEW raj.
IZĪRĒJAMA
LIELA ISTABA
II stāvā ar vai bez mēbelēm; tel. HO 5-6505, Toronto.

F. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANES BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.
Pieprasiet bezmaksas parauģnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

13% ATLAIDE
PARTIKAS SAIŅIEM, PIEMĒRAM:
40 mārciņas cūku tauku tīkai ..... $ 41.85
40 " žāvēta bekona ..... $ 60.32
40 " baltie kviešu milti ..... $ 21.90
40 " rīsu ..... $ 26.46
40 " cukura ..... $ 26.46
(Uz Āzijas Krieviju lūdzam pieskaitīt $ 2.85).
Arī 13% atlaide kombinētiem pārtikas saiņiem, 40 mārc. Izmantojiet šo izdevību, pasūtinot pārtikas saiņus caur mums uz Latviju un citām Padomijas zemēm.
Lietuviešu Sainīšu nodaļa BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto 4, Ont. Tel. LE 1-3098

ALFRED STIKUTS REALTOR 481-0431
592 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946.
Suite 107
RO 6-8354 (mājās).

Apgāds IMANTA Imanta
ATKAL DABŪJAMAS GRĀMATAS
A. Sildes „VAŽU RĀVĒJI" — drāmatisku faktu kopojums par latviešu partizānu darbību okupētajā dzimtenē. Iegādājoties šo grāmatu, atcerēsimies partizānu cīņu sākumu okupētajā Latvijā pirms 20 gadiem. Cena US $2,20.
J. Jaunsudrabiņa „TĀ MUMS IET" — dzīva mūsu trimdas pirmo 10 gadu vēsture, ietverta personīgās vēstulēs Jaunsudrabiņam. Grezns, baltā ādā iesiets izdevums. Cena — US $ 4,20.
J. Jaunsudrabiņa „VASARA" — viens no mūsu literātūras visskaistākajiem zaudētās dzimtenes atgādinājumiem svešuma gaitās. Luksa izdevums. Cena US $ 2,20.
Z. Mauriņas „DIVAS KULTŪRAS SAKNES" — eseja par dzīves un darba jēgu. Luksa izdevums violeta zīda iesējumā ar autores ģimetni. Cena US $ 2.40.
A. Selinko „DESIRĒ" — romāns ar parallēlēm mūsu laikmetā, kuŗa darbība norisinās Napoleona laikā un tālo Bernadotu ģimenes likteņus. Cena US $ 5,20.
V. Linna „NEZINĀMAJAM KAREIVIM" — ārkārtigi spēcīgs, visās lielajās valodās tulkots romāns par somu varonīgajām cīņām pret krieviem. Aktuāla grāmata 20 gadu pēc bēgļu gaitu sākuma. Cena US $ 4,80.
A. Dž. Kronina „DEBESU VALSTĪBAS ATSLĒGAS" — pazīstamā, jau Latvijā izdotā romāna atjaunojums par misionāru darbu Ķīnā, kam trimdā bijusi negaidīta piekrišana. Cena US $ 3,80.
A. Dž. Kronina „CITADELE" — romāns par kāda angļu ārsta dzīvi un cīņām sadursmē ar Anglijas ārstu prakses morāli un metodēm. Cena US $ 3,60.
Grāmatas nelielā eksemplāru skaitā atkal dabūjamas visās lielākās latviešu grāmatnīcās vai tieši apgādā.
Apgāds IMANTA
Oldmarken 12 - Bagsvaerd
Copenhagen Denmark

IZPĀRDOŠANA! IZPĀRDOŠANA!
IZPĀRDOŠANA!
LAI RASTU TELPAS UZŅĒMUMA PAPLAŠINĀŠANAI, PIESAKĀM MILZĪGU APMĒRU UZ LATVIJU SŪTĀMO SAIŅU IZPĀRDOŠANU. ESAM PAZEMINĀJUŠI VISAS CENAS UN DODAM VISIEM SAVIEM LATVIEŠU KLIENTIEM VĒL NEBIJUŠU, PASAKAINU CENU PAZEMINĀJUMU.
PALŪKOJIETIES UZ MŪSU CENĀM. PATIESĀM NEIEDOMĀJAMA IZPĀRDOŠANA. PIEDĀVĀJUMS, KAS NEKAD VAIRS NEATKĀRTOSIES. — NEPĀRSPĒJAMAS, SATRIECOŠAS CENAS — PAZEMINĀTAS — PAZEMINĀTAS — PAZEMINĀTAS.
Visās cenās ieskaitīti muitas un visi pārējie izdevumi.
IZPĀRDOŠANAS SAINIS No. 1
1) 4 jardi eksporta labuma smaga rajona 1 kostīmam vai grezнam tērpam un jakai, ļoti skaistā puķu rakstā uz tumši zila, jūras zaļa un smilšu krāsas pamata.
2) 3 jardi dubultplatas, ļoti labas oderes melnā, tumši zilā, brūnā un pelēkā krāsā.
3) 1 liels zīda galvas lakats.
4) 1 pāris sieviešu vai vīriešu zeķu.
Parastā cena par saini No. 1 būtu ..... Kanadas $ 74.50
PAZEMINĀTĀ IZPĀRDOŠANAS CENA, ieskaitot visus izdevumus .... Kanadas $ 27.00
SAINIS No. 1 DUBULTOTS (DIVI SAIŅI VIENĀ), tikai Kanadas $ 42.25
IZPĀRDOŠANAS SAINIS No. 2.
1) 3 jardi eksporta labuma gabardina vai serža auduma 1 uzvalkam vai 1 kostīmam, gluds tumši zils, pelēks vai brūns.
2) 4 jardi eksporta labuma smaga rajona 1 kostīmam vai 1 grezнam tērpam un jakai, ļoti skaistā puķu rakstā uz tumši zila, jūras zaļa, vai smilšu krāsas pamata.
3) 3 jardi dubultplatas, ļoti labas oderes melnā, tumši zilā, brūnā vai pelēkā krāsā.
4) 3 jardi ļoti laba poplina.
Parastā cena par saini No. 2 būtu ..... Kanadas $ 129.60
PAZEMINĀTĀ IZPĀRDOŠANAS CENA, ieskaitot visus izdevumus .... Kanadas $ 42.65
SAINIS No. 2 DUBULTOTS (DIVI SAIŅI VIENĀ), tikai Kanadas $ 72.35
Visi saiņi garantēti.
Uz vēlēšanos izsūtīsim audumu paraugus pa gaisa pastu.
Pieņemam depozitu $ 1.00 saiņa nodrošināšanai uz 8 nedēļām.
IZMANTOJIET ŠO VĒL NEBIJUŠO IZPĀRDOŠANU, KAS NEKAD VAIRS NEATKĀRTOSIES! NODODIET SAVUS PASŪTINĀJUMUS JAU TAGAD!
LATVIAN SECTION
LITHUANIAN TRADING COMPANY
341, Ladbroke Grove, London, W. 10.
England.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

VENUS
PUĶU VEIKALS
◎ Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
◎ Latviešu keramika.
◎ Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅS

VALDE
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalis A. KIVLENIEKS
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

KAS? KUR? KO?
TORONTO

PARTIKA - DELIKATESES
LITTLE RĪGA — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

BROADVIEW
DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

VIKING DELICATESSEN
1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTĒTAS SOKOLĀDES UN KONSERVI.
EMILIJA un GEORGS DUMPES.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
BĒRZIŅŠ Realty Limited
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS
LE 4-8447, TORONTO. 316 Harbord St.

DAŽADI
R P M ELECTRIC
ELEKTRĪBAS UZŅĒMUMS
160 Woburn Ave., Toronto 12.
Labo un atjauno elektrisko installāciju. ◙ Ierīko jaunus degpunktus, slēdžus, skaitītājus u. c.
Garantēts darbs. Rūdolfs Purvs HU 3-1640.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

ERIC KRAUS R. E. 10 Eastwood Rd. Ho 1-8158
Pārstāvis: KONST. KĀRKLIŅŠ, mājās HO 6-5024.
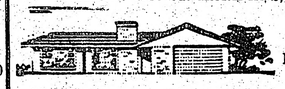
Īpašumi visos pilsētas rajonos.
Māju pircējiem sagādājam aizdevumus.

GEORGE A. FALLIS, Q.C., B.A., LL.B.
BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS & DOUGLAS
Barristers and Solicitors
EM 3-4451 365 BAY STR.

Krāsu un baltmelnās filmas
attīstīšana palielinājumi
duplikāti un cīti darbi ar izcilu kvalitāti
atlaide
BENJAMIN Film Laboratories
51 Duchess St. EM.3-6496

Rīgas un Tērvetes skauti un mazskauti ar godalgotiem rokdarbiem: G. Batraks, V. Pālens, A. Meijers, D. Kivlenieks, T. Kivlenieks un N. Batraks.

SARKANĀ ZVAIGZNE BRĪDINA SAV. VALSTIS

DIENVIDKOREJAS PARTIZĀNU IEFILTRĒSANOS ZIEMEĻKOREJĀ UZSKATĪS PAR AMERIKĀŅU AGRESIJU.

Padomju Savienības bruņoto spēku oficiālais laikraksts Sarkanā Zvaigzne ieņēmis ārkārtīgi interesantu nostāju Vietnamas kara jautājumā. Tikmēr, kamēr Ziemeļvietnamas komūnistu partizāni iefiltrējas Dienvidvietnamā, runa iet vienīgi par brīvības cīņām, par Dienvidvietnamas atbrīvošanu no amerikāņu imperiālistiem. Bet, tiklīdz sākas valodas, ka Pentagons varētu sākt domāt par atspēlēšanos par Dienvidvietnamas partizānu iefiltrēšanu Ziemeļvietnamā, Sarkanā Zvaigzne sūdzas par Savu Valstu agresijas plāniem un draud ar visai drūmām konsekvencēm. Sociālistu pasaule Ziemeļvietnamu savam liktenim neatstāšot. Padomju armijas laikraksts uzsver, ka Ziemeļvietnama ir spēcīgā sociālistu bloka sastāvdaļa un ka tā savā nelaimē nekad nebūs viena. Padomju tauta Sav. Valstu agresiju neuzņems klusu ciešot. Prātīgākais, ko amerikāņi varētu izdarīt, būtu viņu spēku izvākšana no Dienvidvietnamas, lai valstī reiz atkal varētu iestāties miers.

VAI RŪBIJU ATZĪS PAR VAINĪGU?

VAIRS VAJADZĪGI TIKAI ČETRI ZVĒRINĀTIE TIESAS PIESĒDĒTĀJI. RŪBIJA PRĀVA TURPINĀSIES TURPAT DALLASĀ.

Prezidenta Kenedija slepkavas Lī Hārvija Osvalda nogalināšanā apsūdzētā Džeka Rūbija tiesāšana sāksies nākamās nedēļas pirmā pusē. No Dallasas saņemtās ziņas liecina, ka līdz tam laikam būs izdevies izraudzīt, kā prokuroram, tā aizstāvim akceptējamu divpadsmit personu zvērinātu tiesas piesēdētāju grupu. Pēdējo deviņu dienu laikā astoņi piesēdētāji jau atzīti par pieņemamiem.

Rūbija galvenā aizstāvja Belli līdzšinējā cīņa nekādus panākumus nav devusi. Zvērināto tiesas piesēdētāju kvalificēšanu viņam nav izdevies apturēt. Belli gribēja panākt, ka katra persona, kas redzējusi uzbrukumu Osvaldam televizijā, tiek automātiski diskvalificēta no zvērināto tiesas piesēdētāja pienākumiem. Tas nu advokātam Belli neizdevās, tāpat kā mēģinājumi Rūbija tiesāšanu no Dallasas pārcelt uz kādu citu pilsētu, kur publikas aizspriedumainība pret viņa klientu nebūtu tik nepārprotama.

Advokāts Belli paskaidro, ka Rūbijs pēdējās dienās kļuvis ārkārtīgi bailīgs un nervozs un ka, cik ātri iespējams, pēdējā garīgo spēju pārbaudei tiks izsaukta ārsta palīdzība.

Rūbiju var glābt vienīgi zvērināto piesēdētāju pārliecināšana, ka noziegums ticis izdarīts prāta aptumšošanās brīdī, kad apvainotais nav apzinājies ko dara nedz spējis apjēgt savas rīcības rezultātus.

KANADAS ZIŅAS

TORONTO

⊙ DV Toronto nodaļa uzņēmusies līdzēt TLB sestdienas skolai mūsu brīvības cīnītāju piemiņas dienu, atceres brīžu noorganizēšanu skolā. Sakarā ar nodaļas rīkoto Kurzemes cietokšņa atceres vakaru 8. maijā atceres brīdī tā aicināta piedalīties TLTA sestdienas ģimnazija.

⊙ Rīgas mazskautu pulciņš ierindojies Kanadas latviešu skautu saimes vidū vadošā vietā Lielās jubilejas nometnes krājmarku iegādē, pārsniedzot jau 500 dol. Pulciņa krājzinis un pulc. vec. v. v. I. Batraks.

⊙ Toronto Seatoņ kanadiešu skautu novada rokdarbu skate pag. sestdien United Trinity baznīcā pulcināja vairāk apmeklētājus nekā iepriekšējos gados. Arī izstādīto eksponātu kvalitāte bija lespaidīga. Ar rokdarbiem skatē piedalījās arī latviešu Tērvetes mazskautu un skautu pulciņš un Rīgas vienības mazskautu pulciņš. Priekšnesumu tema bija veltīta fiziskai audzināšanai un veselības kopšanai. Tērvetes mazskautu pulciņš sava vad. Ed. Ozola vadībā piedalījās pirmās palīdzības māku demonstrējumos, bet Rīgas vienības skautu pulciņš vad. St. Leimaņa vadībā rādīja skautu māku.

Daudzo godalgu birumā Tērvetes vienības mazskauti un skauti izpelnījās 5 pirmās godalgas. Īpaši izcēlās skaufā Juŗa Zvidra zīmējumi.

Rīgas vienības mazskautu pulciņš ieguva 13 dažādas godalgas.

Rokdarbu skates un skautu māku demonstrējumu vadībā darbojās arī latviešu skautu vadītāji St. Leimanis un Ed. Ozols.

HAMILTONA

⊙ Valdis Tuklers šinīs dienās atvēris pats savu māju pirkšanas - pārdošanas biroju ar nosaukumu „Val Tukler Real Estate". Firmas birojs atrodas Hamiltonā, 17 Cardinal Drive. V. Tuklers arī turpmāk pārstāvēs Abadsford Home māju pārdošanu Hamiltonā.

SV. KATERĪNAS

⊙ Sv. Katerīnas latv. ev.-lut. draudze jauno valdi un revizijas komisiju ievēlēja rakstveida vēlēšanās. No draudzes 156 balss tiesīgiem locekļiem 128 atsūtīja savas vēlēšanu zīmītes resp. 82 proc. Vislielāko balsu skaitu saņēma ilggadīgais draudzes prāvests H. Greble (121). Pārējie draudzes valdes locekļi nākošajiem trim gadiem: O. Lancmanis, I. Dālbergs, G. Lazdiņš un Ž. Krūmiņš. Kandidāti: A. Ozols un A. Raibekass. Revizijas komisijā: J. Ķere, D. Biskaps un J. Sīrons. Draudzes valdes budžeta projektu pieņēma vienbalsīgi.

J. L.

VINIPEGA, MAN.

⊙ DV Mednieku un makšķernieku sekcijas gada sanāksme notika 22. februārī G. Kaktiņa ģimenes mājā. Bija ieradušies 19 biedri un 7 viesi. Sekc. vad. A.Kēlera pārskats deva ieskatu, ka darbība gājuši plašumā. Sekcijā 64 biedri. Ir rikoti izbraukumi makšķerēšanā un pīļu medībās, vakarēšanas, izrādītas filmas par min. sportu. Tradicionālā Daugavas Vanagu dienā sekcija rikojusi šaušanas un makšķerēšanas sacensības. Šaušanā pirmās vietas ieguvuši: vīr. kl. G. Kaktiņš, iegūstot pirmo gadu alus darītavas Labatt's ceļojošo kausu, siev. kl. — L. Kēlere; jaun. kl. M. Jandavs. Jaun. kl. Kanadas mērogā 1. v. šaušanā ieguvis G Baumanis, saņemot DV Kanadas valdes trofeju.

Makšķerēšanas sacensībās 1. v. — A. Minkēvics. Sekcijas trofeju par sezonā izmakšķerēto lielāko līdaku (5½ mārc.) saņēma T. Minkēvics.

V.Stenderam izteica pateicību par izlozei dāvātām mantām Sekcijas kasē $ 150,-.

Nolēma iegādāt pirmās palīdzības medicinisko komplektu un tālskatu trāpījumu novērošanai šaušanā.

Jaunievēlētā valde konstruējas sekojoši: A. Kēleris, sekc. vad. A. Treiguts, vad. v.; A. Kaktiņa, sekretāre

O. S.

MONTREĀLA

⊙ **Sv. Pāvila ev. lut. latviešu draudzes pag. gada budžets izpildījies ar uzviju, dodot 1.427 dol. atlikumu. Draudzes lauku īpašums Tērvete devusi $ 136,-, bet dāmu komiteja 369 dol. atlikumu. Nākošam darbības gadam draudzes, Tērvetes un dāmu komitejas budžets sabalansēts uz 10.000 dol.**

NIAGARA

⊙ Niagaras DV nodaļas pilnsapulci atklāja nod. pr-ks J. Celms. Par sapulces vad. ievēlēja K. Siseni, protokolēja V. Bērziņš.

Pilnsapulce aizritēja labā sadarbības un sapratības zīmē. Pārskatu par aizvadīto darba gadu sniedza J. Celms, bet pārskatu par kases stāvokli — J. Arājs. Vanadžu pārstāve Alma Celma ziņoja par vanadžu darbību. No revizijas komisijas prāža Fr. Sirmā ziņojuma izrietēja, ka valde darbojusies sekmīgi, ierakšti kases grāmatā un attaisnojošie dokumenti atrasti labākajā kārtībā, un kasieris J. Arājs bijis ļoti rosīgs, iekasējot arī ilgi iestāvējušos parādus.

Pilnsapulce nolēma atbalstīt latviešu jaunatnes darbu tāpat kā iepriekšējos gados. Niagaras latv. skolai budžetā paredzēja $35,- un piešķīra žurnāla „Mazputniņš" un „Mēs" abonementu, bet Minsteres latv. ģimnazijai— $25,-. Nodaļas šaušanas kopa savā turpmākajā darbā paredzēja biedriem, kas apmeklē skolas, municiju izsniegt par brīvu, bet pārējie biedri par nodarbības izlietoto municiju maksās paši.

Nodaļas inventāru uzrādīs turpmāk kases grāmatā kā kapitālu, katru gadu no jauna izcenojot mantu vērtību. Bēru fondā tekošajā gadā katram biedram būs jāiemaksā tikai $2,-, jo ir uzkrājies atlikums no iepriekšējā gada. Valdes sastādīto budžetu pieņēma bez grozījumiem, tāpat atzina KV ierosinātos statūtu grozījumus, bet KV ceļojošai balvai, kas paredzēta izcīņā starp DV nodaļām par aktīvāko un rosīgāko darbu, šogad nolēma veltīt sevišķu uzmanību.

Jaunā valde konstruējās sekojoši: Kārlis Sisenis (priekšnieks), Jānis Celms (pr-ka v.), Jānis Vīķelis (sekretārs), Jānis Arājs (kasieris) un Voldemārs Strautnieks (biedrzinis).

Nodaļas lielākais gadskārtējais sarīkojums — Niagaras ziedu svētki — notiks 23. maijā. Sim sarīkojumam visi priekšdarbi jau paveikti. Jaunatnes basketbola turnīram, kas sāksies 23. maijā jau plkst. 10.00 no rīta, noīrēta Niagaras modernākā basketbola zāle Stamfordas ģimnazijā, bet balle ar karalienes ievēlēšanu notiks Leģiona zālē — North st.

gadiem Dienvidamerikas turnejā guva lieliskas uzvaras. Lietuviešu sastādītās vienības vadītājs būs V. Gribauskas.

Paziņojums — adreses maiņa
SAKAS PARCEL SERVICE
SŪTA
UKRAINSKA KNYHA
Jaunā adrese:
620 BARTON ST. EAST.
HAMILTON, ONT. TEL. LI 4-7239

Š. g. 14. februārī 25 g. vecumā no mums šķīrusies
Māra Bite
Mēs šeitan esam viesi . . . Viņu mīļā piemiņā paturēs
DRAUGI.

ANGLIJA AIZSTĀVĒS MALĒZIJAS DROŠĪBU

ANGLIJAS VALDĪBA IZSAKA BRĪDINĀJUMU INDONĒZIJAI. VISMODERNĀKIE ANGĻU STRUKLIZNĪCINĀTĀJI APSARGĀS MALĒZIJAS GAISA ROBEŽAS.

Kopš pagājušā gada vasaras beigām, kad oficiāli tika proklamēta Malēzijas federācija, tā atradusies nepārtrauktās nesaskaņās ar saviem kaimiņiem. Un šoreiz vaina ir neapšaubāmi kaimiņu.

Malēzijas dzimšana nepatika visiem Tālo austrumu komūnistiem. Tā nepatika Filipīnu salām un jo sevišķi Indonēzijai. Ja tā turpinās uzbrukumus Malēzijai, var izcelties atklāts karš, kurā Anglija solījusies pietiekami atklāti piedalīties, lai garantētu Malēzijas neatkarību.

Kopš Malēzijas dibināšanas Indonēzija nepārtraukti traucējusi tās mieru un drošību, jo sevišķi Borneo. Tur Indonēzijas ierucējus apkaro kā Malēzijas policija, tā britu armijas vienības.

Šīs nedēļas otrā puse Anglijas valdība paziņoja, ka uz Malēziju, tās gaisa robežu apsargāšanai, nosūtīti vairāki vismodernākie strūkliznīcinātāji, kas gādās, lai Indonēzija savus Borneo iefiltrētos partizānus nespētu atbalstīt no gaisa. Līdz šim ierucējus, municiju un kara materiālus saņēma tieši no bazēm Indonēzijā. Malēzijai nebija nekādas aviācijas, kas ātruma un spēka ziņā varētu mēroties ar Indonēzijas lidmašīnām. Ar angļu raķetēm bruņoto strūkliznīcinātāju ierašanos, situācija krasi mainījusies.

Malēzijas federācijas, Anglijas agrāko koloniju un protektorātu aizsardzībā angļi uz savu sabiedroto atbalstu neko lielu nevar cerēt. Prezidents de Golls ir par daudz aizņemts pats ar savām grandiozām problēmām, lai interesētos par angļu ķibelēm kādā attālā zemes stūrī. Un Sav. Valstis, tā vismaz savā nesenā Vašingtonas vizītē apgalvoja ministru prezidents sers Daglass Hjūms, pat atbalsta Indonēziju.

Jāatceras, ka Anglijas ministru prezidenta un Sav. Valstu prezidenta sarunu laikā pacēlās kā Kubas, tā Indonēzijas jautājumi. Prezidents Džonsons prasija Anglijas tirdzniecības pārtraukšanu ar Kubu, ministru prezidentam seram Daglasam Hjūmam atbildot, ka Anglija to nedarīs, jo tas ir tirdzniecības, ne politikas jautājums. No savas puses Anglija prasīja, lai Sav. Valstis izbeidz saimniecisko un militāro palīdzību Indonēzijai, kas apdraud jaundibinātās Malēzijas neatkarību. Šeit gan jāaizrāda, ka Sav. Valstu militārā palīdzēšana vai nepalīdzēšana Indonēzijai ir tikai pavisam relatīvs jautājums. Visu karam nepieciešamo prezidents Sukarno var dabūt no Padomju Savienības. Un lielus ieroču un kara materiālu kvantumus viņš jau ir saņēmis. Anglija Indonēziju ir brīdinājusi. Ja tā turpinās uzbrukumus Malēzijai, var izcelties atklāts karš, kurā Anglija solījusies pietiekami atklāti piedalīties, lai garantētu Malēzijas neatkarību.

AIZSAULES CEĻOS

Mirusi vecākā Vācijas latviete.

Memingenas latviešu saimi 14. februārī atstāja tās vecākā trimdiniece Marija Ose, kas pagājušā gada 31. maijā pārkāpa 100 gadu dzīves slieksni. Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīja 17. februārī Memingenas Meža kapu latviešu nodaļjumā prāvs pavadītāju pulciņš. Sirmās latviešu māmuļas garīgo izvadīšanu sirsnīgos vārdos izdarīja vietējās vācu draudzes mācītājs Aldeberts. Sirmā aizgājēja atstāj aiz sevis dzīvē trīs paaudzes, kaut gan pie kapa bija viena viņas meita, kas visu trimdas laiku bija kopā ar savu māmuļu. Citi piederīgie — tālu pasaulē.

Memingenas latvieši atvadījās no savas vecākās mātes ne tikai ar pavasara ziediem sedzot kapu kopiņu, bet arī ar pāris nodziedātām garīgām dziesmām.

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583. Toronto.

BĒRZIŅŠ
Realty Ltd.

Pavasaris ir labākais gada laiks mājas pirkšanai vai pārdošanai. Eglinton - Davisville rajonā — 6 istabu ķieģeļu māja labā stāvoklī, iemaksa tikai $ 1.500,-. Davisville — Yonge — 6 istabu ķieģeļu māja, labi uzturēta, cena $ 14.000,-, iemaksa $ 2.000,-. Tikai $ 3000,- un Jūs varat iegūt 14 istabu māju Dufferin - Wilson rajonā, pilnīgi jaunu, 3 ģimeņu māja. Cena neticami zema. Par šīm un citām mājām visos pilsētas rajonos tvaniet

LE 4-8447, Toronto.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja. baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 1. martā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

Sestdien. 7. martā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums. Piedalās arhibīskaps Dr. K. Kundziņš, māc. A. Ernstsons no Sanfrancisko un māc. A. Briedis. Dziedās draudzes koris.

Ar šo dievkalpojumu draudze atzīmēs savu 15 gadu darbību.

Pēc dievkalpojuma draudzes vakars ar māc. A. Veinberga referātu par Luterāņu pasaules federācijas sanāksmi Helsinkos.

Piedalās Vera Leinvebere, klavieru solo.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

1. martā plkst. 2 p. p. pēdējais dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola.

8. martā — jaunceltā dievnama iesvētes dievkalpojums plkst. 10 no rīta un plkst. 4 p. p. Dziedās draudzes koris dirig. J. Baruša vadībā.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

1. martā plkst. 2,30 pēc. Ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

15. martā plkst. 2,30 pp. Ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

27. martā, Lielā Piektdienā, plkst. 5 pp. dievkalpojums ar dievgaldu.

29. martā, Lieldienās, dievkalpojums plkst. 6-os rītā.

BRAMPTONĀ

22. martā, Pūpolu svētdienā, plkst. 1,30 pp. dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

1. martā plkst. 4 p. p. evaņģelizācijas dievkalpojums. Piedalās prāv. B. Fedders no Toronto.

Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējās telpās draudzes vakars; piedalās prāv. B. Fedders un jaunatnes pulciņa Rota kvintets.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

22. martā plkst. 3,30 p. p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu un jaunievēlētās draudzes valdes ievešanu amatā. Dziesmu lapiņas, māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes angļikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

1. martā plkst. 2 p. p. ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu, māc. J. Prauliņš.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

15. martā plkst. 1,30 pp. Ciešanas laika dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

8. martā plkst. 3 p. p. pulkv. Kalpaka un leģionāru piemiņas dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

27. martā Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu pl. 3 p. p. Kitsilano baznīcā.

29. martā plkst. 7 no rīta Lieldienu dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

Svētdienas skola darbojas katru svētdienu.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā.

1. martā plkst. 1,30 p. p, Kalpaka dienas dievkalpojums.

8. martā plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

15. martā plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

18. martā plkst. 8 vakarā Bībeles stunda.

22. martā plkst. 10,30 p. p. Pūpolu svētdienas dievkalpojums ardievgaldu un svētdienas skola.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Prebiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

1. martā plkst. 2 p. p. Dievkalpojums Presbiteriāņu baznīcā Hutchison un St. Viateur ielu stūrī.

15. martā plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

27. martā plkst. 2 p. p. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

29. martā plkst. 6 no rīta agrais Lieldienu rīta dievkalpojums.

ROXBORO

22. martā plkst. 2 p. p. Dievkalpojums Sv. Barnabas Angļikāņu baznīcā.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. 2. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470

VELTAS ĀDMINES PANĀKUMI

Kā kanadiešu, tā latviešu sportistu saimē Veltas Ādmines vārds nav vairs svešs. Tas ir zināms arī ļoti daudziem ārpus Kanadas robežām.

Tiešām jāapbrīno šīs sportistes neatlaidīgā pienākumu apziņa treniņos un panākumi sportā.

Vasarā neiztrūkstoša dalībniece latviešu vieglatlētikas sacīkstēs, jaunatnes mudinātāja, — kaut sacīkstes notiek Kanadā, vai ārpus Kanadas robežām, simtām jūdžu tālu no viņas dzīves vietas, Veltu Ādmini tas neatbaida.

Ar neatlaidīgu un mērķtiecīgu gribu, neatlaidīgos treniņos, viņa gūst izcilus panākumus galda tenisā gadu pēc gada.

Vairākkārt V. Ā. aizstāvējusi Kanadas izlases krāsas galda tenisā starptautiskos sarīkojumos. Piedalījusies pat pasaules meistarsacīkstēs galda tenisā.

Nule Toronto notikušās Ontario provinces meistarsacīkstēs galda tenisā Velta Admine izcīnīja trīs meistartitulus. Viņa uzvarēja: sieviešu vienspēlē, sieviešu dubultspēlē un jauktā dubultspēlē spēcīgā konkurencē, 75 dalībnieku vidū.

Sporta draugi un tā piekopēji sveic dižo latviešu sportisti — un novēl panākumus turpmākās sporta gaitās kā vieglatlētikā, tā galda tenisā.

R. K.

DV BASKETBOLISTI SPĒLES PUSFINĀLA SACĪKSTĒS

Svētdien, 1. martā, plkst. 5,30 pp. lietuviešu baznīcas sporta zālē (College un Dovercourt). Šī būs trešā un izšķirošā basketbola pusfināla sacīkste starp DV — Andy vienībām. Līdz šim katrai komandai ir viena uzvara. Šīs spēles uzvarētājs sacentīsies finālā ar Tridenta komandu.

R. K.

ZIEMEĻAMERIKAS LIETUVIEŠU SASTĀDĪTĀ BASKETBOLA VIENĪBA VIESOSIES AUSTRĀLIJĀ

Ziemeļamerikas lietuviešu basketbola izlase š. g. jūlijā izlidos uz Austrāliju, kur paredzētas 15 sacīkstes visās lielākās Austrālijas pilsētās. Kā pretinieks 5 reizes būs Austrālijas olimpiskā vienība, vairākas pavalstu izlases un iespējams, kar arī latviešu izlase. Vairākas sacīkstes paredzētas arī Jaunzēlandē.

Austrālijas basketbola savienība ir ļoti ieinteresēta sagādāt savai izlasei labas treniņa iespējas un tāpēc darīja iespējamo, lai redzētu lietuviešus, kas pirms 4